

## Prostitutiebeleid



“Van illegaal naar legaal”



## Inhoudsopgave

1.	Inleiding	1
1.1	Leeswijzer	1
2.	Prostitutie in Apeldoorn	1
2.1	Omvang en verschijningsvorm	1
2.2	Geografische spreiding	2
2.3	Strafbare vormen	2
3.	Risicoanalyse	2
4.	Gemeentelijk prostitutiebeleid	3
4.1	De Algemeen Plaatselijke Verordening (APV)	3
4.1.1	Nadere regels	4
4.2	Maximumstelsel	5
4.3	Opstellen van ruimtelijk beleid	6
5.	Handhaving	7
6.	Regionale inbedding lokaal beleid	8
Bijlage 1	Hoofdstuk IV, Afdeling III APV	
Bijlage 2	Nadere regels	
Bijlage 3	Handhavingsarrangement	
Bijlage 4	Artikel 96a APV Toezichthouders	
Bijlage 5	Hoofdstuk 6a Bouwverordening	
Bijlage 6	Artikel 2a APV (conform artikel 1.6 model APV)	
Bijlage 7	Artikel 99 APV	



## 1. Inleiding

De minister van Justitie heeft op 1 juli 1997 het wetsvoorstel ingediend tot opheffing van het algehele bordeelverbod (artikel 250bis Sr). Dit uit 1911 stammende verbod stelt de exploitatie van prostitutie strafbaar. In oktober 1999 heeft de Eerste Kamer haar goedkeuring gegeven.

Naast opheffing van het artikel 250bis Sr (bordeelverbod) is het artikel 250ter (mensenhandel) aangepast en zijn beide artikelen in de nieuwe Wet vervangen door één artikel: 250a Sr. Dit artikel kent de volgende zes **hoofddoelstellingen**:

- beheersing en regulering van exploitatie van prostitutie;
- verbetering van de bestrijding van exploitatie van onvrijwillige prostitutie;
- bescherming van minderjarigen tegen seksueel misbruik;
- bescherming van de positie van prostituees;
- ontvlechting van de criminaliteit in de seksindustrie;
- terugdringing van de omvang van prostitutie door illegalen.

Kortweg gesteld komt de invoering van dit artikel er op neer dat de *uitbating* (exploitatie) van prostitutie voortaan legaal is, terwijl de *uitbuiting* van prostitutie strenger wordt gestraft. Strafrechtelijk optreden tegen bordeelhouders en souteneurs blijft achterwege, tenzij er sprake is van geweld, misbruik van overwicht of misleiding. Tevens wordt strafrechtelijk opgetreden indien minderjarigen zijn betrokken of mensenhandel in het geding is.

Bestuurlijk optreden is slechts mogelijk indien de openbare orde wordt verstoord of wordt gehandeld in strijd met voorschriften op het terrein van ruimtelijke ordening, milieu, (brand- en bouw)veiligheid en volksgezondheid.

### 1.1 Leeswijzer

In deze notitie wordt ingegaan op het gemeentelijk prostitutiebeleid. Bij punt twee wordt inzicht gegeven in de prostitutie binnen de gemeente Apeldoorn. Omvang en verschijningsvorm, geografische spreiding en de aanwezigheid van strafbare vormen komen in dit hoofdstuk aan bod. Vervolgens wordt bij punt drie een risicoanalyse beschreven, waarna de inzet van een aantal beleidsinstrumenten bij punt vier de revue passeert: de Algemeen Plaatselijke Verordening met daaraan gekoppeld een maximumstelsel en het inzetten van ruimtelijk beleid. Het aspect "handhaving" wordt bij punt vijf behandeld. De afstemming tussen het lokale beleid en de regionale afspraken komt ten slotte aan bod bij punt 6.

## 2. prostitutie in Apeldoorn

### 2.1 Omvang en verschijningsvorm

De model APV van de VNG verstaat onder seksinrichting: *de voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte waarin bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was seksuele handelingen worden verricht, of vertoningen van erotisch-pornografische aard plaatsvinden. Onder een seksinrichting worden in ieder geval verstaan: een seksbioscoop, seksautomatenhal, sekstheater, een parenclub of een prostitutiebedrijf waaronder tevens begrepen een erotisch café of een erotische massagesalon, al dan niet in combinatie met elkaar.* Op basis van deze definitie en de meldingen gedurende de inspraak zijn er in Apeldoorn de volgende aantallen seksinrichtingen:

Soort seksinrichting	Aantal	Maximumaantal
Thuisprostitutie met openbaar karakter	3	3
Prostitutiebedrijf, erotische massagesalon, parenclub	8	8
Seksbioscoop, -theater, -automatenhal	3	3
Escortbureaus	4	
Totaal	18	14

Van deze seksinrichtingen vallen de escortbureaus niet onder het maximumstelsel. Het maximumaantal bedraagt hiermee dus maximum 14 (kolom 3). Dit is bepaald op grond van de aan-

meldingen. Het uiteindelijke maximumaantal van Apeldoorn - in ieder geval tot aan de evaluatie - wordt gevormd door de aangemelde bedrijven die tevens kunnen voldoen aan de gestelde voorwaarden (zie artikel 3.5.1, eerste lid). Apeldoorn kent verder nog twee sekswinkels. In Apeldoorn is geen sprake van straat- en raamprostitutie.

De politie schat dat in Apeldoorn ongeveer 56 prostituees werkzaam zijn. De prostitutiebranche in Apeldoorn richt zich daarbij met name op de heterobranche (prostitutie door vrouwen). Van de panden waar momenteel exploitatie van prostitutie plaatsvindt zijn bij politie en gemeente geen (overlast)klachten bekend.

## 2.2 Geografische spreiding

De aanwezige seksinrichtingen zijn als volgt over Apeldoorn verdeeld.

Soort seksinrichting / Stadsdeel	Centrum	ZO	NO	ZW	NW	Dorpen
Thuiswerker met openbaar karakter	1			1	1	
Prostitutiebedrijf, erotische massagesalon, parenclub	3			1	2	2
Sekstheater, -bioscoop, automatenhal	3					
Escortbureaus		2	1	1		
Totaal	7	2	1	3	3	2

Van een ongewenste concentratie is geen sprake. Het centrum is uiteraard wel oververtegenwoordigd. Echter, dit is gezien de functie van dit gebied en de samenkomst van de verschillende voorzieningen ook verklaarbaar en niet ongewenst.

## 2.3 Strafbare vormen

Bij de strafbare vormen van prostitutie kan het gaan om prostitutie van minderjarigen, onvrijwillige prostitutie of prostitutie door illegalen (personen zonder een voor het verrichten van arbeid geldige verblijfstitel). De (vreemdelingen)politie van district Apeldoorn heeft op dit moment goed inzicht in de prostitutiebranche binnen de gemeente Apeldoorn. Naar aanleiding van de regelmatige controles is de politie van mening dat slechts zeer sporadisch sprake is van genoemde vormen van illegale prostitutie. Daarbij is het vooral moeilijk om onvrijwillige prostitutie te constateren. Controles ten aanzien van een geldige verblijfstitel en leeftijd zijn enigszins eenvoudiger.

## 3. Risicoanalyse

Ten behoeve van de risicoanalyse is contact gezocht met de regionaal coördinator van de prostitutiebranche van de politieregio Noord- en Oost-Gelderland, de vertegenwoordiger van de branche in Apeldoorn en de gemeenten Deventer en Arnhem.

### Politie

De politie bereiken niet direct signalen dat de branche in de politieregio zal toenemen door groei van de huidige aanwezige branche of vestiging van inrichtingen van buiten de regio. Deze mogelijkheid bestaat overigens wel. De algemene verwachting van de politie is landelijk dat een verplaatsing zal optreden in type bedrijfsvorm. Met name de overstap van club of privé-huis naar escort is daarbij reëel. Dit is ondermeer gebleken in Amsterdam, waar reeds enige tijd gewerkt wordt met een gedoogbeschikking. Escortbedrijven zijn namelijk veel moeilijker te controleren vanwege de mobiliteit van de inrichtingen.

Tevens verwacht men dat een toename van de schijnconstructies (o.a. schijnhuwelijken) zal plaatsvinden. Dit komt doordat een groot deel van de huidige markt wordt ingevuld door illegalen. Wanneer in de nieuwe situatie hier (nog) strenger tegen wordt opgetreden, zal "gevlucht" worden in schijnhuwelijken of thuiswerken. Aangezien in Apeldoorn reeds gedurende lange tijd regelmatig binnen de branche wordt gecontroleerd, is het aantal illegalen beperkt. Wellicht dat hierdoor bovengenoemd probleem in Apeldoorn minder aanwezig zal zijn.

### Branche

De branche in Apeldoorn wil zich ook na legalisering in Apeldoorn vestigen op de huidige locaties. Het merendeel van de ondernemers is voorstander van de nieuwe situatie, mits de regelgeving enigszins aansluit op de huidige praktijk. Er zijn weinig tot geen signalen dat ondernemers zich elders willen vestigen of overgaan naar een andere bedrijfsvorm. Uitbreiding door de Apeldoornse ondernemers wordt eveneens niet verwacht. Wel is het mogelijk, gezien de beleidsinstek van de gemeente Arnhem (zie hierna), dat vanuit de gemeente Arnhem seksinrichtingen zich verplaatsen naar elders, zoals Apeldoorn.

### Gemeente Deventer

De gemeente Deventer kent alle mogelijke prostitutievormen. De beleidsinstek van de gemeente Deventer is daarbij dezelfde als in Apeldoorn: de huidige seksinrichtingen krijgen de mogelijkheid een vergunning te bemachtigen. Dit betekent dat geen ruimte is voor nieuwe vestiging, analoog aan de instek van de meeste Nederlandse gemeenten.

### Gemeente Arnhem

Binnen de gemeente Arnhem zijn veel ontwikkelingen waar te nemen ten aanzien van de prostitutiebranche. Onder andere de verschuiving van de raamprostitutie in het Spijkerkwartier naar een bedrijventerrein aan de rand van Arnhem. Met name de daarbij gehanteerde instek om een halvering van de raamprostitutie te realiseren (van 240 ramen nu naar 120 ramen in de toekomst), kan tot verschuivingen binnen de Arnhemse branche leiden (bijvoorbeeld van raam naar clubs), evenals tot verplaatsing naar andere gemeenten. Gezien het feit dat in Arnhem bij de toekomstige vergunningverlening wordt uitgegaan van de huidige situatie, zal het in de praktijk niet mogelijk zijn dat het niet gewenste deel van de raamprostitutie verschuift naar clubs en/of privé-huizen. Verschuiving naar escort, thuiswerken of naar andere gemeenten ligt dan ook meer voor de hand. De halvering van de raamprostitutie is overigens nog niet gerealiseerd, maar dit is wel het streven van de gemeente Arnhem.

## **4. Gemeentelijk prostitutiebeleid**

Om de illegale situatie binnen de prostitutiebranche te legaliseren heeft de wetgever de gemeente instrumenten aangereikt die moeten leiden tot normalisering, sanering en regulering van deze branche. De situatie moet tevens beheersbaar zijn. De minister erkent daarbij dat sprake is en zal blijven van een bijzondere branche. Om de doelstellingen te bereiken zal een grote inspanning moeten worden geleverd door gemeente, politie en justitie. Niet gereguleerde groei van de branche kan leiden tot het niet realiseren van de doelstellingen.

Vanwege bovenstaande reden wordt uitgegaan van het huidige aanbod seksinrichtingen. Uitgaan van het huidige aantal seksinrichtingen is eveneens gerechtvaardigd vanuit de gedachte dat a) de meeste gemeenten - zowel binnen als buiten de regio - een restrictieve instek kiezen die tot verplaatsingseffecten (lees: een ongewenste toename) kan leiden indien een gemeente de omvang van de prostitutiebranche vrijlaat en b) vanuit Arnhem een toename van het aantal seksinrichtingen tot de mogelijkheden behoort. Ook vanuit dit oogpunt is de keus voor een maximumstelsel aldus legitiem.

Deze beleidsinstek brengt de volgende instrumenten met zich mee die ten behoeve van het lokaal beleid worden ingezet:

- de Algemeen Plaatselijke Verordening (APV) aanvullen met een hoofdstuk over seksinrichtingen, sekswinkels, straatprostitutie e.d. (vergunningenstelsel);
- een maximumstelsel;
- het opstellen van ruimtelijk beleid ten behoeve van de prostitutiebranche.

### **4.1 De Algemeen Plaatselijke Verordening (APV)**

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) heeft in samenwerking met een groot aantal betrokkenen een model APV, hoofdstuk drie opgesteld: seksinrichtingen, sekswinkels, straatpros-

titutie, e.d.. Artikel 3.2.1 geeft daarbij aan dat iedere seksinrichting of escortbedrijf een vergunning moet hebben van het bevoegd bestuursorgaan. Deze vergunning wordt geweigerd indien het gedrag van de exploitant en de beheerder niet in overeenstemming is met de gestelde eisen en/of de bestemming van het pand geen vestiging van een seksinrichting toelaat (art. 3.2.2, eerste lid onder a en b). Tevens wordt de vergunning geweigerd indien er aanwijzingen zijn dat in de seksinrichting of het escortbedrijf personen werkzaam zijn of zullen zijn die in strijd met artikel 250a van het Wetboek van Strafrecht handelen of met het bij of krachtens de Wet arbeid vreemdelingen of het in de Vreemdelingenwet bepaalde (artikel 3.2.2, eerste lid onder c).

Verder kan de vergunning worden geweigerd in het belang van de openbare orde, het voorkomen of beperken van overlast, aantasting van het woon- en leefklimaat, de veiligheid van personen of goederen, de verkeersvrijheid- of veiligheid, de gezondheid of zedelijkheid en de arbeidsomstandigheden van de prostituee (artikel 3.2.1, tweede lid).

De model APV is toepasbaar op de Apeldoornse situatie en wordt in grote lijnen integraal overgenomen. Op de volgende punten is ten behoeve van maatwerk een aanpassing verricht:

- Uitbreiding van artikel 3.2.1, derde lid met de volgende punten die vermeld dienen te staan in de vergunningaanvraag:
  - een situatietekening van de plaatselijke en kadastrale ligging van de inrichting met een schaal van tenminste 1:1000;
  - een bewijs van inschrijving in het handelsregister bij de Kamer van Koophandel;
  - een bewijs waaruit blijkt dat de exploitant gerechtigd is tot het gebruik van de ruimte bestemd voor de seksinrichting of het escortbedrijf.
- Aanpassing van artikel 3.2.3, eerste lid aangezien de diversiteit aan inrichtingen het vaststellen van een uniform sluitingsuur niet wenselijk maakt.
- Aanpassing artikel 3.2.3, tweede lid in verband met ontbreken van artikel 1.4 model APV.
- Het aanpassen van artikel 3.2.6, eerste lid en het verwijderen van het derde, vierde, vijfde en zesde lid in verband met het verbieden van raam- en straatprostitutie.
- Het toevoegen van één imperatieve weigeringsgrond in artikel 3.3.2: het ontbreken van een geschiktheidsverklaring als bedoeld in de door burgemeester en wethouders op grond van artikel 3.1.3 vastgestelde nadere regels.
- Ten behoeve van het maximumstelsel (zie paragraaf 4.2) wordt conform artikel 3.5.1, eerste lid door het college een lijst opgesteld van seksinrichtingen die aantoonbaar hebben kunnen maken dat zij op 1 april 2000 in Apeldoorn waren gevestigd. Dit maximumaantal zal verminderen met het aantal bedrijven dat binnen de gestelde overgangstermijn conform artikel 3.5.1, lid 2 niet kan voldoen aan de gestelde regels en dus geen vergunning verkrijgt voor het exploiteren van een seksinrichting.
- Toevoeging van artikel 3.5.1, derde lid waarin is aangegeven dat de weigeringsgrond van artikel 3.3.2, eerste lid onder b buiten toepassing blijft tot de procedure rond de herziening van het betreffende bestemmingsplan is voltooid.
- Toevoeging van artikel 3.5.1, vijfde lid waarin is aangegeven dat indien bij de vergunningaanvraag reeds blijkt dat na de overgangstermijn van 1 jaar geen verandering kan hebben plaatsgevonden ten goede van de aanvrager, de overgangstermijn niet wordt gehanteerd. Het gaat dan om de eisen zoals vermeld in artikel 3.2.2, lid 1 onder a en b of lid 2 (gedragseisen exploitant en beheerder) dan wel een weigeringsgrond op grond van artikel 3.3.2, lid 1 onder c (artikel 250a Wetboek van Strafrecht).

Voor het overige wordt verwezen naar **bijlage 1** van deze notitie, waarin hoofdstuk 3 van de APV inclusief een artikelgewijze toelichting is opgenomen. In de APV voor de gemeente Apeldoorn is hoofdstuk 3 van de model APV opgenomen in Hoofdstuk IV, Afdeling III. De nummering in deze afdeling sluit gewoon aan bij het model. Dit ten behoeve van de regionale handhaving.

#### 4.1.1 Nadere regels

Ten aanzien van de aspecten genoemd in artikel 3.2.1, tweede lid zijn op grond van artikel 3.1.3 van de APV nadere regels geformuleerd. Deze nadere regels, inclusief toelichting worden in **bijlage 2** omschreven. De nadere regels, die ingaan op technische voorschriften, gebruiksvoorschriften



ten en de bedrijfsvoering, zorgen voor een verbetering van de positie van de prostituee en een betere gezondheidszorg binnen de seksbranche.

#### Gezondheid

Zoals te zien in de bijlage "nadere regels" heeft de GGD een belangrijke rol bij de verbetering van de prostituee, vooral waar het gaat om de gezondheid. Op grond van de Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid (WCPV) heeft de gemeenteraad de verantwoordelijkheid om (via de GGD) hygiëne en collectieve preventie op het gebied van Sexueel Overdraagbare Aandoeningen (soa; waaronder aids) en epidemieën van infectieziekten te bevorderen.

De prostituee, de uitbater en de klant hebben echter ook een eigen verantwoordelijkheid als het gaat om preventieve maatregelen gericht op veilige seks. Zeker waar het gaat om specifieke beroepsrisico's. Het is aan de prostituees en de uitbaters om zich daartegen in te dekken. Hetzij individueel, hetzij collectief. Daar komt bij dat vanaf 1 oktober 2000 de seksbranche gezien moet worden als legale bedrijfstak, die evenals andere ondernemingen zelf verantwoordelijk is voor het gezondheidsbeleid. Het gemeentelijk financieren van het gezondheidsbeleid voor de gehele branche staat daarbij haaks op de legalisering en normalisering van de seksbranche, en zou wellicht kunnen leiden tot een precedentwerking naar andere bedrijfstakken.

De wetswijziging kan leiden tot een illegaal circuit van prostitutie. Vanuit de WCPV heeft de gemeente wel een verantwoordelijkheid voor de preventie van soa, ook in illegale circuits. De gezondheidsrisico's zijn daar het grootst. De GGD zou zich met name daarop moeten richten door middel van voorlichting en soa-onderzoek.

Op dit moment financiert de gemeente reeds de GGD regio Stedendriehoek. In de praktijk zal moeten blijken of de huidige middelen in de begroting van de GGD toereikend zijn. Het is tevens de vraag in hoeverre de zorgverzekeraars hierin een taak hebben.

#### Brand- en bouwveiligheidsvoorschriften

Een aanzienlijk deel van de nadere regels gaat in op bouw- en brandveiligheidsvoorschriften. Dergelijke eisen zijn opgenomen in het Bouwbesluit. Seksinrichtingen kunnen voor de bepaling van het niveau van bouwtechnische voorschriften worden gerekend tot de in het Bouwbesluit opgenomen categorie "logiesgebouwen". Aan de hier gestelde eisen zullen dergelijke seksinrichtingen dus minimaal dienen te voldoen.

Op basis van de Bouwverordening kunnen specifieke gebruiksvoorschriften opgenomen worden. De in artikel 6.2.1 genoemde bijlage 3 en 4, waarin de gebruikseisen per onderwerp zijn vermeld, hebben een directe werking en zijn dus altijd van toepassing. Ten behoeve van het van toepassing zijn van hoofdstuk zes van de Bouwverordening, brandveiligheid, wordt hoofdstuk 6a, gebruiksbepalingen seksinrichtingen, toegevoegd. Aldus is een wijziging van de bouwverordening noodzakelijk (**bijlage 5**).

Voldoet een seksinrichting aan de gestelde brand- en bouwveiligheidseisen, dan wordt door burgemeester en wethouders een geschiktheidsverklaring uitgegeven. Deze geschiktheidsverklaring is noodzakelijk om een vergunning te verkrijgen (zie artikel 3.3.2, eerste lid onder d).

#### **4.2 Maximumstelsel**

Om het huidige aantal seksinrichtingen te handhaven kan worden gewerkt met een maximumstelsel. Het maximumstelsel wordt daarbij bepaald op de seksinrichtingen die aantoonbaar op 1 april 2000 als onderneming gevestigd waren binnen de gemeente Apeldoorn, of zoveel minder als het aantal bedrijven dat binnen de gestelde overgangstermijn conform artikel 3.5.1, lid 2 niet kan voldoen aan de gestelde regels en dus geen vergunning verkrijgt voor het exploiteren van een seksinrichting.

Op grond van de genoemde redenen (zie pagina 2 en 3) wordt gekozen voor het maximumstelsel. Dit maximumstelsel is echter niet definitief. Gezien de omschakeling van illegaal naar legaal, de gestelde doelen van de wetswijziging en de ondoorzichtige toekomstverwachtingen, is de opzet het maximumstelsel na een periode van twee jaar te evalueren. De periode van twee jaar is bepaald aangezien er eerst nog sprake is van een overgangstermijn van één jaar (in dit jaar zullen de

eerste vergunningen worden uitgegeven). Na twee jaar kan dan worden bekeken welke invloed de wetswijziging heeft gehad op de branche, of de doelstellingen zijn gehaald en welke invloed de seksinrichtingen daadwerkelijk hebben op de openbare orde en het woon- en leefklimaat. Op grond van deze evaluatie kan vervolgens worden bepaald of het maximumstelsel dient te worden aangepast.

Met deze (voorlopige) restrictieve benadering kan zo optimaal mogelijk door gemeente, politie en justitie worden gewerkt aan een gezonde prostitutiebranche waarbij de aandacht uitgaat naar de bescherming van de positie van de prostituee, het ontvlechten van prostitutie en criminele randverschijnselen en het tegengaan van de gestelde strafbare vormen.

Het maximumstelsel is gedifferentieerd opgesteld, op grond van de aard van de seksinrichtingen. De volgende indeling is daarbij gemaakt (zie ook paragraaf 2.1):

- seksbioscoop, seks theater en seksautomatenhal (3);
- prostitutiebedrijf, erotische massagesalon, parenclub (8);
- thuisprostitutie met openbaar karakter (3).

Thuisprostitutie is een vorm van prostitutie welke in beginsel wel bedrijfsmatig, echter weinig tot geen invloed heeft op de openbare orde en woon- en leefomgeving aangezien het om een beperkt aantal "klantbewegingen" gaat. Indien echter blijkt dat thuisprostitutie kenbaar wordt gemaakt via advertenties en andere reclamevoering en/of sprake is van overlast en hinder voor de directe woon- en leefomgeving van de woning waar de thuisprostitutie plaatsvindt, dan zal in zo'n geval geconcludeerd worden dat sprake is van een seksinrichting met een openbaar karakter, die valt binnen het maximumstelsel. Thuiswerkers zonder openbaar karakter vallen dus niet onder het maximumstelsel, evenals de escortbureaus. De escortbureaus zijn overigens wel gewoon vergunningplichtig. De thuiswerkers zonder openbaar karakter, vallen niet onder de vergunningplicht aangezien signalering en controle niet mogelijk en gewenst is.

Met het maximumstelsel wordt voorkomen, indien de bestemming dit mocht toestaan, dat bijvoorbeeld een seksbioscoop kan veranderen in een prostitutiebedrijf, of andersom.

Zolang niet alle bestemmingsplannen vestiging van seksinrichtingen volledig uitsluiten, is het overigens mogelijk dat de locaties van de seksinrichtingen wijzigen. Dit gebeurt bijvoorbeeld wanneer een exploitant stopt - het maximum kan worden aangevuld - of als een huidige exploitant zijn inrichting wil verplaatsen. Het aanpassen van bestaande bestemmingsplannen biedt daarbij geen volledige garantie op het niet vestigen van seksinrichtingen op andere dan de huidige locaties. Verzoeken om planherziening voor seksinrichtingen mogen namelijk alleen geweigerd worden op grond van ruimtelijke criteria.

#### **4.3 Opstellen van ruimtelijk beleid**

Op grond van artikel 3.3.2, eerste lid onder b van de model APV wordt een vergunning voor het exploiteren van een seksinrichting geweigerd indien de vestiging van de inrichting in strijd is met een geldend bestemmingsplan, stadsvernieuwingsplan of een leefmilieuverordening. In de oudere bestemmingsplannen in de gemeente Apeldoorn is veelal niets over seksinrichtingen opgenomen, aangezien dit wegens het verbod in het Wetboek van Strafrecht niet mogelijk was. Wel is het zo dat op grond van de gebruiksbepaling in bestemmingsplannen, ander gebruik dan waarvoor gronden zijn bestemd, is uitgesloten. Indien in bestemmingsplannen na afschaffing van het verbod niets is geregeld ten aanzien van prostitutie, is het mogelijk dat algemene bestemmingen het toelaten een seksinrichting te vestigen. Dit is afhankelijk van de redactie van de doeleindenomschrijving. Daarbij kan gedacht worden aan bestemmingen als horeca, nijverheid of handel, dienstverlening, bedrijven, gemengde functies. In de Apeldoornse situatie zal de specifieke doeleindenomschrijving in combinatie met de gebruiksbepaling nagenoeg altijd voldoende mogelijkheden bieden het gebruik als seksinrichting te beletten. Op grond van Jurisprudentie is overigens bepaald dat een seksinrichting in ieder geval niet kan vallen onder de bestemming woondoeleinden.

Aangezien het streven is de seksbranche in Apeldoorn qua omvang niet te laten groeien en ook de verplaatsingen zo gering mogelijk te laten zijn, zullen bestemmingsplannen met bestemmingen die seksinrichtingen mogelijk maken dienen te worden voorzien van een adequate verbodsbepaling. Vervolgens is het voor de seksondernemers alleen nog mogelijk om via een aan te vragen bestemmingsplanwijziging een andere locatie af te dwingen. Bij eventuele verzoeken om planherziening voor de vestiging van een prostitutiebedrijf, is het alleen mogelijk op ruimtelijk relevante gronden medewerking te weigeren. Het hanteren van een nulbeleid is op grond van ruimtelijk beleid aldus niet mogelijk.

Positief bestemmen is een goed instrument om invloed uit te oefenen op de hoeveelheid seksinrichtingen en waar deze inrichtingen zich bevinden. Onder "positief bestemmen" wordt bedoeld dat bestemmingen van de huidige locaties, expliciet de bestemming "seksinrichting" krijgen. Indien sprake is van een dergelijke positieve bestemming, kan ten aanzien van andere plannen makkelijker worden gemotiveerd dat het niet de bedoeling is om daar ook prostitutie mogelijk te maken. De overige bestemmingsplannen, waarin geen sprake is van positieve bestemmingen "prostitutiebedrijf", bieden immers mogelijk ruimte voor de vestiging van seksinrichtingen op grond van algemene bestemmingen. Bij de definiëring van de bestemmingen, wordt dezelfde splitsing gehanteerd als bij de "maximumlijst".

De specifieke doeleindenomschrijving zal in combinatie met de gebruiksbepaling voor het overgrote merendeel van de bestemmingen voldoende mogelijkheden bieden het gebruik als seksinrichting te beletten. Daarbij dient verder te worden opgemerkt dat:

- in de bestemmingsplannen van de laatste jaren via de gebruiksbepalingen expliciet de vestiging van seksinrichtingen is uitgesloten;
- de inhaalslag "bestemmingsplannen buitengebied" met daarin opgenomen adequate voorschriften en gebruiksbepalingen, bijna is gerealiseerd;
- naar alle waarschijnlijkheid de inhaalslag "bestemmingsplannen voor de kernen" de komende jaren plaatsvindt, waarin het item seksinrichting expliciet wordt meegenomen;
- ingeval van toepassing van het beschreven maximumstelsel de binnen de gemeentegrenzen te exploiteren seksinrichtingen al kan worden gelimiteerd.

Bij de inhaalslag bestemmingsplannen stedelijk gebied kan een algehele planologische uitsluiting van seksinrichtingen worden meegenomen. Nader zal worden gezien of voor risicogebieden zoals bijvoorbeeld het centrumgebied op korte termijn tot aanpassing van de bestemmingsplannen dient te worden overgegaan.

Gelet op de vergunningverlening - indien de vestiging van een seksinrichting of escortbedrijf in strijd is met een geldend bestemmingsplan wordt de vergunning geweigerd (artikel 3.3.2, eerste lid onder b)- zal de wijziging van de bestemmingsplannen direct na vaststelling van het beleid moeten plaatsvinden. Om een mogelijke belemmering van de vergunningverlening te voorkomen is in artikel 3.5.1, derde lid aangegeven dat artikel 3.3.2, eerste lid onder b buiten toepassing blijft tot de procedure rond de herziening van het betreffende bestemmingsplan is voltooid.

## 5. Handhaving

De legalisering van de seksbranche en de invoering van een vergunningstelsel betekent dat verschillende instanties met de exploitatie van prostitutie te maken krijgen. Denk bijvoorbeeld aan de belastingdienst en de GGD. Maar ook de afdeling Bouwtoezicht en Monumenten en de brandweer krijgen te maken met controles naar aanleiding van de in het vergunningstelsel opgenomen bouwen brandtechnische eisen. Politie en justitie zijn uiteraard betrokken bij strafrechtelijke aangelegenheden binnen de branche.

Ten aanzien van de aspecten die naar aanleiding van het vergunningstelsel aan de orde zijn, zijn afspraken gemaakt met de politie, justitie, brandweer en de afdeling Bouwtoezicht en Monumenten. Deze afspraken zijn neergelegd in het lokaal handhavingsarrangement<sup>1</sup> (bijlage 3).

Voor het welslagen van het weergegeven prostitutiebeleid is het van groot belang dat de Brandweer en de afdeling Bouwtoezicht en Monumenten capaciteit hebben voor het bezoeken, controleren en indien noodzakelijk handhaven van de gestelde bouw- en brandveiligheidsvoorschriften. Daarnaast zal de politie voldoende capaciteit moeten vrijmaken voor het regelmatig controleren op de strafbare feiten zoals gesteld in artikel 250a Wetboek van Strafrecht.

Bij de vergunningaanvragen die in eerste aanleg worden beoordeeld, zal een afspraak met de aanvrager worden gepland. Tijdens de afspraak wordt de aanvrager bezocht door het handhavingsteam, bestaande uit vertegenwoordigers van politie, bouwtoezicht en brandweer eventueel aangevuld met een medewerker van de GGD. Aan de hand van dit gecombineerde bezoek zal vervolgens vanuit de dienst Veiligheid, Recht en Burgerzaken (VRB) namens de burgemeester een brief uitgaan met een lijst van verbeterpunten en de in overleg met betrokken partijen gestelde aanpassingstermijnen. Afhankelijk van de gestelde aanpassingstermijnen zullen de diverse disciplines (met name brandweer en bouwtoezicht) individueel vervolgspraken maken. Slechts bij het eerste bezoek is dus sprake van een handhavingsteam. Na goedkeuring van de aanpassingen, zal vervolgens worden overgegaan tot vergunningverlening door de dienst VRB.

## 6. Regionale inbedding lokaal beleid

In het Regionaal College van januari 2000 is besloten om het prostitutiebeleid zoveel als mogelijk regionaal (politieregio Noord- en Oost-Gelderland) af te stemmen. Immers, het beleid van de ene gemeente kan zijn effecten hebben op prostitutie in de andere gemeente. Zodoende is een werkgroep geformeerd, met vertegenwoordigers van gemeenten uit de vier districten, het openbaar ministerie en de politie. Uiteindelijk heeft dit geresulteerd in een regionale beleidsnotitie die de korpsbeheerder namens de werkgroep heeft aangeboden aan de burgemeesters van de politieregio met het advies de vermelde aanbevelingen aan respectievelijk de colleges en de gemeenteraden voor te leggen.

Deze lokale beleidsnotitie past binnen het regionaal opgestelde prostitutiebeleid. Zowel de nadere regels, de bouwverordening als het handhavingsarrangement zijn conform het regionaal model. Ook ten aanzien van het maximumstelsel is aangesloten bij de regionale afspraken. Ten aanzien van de APV zijn enkele kleine aanpassingen gedaan, die echter geen consequenties hebben voor de regionale afstemming en samenwerking.

---

<sup>1</sup> In het handhavingsarrangement wordt veelvuldig gesproken over intrekken van een vergunning. Aangezien de huidige APV hierover geen bepaling bevat, wordt artikel 1.6 van de model APV overgenomen (bijlage 6).

## **Bijlage 1**

### **Hoofdstuk IV, Afdeling III APV**



De raad van de gemeente Apeldoorn;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Apeldoorn,

datum: 1 september 2000  
nr.: 119-2000

gelet op artikel 147 van de Gemeentewet,

overwegende dat het wetsvoorstel tot opheffing van het algemeen strafrechtelijk bordeelverbod noopt tot vervanging van hoofdstuk IV, afdeling II, artikel 67 tot en met 70 van de Algemene Plaatselijke Verordening 1998,

**BESLUIT:**

vast te stellen de volgende wijziging van de Algemene Plaatselijke Verordening 1998:

Artikel 1

Hoofdstuk IV, afdeling II, artikel 67 tot en met 70 van de Algemene Plaatselijke Verordening 1998 komt als volgt te luiden:

**AFDELING III SEKSINRICHTINGEN, SEKSWINKELS, STRAATPROSTITUTIE, E.D.**

*Paragraaf 1 Begripsomschrijvingen en nadere regels*

**Artikel 3.1.1 Begripsomschrijvingen**

In dit hoofdstuk wordt verstaan onder:

- a) prostitutie: het zich beschikbaar stellen tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen vergoeding;
- b) prostituee: degene die zich beschikbaar stelt tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen vergoeding;
- c) seksinrichting: de voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte waarin bedrijfsmatig, of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was, seksuele handelingen worden verricht, of vertoningen van erotisch-pornografische aard plaatsvinden. Onder een seksinrichting worden in elk geval verstaan: een seksbioscoop, seksautomatenhal, sekstheater, een parenclub of een prostitutiebedrijf waaronder tevens begrepen een erotisch café of een erotische massagesalon, al dan niet in combinatie met elkaar;
- d) escortbedrijf: de natuurlijke persoon, groep van personen of rechtspersoon die bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was prostitutie aanbiedt die op een andere plaats dan in de bedrijfsruimte wordt uitgeoefend;
- e) sekswinkel: de voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte waarin hoofdzakelijk goederen van erotisch-pornografische aard aan particulieren plegen te worden verkocht of verhuurd;
- f) exploitant: de natuurlijke persoon of personen of rechtspersoon of rechtspersonen die een seksinrichting of escortbedrijf exploiteert of exploiteren en de tot vertegenwoordiging van die rechtspersoon of rechtspersonen bevoegde natuurlijke persoon of personen;
- g) beheerder: de natuurlijke persoon of personen die de onmiddellijke feitelijke leiding uitoefent of uitoefenen in een seksinrichting of escortbedrijf;
- h) bezoeker: degene die aanwezig is in een seksinrichting, met uitzondering van:
  1. de exploitant;
  2. de beheerder;
  3. de prostituee;
  4. het personeel dat in de inrichting werkzaam is;
  5. toezichthouders als bedoeld in artikel 96a;

6. andere personen wier aanwezigheid in de seksinrichting wegens dringende redenen noodzakelijk is.

#### **Artikel 3.1.2 Bevoegd bestuursorgaan**

In dit hoofdstuk wordt verstaan onder bevoegd bestuursorgaan: het college van burgemeester en wethouders of, voor zover het betreft voor het publiek openstaande gebouwen en daarbij behorende erven als bedoeld in artikel 174 van de Gemeentewet, de burgemeester.

#### **Artikel 3.1.3 Nadere regels**

Met het oog op de in artikel 3.3.2 genoemde belangen, kan het college van burgemeester en wethouders over de uitoefening van de bevoegdheden in dit hoofdstuk nadere regels vaststellen.

### *Paragraaf 2 Seksinrichtingen, straatprostitutie, sekswinkels en dergelijke*

#### **Artikel 3.2.1 Seksinrichtingen**

1. Het is verboden een seksinrichting of escortbedrijf te exploiteren of te wijzigen zonder vergunning van het bevoegd bestuursorgaan.
2. Vergunning kan worden verleend voor maximaal het aantal seksinrichtingen die voorkomen op de lijst van bestaande inrichtingen als bedoeld in artikel 3.5.1 lid 1.
3. In de aanvraag om vergunning en in de vergunning wordt in ieder geval vermeld:
  - a) de persoonsgegevens van de exploitant;
  - b) de persoonsgegevens van de beheerder;
  - c) de aard van de seksinrichting of het escortbedrijf;
  - d) de plaatselijke en kadastrale ligging van de inrichting door middel van een situatietekening met een schaal van tenminste 1:1000;
  - e) bewijs van inschrijving in het handelsregister bij de Kamer van Koophandel;
  - f) bewijs waaruit blijkt dat de exploitant gerechtigd is tot het gebruik van de ruimte bestemd voor de seksinrichting.

#### **Artikel 3.2.2 Gedragseisen exploitant en beheerder**

1. De exploitant en de beheerder:
  - a) staan niet onder curatele en zijn niet ontzet uit de ouderlijke macht of de voogdij;
  - b) zijn niet in enig opzicht van slecht levensgedrag; en
  - c) hebben de leeftijd van éénentwintig jaar bereikt.
2. Naast de gestelde eisen in het eerste lid, is de exploitant en de beheerder niet:
  - a) met toepassing van de artikel 37 van het Wetboek van Strafrecht in een psychiatrisch ziekenhuis geplaatst of met toepassing van artikel 37a van het Wetboek van Strafrecht ter beschikking gesteld;
  - b) binnen de laatste vijf jaar onherroepelijk veroordeeld tot een onvoorwaardelijke vrijheidsstraf van zes maanden of meer door de rechter in Nederland, de Nederlandse Antillen of Aruba, dan wel door een andere rechter wegens een misdrijf waarvoor naar Nederlands recht een bevel tot voorlopige hechtenis ingevolge artikel 67, eerste lid van het Wetboek van Strafvordering is toegelaten;
  - c) binnen de laatste vijf jaar bij tenminste twee rechterlijke uitspraken onherroepelijk veroordeeld tot een voorwaardelijke geldboete van duizend gulden of meer of tot een andere hoofdstraf als bedoeld in artikel 9, eerste lid, onder a van het Wetboek van Strafrecht, wegens dan wel mede wegens overtreding van:
    1. bepalingen gesteld bij of krachtens de Drank- en Horecawet, de Opiumwet, de Vreemdelingenwet en de Wet arbeid vreemdelingen;
    2. de artikelen 137c tot en met 137g, 140, 240b, 242 tot en met 249, 250a, 252, 300 tot en met 303, 416, 417, 417bis, 426, 429quater en 453 van het Wetboek van Strafrecht;
    3. de artikelen 8 en 162, derde lid, alsmede artikel 6 j° artikel 8 of j° artikel 163 van de Wegenverkeerswet 1994;
    4. de artikelen 1, onder a, b en d, 13, 14, 27 en 30b van de Wet op de kansspelen;



- 5. de artikelen 2 en 3 van de Wet particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus;
  - 6. de artikelen 54 en 55 van de Wet wapens en munitie.
3. Met een veroordeling als bedoeld in het tweede lid wordt gelijk gesteld:
- a) vrijwillige betaling van een geldsom als bedoeld in artikel 74, tweede lid onder a van het Wetboek van strafrecht of artikel 76, derde lid onder a van de Algemene wet inzake rijksbelastingen, tenzij de geldsom minder dan zevenhonderd vijftig gulden bedraagt;
  - b) een bevel tot tenuitvoerlegging van een voorwaardelijke straf.
4. De periode van vijf jaar, genoemd in het tweede lid, wordt:
- a) bij de weigering van een vergunning teruggerekend vanaf de datum van beslissing op de aanvraag van de vergunning;
  - b) bij de intrekking van een vergunning teruggerekend vanaf de datum van de intrekking van deze vergunning.
5. De exploitant of de beheerder is binnen de laatste vijf jaar geen exploitant of beheerder geweest van een seksinrichting of escortbedrijf die voor ten minste één maand door het bevoegde bestuursorgaan is gesloten, of waarvan de vergunning als bedoeld in artikel 3.2.1., eerste lid, is ingetrokken, tenzij aannemelijk is dat hem terzake geen verwijt treft.

### **Artikel 3.2.3 Sluitingsuur**

- 1. Het is verboden een seksinrichting voor bezoekers geopend te hebben en daarin bezoekers toe te laten of te laten verblijven op andere tijdstippen dan genoemd in de vergunning.
- 2. Het bevoegd orgaan kan voorschriften en beperkingen verbinden aan een krachtens deze verordening verleende vergunning of ontheffing. Deze voorschriften en beperkingen mogen slechts strekken tot bescherming van het belang of de belangen in verband waarmee de vergunning of ontheffing is vereist.
- 3. Het is bezoekers van een seksinrichting verboden zich daarin te bevinden gedurende de tijd dat die inrichting krachtens het eerste lid of tweede lid, dan wel krachtens artikel 3.2.4, eerste lid, gesloten dient te zijn.
- 4. Het in het eerste, tweede en derde lid bepaalde geldt niet voor zover de op de Wet milieubeheer gebaseerde voorschriften van toepassing zijn.

### **Artikel 3.2.4 Tijdelijke afwijking sluitingsuur; (tijdelijke) sluiting**

- 1. Met het oog op de in artikel 3.3.2, tweede lid, genoemde belangen of in geval van strijdigheid met de bepalingen in dit hoofdstuk kan het bevoegd bestuursorgaan:
  - a) tijdelijk andere dan de krachtens artikel 3.2.3, eerste of tweede lid, geldende sluitingsuren vaststellen;
  - b) van een afzonderlijke seksinrichting al dan niet tijdelijk de gedeeltelijke of algehele sluiting bevelen.
- 2. Onverminderd het bepaalde in artikel 3:41 van de Algemene wet bestuursrecht, maakt het bevoegd bestuursorgaan het in het eerste lid bedoelde besluit openbaar bekend overeenkomstig artikel 3:42 Algemene wet bestuursrecht.

### **Artikel 3.2.5 Aanwezigheid van en toezicht door exploitant en beheerder**

- 1. Het is verboden een seksinrichting voor bezoekers geopend te hebben, zonder dat de ingevolge artikel 3.2.1 op de vergunning vermelde exploitant of beheerder in de seksinrichting aanwezig is.
- 2. De exploitant en de beheerder zien er voortdurend op toe dat in de seksinrichting:
  - a) geen strafbare feiten plaatsvinden, waaronder in ieder geval de feiten als genoemd in de titels XIV (misdrijven tegen de zeden), XX (mishandeling), XXII (diefstal) en XXX (heling) van het Tweede Boek van het Wetboek van Strafrecht, in de Opiumwet en in de Wet wapens en munitie;
  - b) geen prostitutie wordt uitgeoefend door personen in strijd met het bij of krachtens de Wet arbeid vreemdelingen of de Vreemdelingenwet bepaalde.

#### **Artikel 3.2.6 Raam- en straatprostitutie**

1. Het is verboden, door handelingen, houding, woord, gebaar of op andere wijze, passanten tot prostitutie te bewegen, uit te nodigen dan wel aan te lokken.
2. Met het oog op de naleving van het in het eerste lid gestelde verbod, kan door politieambtenaren het bevel worden gegeven zich onmiddellijk (in een bepaalde) richting te verwijderen.

#### **Artikel 3.2.7 Sekswinkels**

Het is de rechthebbende op een onroerende zaak verboden daarin een sekswinkel te exploiteren in door het college van burgemeester en wethouders in het belang van de openbare orde of de woon- en leefomgeving aangewezen gebieden of delen van de gemeente.

#### **Artikel 3.2.8 Tentoonstellen, aanbieden en aanbrengen van erotisch-pornografische goederen, afbeeldingen en dergelijke**

1. Het is de rechthebbende op een onroerende zaak verboden daarin of daarop goederen, opschriften, aankondigingen, gedrukte of geschreven stukken dan wel afbeeldingen van erotisch-pornografische aard openlijk ten toon te stellen, aan te bieden of aan te brengen:
  - a) indien het bevoegd bestuursorgaan aan de rechthebbende heeft bekendgemaakt dat de wijze van tentoonstellen, aanbieden of aanbrengen daarvan, de openbare orde of de woon- en leefomgeving in gevaar brengt;
  - b) anders dan overeenkomstig de door het bevoegd bestuursorgaan in het belang van de openbare orde of de woon- en leefomgeving gestelde regels.
2. Het in het eerste lid gestelde verbod is niet van toepassing op het tentoonstellen, aanbieden of aanbrengen van goederen, opschriften, aankondigingen, gedrukte of geschreven stukken dan wel afbeeldingen, die dienen tot het openbaren van gedachten en gevoelens als bedoeld in artikel 7, eerste lid van de Grondwet.

### *Paragraaf 3 Beslissingstermijn; weigeringsgronden*

#### **Artikel 3.3.1 Beslissingstermijn**

1. Het bevoegd bestuursorgaan neemt het besluit op de aanvraag om vergunning als bedoeld in artikel 3.2.1, eerste lid, binnen twaalf weken na de dag waarop de aanvraag ontvangen is.
2. Het bevoegd bestuursorgaan kan zijn besluit voor ten hoogste twaalf weken verdagen.

#### **Artikel 3.3.2 Weigeringsgronden**

1. De vergunning als bedoeld in artikel 3.2.1, eerste lid, wordt geweigerd indien:
  - a) de exploitant of de beheerder niet voldoet aan de in artikel 3.2.2 gestelde eisen;
  - b) de vestiging of de exploitatie van de seksinrichting of het escortbedrijf in strijd is met een geldend bestemmingsplan, stadsvernieuwingsplan of leefmilieuverordening;
  - c) er aanwijzingen zijn dat in de seksinrichting of het escortbedrijf personen werkzaam zijn of zullen zijn in strijd met artikel 250a van het Wetboek van Strafrecht, of met het bij of krachtens de Wet arbeid vreemdelingen of de Vreemdelingenwet bepaalde;
  - d) een geschiktheidsverklaring als bedoeld in de door burgemeester en wethouders op grond van artikel 3.1.3 vastgestelde nadere regels ontbreekt.
2. De vergunning bedoeld in artikel 3.2.1, eerste lid kan worden geweigerd:
  - a) in het belang van de openbare orde;
  - b) in het belang van het voorkomen of beperken van overlast;
  - c) in het belang van het voorkomen of beperken van aantasting van het woon- en leefklimaat;
  - d) in het belang van de veiligheid van personen of goederen;
  - e) in het belang van de verkeersvrijheid of -veiligheid;
  - f) in het belang van de gezondheid of zedelijkheid;
  - g) in het belang van de arbeidsomstandigheden van de prostituee.

#### *Paragraaf 4 Beëindiging exploitatie; wijziging beheer*

##### **Artikel 3.4.1 Beëindiging exploitatie**

1. De vergunning vervalt zodra de exploitant als bedoeld in artikel 3.2.1, tweede lid, onder a, de exploitatie van de seksinrichting feitelijk heeft beëindigd.
2. Binnen een week na de feitelijke beëindiging van de exploitatie, geeft de exploitant daarvan schriftelijk kennis aan het bevoegd bestuursorgaan.

##### **Artikel 3.4.2 Wijziging beheer**

1. Indien een beheerder als bedoeld in artikel 3.2.1, tweede lid, onder b, het beheer in de seksinrichting feitelijk heeft beëindigd, geeft de exploitant daarvan binnen een week na de feitelijke beëindiging van het beheer schriftelijk kennis aan het bevoegd bestuursorgaan.
2. Het beheer kan worden uitgeoefend door een nieuwe beheerder, indien het bevoegd bestuursorgaan op aanvraag van de exploitant heeft besloten de verleende vergunning overeenkomstig de wijziging in het beheer te wijzigen. Het bepaalde in artikel 3.3.2, eerste lid, aanhef en onder a, is van overeenkomstige toepassing.
3. In afwachting van het besluit bedoeld in het tweede lid, kan het beheer worden uitgeoefend door een nieuwe beheerder zodra de exploitant een aanvraag als bedoeld in het tweede lid heeft ingediend, totdat over de aanvraag is besloten.

#### *Paragraaf 5 Overgangsbepaling*

##### **Artikel 3.5.1 Overgangsbepaling**

1. Burgemeester en wethouders stellen een lijst vast van bestaande seksinrichtingen. Deze lijst vermeldt de seksinrichtingen die aantoonbaar hebben kunnen maken dat zij op 1 april 2000 als seksinrichting in de gemeente Apeldoorn gevestigd waren, of zoveel minder als het aantal bedrijven dat binnen de gestelde overgangstermijn conform artikel 3.5.1, lid 2 niet kan voldoen aan de gestelde regels en dus geen vergunning verkrijgt voor het exploiteren van een seksinrichting.
2. Op het exploiteren van een seksinrichting als bedoeld in het eerste lid is het gestelde in artikel 3.2.1, eerste lid, niet van toepassing:
  - a) gedurende maximaal 1 jaar na het in werking treden van dat artikel;
  - b) na afloop van de onder a gestelde termijn, indien de exploitant binnen deze termijn een aanvraag om vergunning als bedoeld in artikel 3.2.1, eerste lid, heeft ingediend, totdat op die aanvraag door het bevoegd bestuursorgaan een besluit is genomen.
3. Artikel 3.3.2, eerste lid onder b blijft buiten toepassing tot de procedure rond de herziening van het betreffende bestemmingsplan is voltooid.
4. Gedurende de periode als bedoeld in het tweede lid, kan het bevoegd bestuursorgaan met het oog op de in artikel 3.3.2, tweede lid, genoemde belangen de exploitant aanschrijven tot het treffen van in die aanschrijving vermelde voorzieningen.
5. Het tweede lid is niet van toepassing, indien bij de vergunningaanvraag blijkt dat na een jaar na inwerkingtreding van artikel 3.2.1. niet voldaan kan worden aan de eisen zoals genoemd in artikel 3.2.2, lid 1 onder a en b of lid 2 dan wel een weigeringsgrond aanwezig is op grond van artikel 3.3.2 lid 1 onder c.

##### Artikel 2

Hoofdstuk IV, Afdeling III "Dierenbescherming" komt te vervallen.

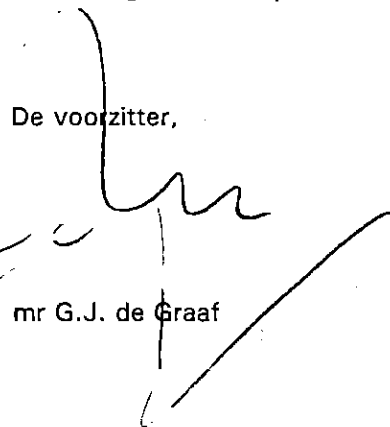
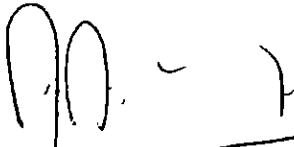
Artikel 3

Deze verordening treedt in werking op 7 oktober 2000.

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Apeldoorn in zijn openbare vergadering van 21 september 2000.

De secretaris,

De voorzitter,



A.A.G. Oskamp

mr G.J. de Graaf

**Artikelgewijze toelichting Hoofdstuk IV, Afdeling III Seksinrichtingen, sekswinkels, straatprostitutie e.d.**

Gelet op de aard en de verschijning van prostitutie is ingezet op een regionaal afgestemd lokaal prostitutiebeleid voor de politieregio Noord- en Oost-Gelderland. Met name voor politie en justitie, beiden regionaal georiënteerd, is het van belang dat binnen de politieregio sprake is van een identieke APV. Vanwege dit belang voor politie en justitie is aangesloten bij de nummering van het door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten aangereikte hoofdstuk 3, conform de model APV. Enige uitzondering is dat in Apeldoorn de artikelen vallen onder afdeling III en niet onder hoofdstuk 3. De nummering van de artikelen binnen afdeling 3 komt dus niet overeen met de overige artikelen in de APV.

Deze artikelgewijze toelichting is evenals de APV gebaseerd op het door de VNG aangereikte model. Daarbij zijn bepaalde passages beschreven alhoewel zij niet direct betrekking hebben op de huidige geformuleerde artikelen, maar een volledig beeld geven voor eventueel toekomstige wijzigingen. Deze passages hebben aldus een informatief karakter.

**Paragraaf 1 Begripsomschrijvingen**

**Artikel 3.1.1 Begripsomschrijvingen**

In dit hoofdstuk wordt verstaan onder:

- a) *prostitutie*: het zich beschikbaar stellen tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen vergoeding;
- b) *prostituee*: degene die zich beschikbaar stelt tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen vergoeding;
- c) *seksinrichting*: de voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte waarin bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was seksuele handelingen worden verricht, of vertoningen van erotisch-pornografische aard plaatsvinden. Onder een seksinrichting worden in elk geval verstaan: een seksbioscoop, seksautomatenhal, sekstheater, een parenclub of een prostitutiebedrijf waaronder tevens begrepen een erotisch café of een erotische-massagesalon, al dan niet in combinatie met elkaar;
- d) *escortbedrijf*: de natuurlijke persoon, groep van personen of rechtspersoon die bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was prostitutie aanbiedt die op een andere plaats dan in de bedrijfsruimte wordt uitgeoefend;
- e) *sekswinkel*: de voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte waarin hoofdzakelijk goederen van erotisch-pornografische aard aan particulieren plegen te worden verkocht of verhuurd;
- f) *exploitant*: de natuurlijke persoon of personen of rechtspersoon of rechtspersonen die een seksinrichting of escortbedrijf exploiteert en de tot vertegenwoordiging van die rechtspersoon of rechtspersonen bevoegde natuurlijke persoon of personen;
- g) *beheerder*: de natuurlijke persoon of personen die de onmiddellijke feitelijke leiding uitoefent in een seksinrichting of escortbedrijf;
- h) *bezoeker*: degene die aanwezig is in een seksinrichting, met uitzondering van:
  1. de exploitant;
  2. de beheerder;
  3. de prostituee;
  4. het personeel dat in de seksinrichting werkzaam is;
  5. toezichthouders als bedoeld in artikel 96a Gemeentewet;
  6. andere personen wier aanwezigheid in de seksinrichting wegens dringende redenen noodzakelijk is.

***Prostitutie en prostituee (onder a en b)***

Deze omschrijving van het begrip 'prostitutie' is afgeleid van de definitie in artikel 250a, eerste lid, van het Wetboek van Strafrecht. Om onder andere taalkundige redenen zijn de termen 'derde' en 'betaling' uit de definitie in het Wetboek van Strafrecht in deze definitie vervangen door respectievelijk 'ander' en 'vergoeding'.

#### *Seksinrichting (onder c)*

Het begrip seksinrichting is het centrale begrip voor deze verordening. Seksinrichtingen zijn er in verschillende varianten. Daarom is in deze definitie bewust gekozen voor een algemene omschrijving. Die omschrijving sluit aan bij het spraakgebruik en in diverse rechterlijke uitspraken gehanteerde definities (zie onder andere: Pres. Rb Amsterdam 24 januari 1997; Awb 96/12338 GEMWT; niet gepubliceerd). 'Seksinrichting' als hier omschreven zijn inrichtingen waarin op bedrijfsmatige wijze seksuele diensten worden verleend, dan wel waarin deze diensten in een zodanige omvang en met een zodanige frequentie worden aangeboden dat die als bedrijfsmatig kunnen worden aangemerkt. Deze constructie (alsof het bedrijfsmatig was) komt ook voor in de Wet milieubeheer. In de definitie is gekozen voor de term 'besloten ruimte', omdat dit meer omvat dan het begrip 'gebouw'. Onder besloten ruimte worden ook begrepen een vaar- of een voertuig. Het bijvoeglijk naamwoord 'besloten' duidt erop dat de ruimte zich niet in de open lucht bevindt. Het moet dus gaan om een overdekt en geheel of gedeeltelijk door wanden omsloten ruimte, die al dan niet met enige beperking voor het publiek toegankelijk is.

Veel voorkomende vormen van seksinrichtingen zijn in deze omschrijving uitdrukkelijk genoemd. Dit om iedere discussie over de vraag of dit type inrichting als seksinrichting dient te worden aangemerkt, te voorkomen. Dit zijn: (raam)prostitutiebedrijven, seksbioscopen, seksautomatenhallen, sekstheaters of parenclubs. Sommige van deze begrippen behoeven wellicht nadere toelichting. Onder een prostitutiebedrijf worden niet alleen bordelen en clubs begrepen, maar ook andere ruimten waarin prostitutie plaatsvindt, zoals zogenaamde prostitutiehotels die speciaal aan prostituees voor korte tijd kamers verhuren of een erotisch café. Onder erotisch café wordt verstaan een café-bedrijf waarin naast visuele erotische activiteiten, zoals topless-bediening, ook fysiek seksuele activiteiten kunnen plaatsvinden. Een erotisch café is aldus een seksinrichting en valt als zodanig onder het maximumstelsel. Visueel erotische activiteiten in andere inrichtingen dan seksinrichtingen, zijn niet toegestaan vanwege de strafbaarstelling hiervan op grond van art. 239 wetboek van Strafrecht en de schending van de openbare orde.

Onder raamprostitutiebedrijf dient te worden verstaan een inrichting met één of meer ramen van waarachter de prostituee tracht de aandacht van passanten op zich te vestigen. Een seksbioscoop is een inrichting waarin hoofdzakelijk vertoningen van erotisch-pornografische aard worden gegeven door middel van audiovisuele apparatuur. Dit is in afwijking van een seksautomatenhal, waarin dergelijke vertoningen van erotisch-pornografische aard worden gegeven door middel van automaten en van een sekstheater, waarin deze vertoningen anders dan door middel van audiovisuele apparatuur of automaten - met andere woorden 'live' - worden gepresenteerd. Voor zowel de seksbioscoop, de seksautomatenhal als het sekstheater geldt dat daarin *hoofdzakelijk* voorstellingen van erotisch-pornografische aard worden gegeven. Een café bijvoorbeeld, waarin incidenteel een strip-tease optreden plaatsvindt, dient derhalve niet als 'sekstheater' te worden aangemerkt. Zo'n optreden moet echter worden beschouwd als een evenement (een 'voor publiek toegankelijke verrichting van vermaak'), waarvoor volgens artikel 35a vergunning van de burgemeester vereist is.

#### *Escortbedrijf (onder d)*

Een escortbedrijf is een bedrijf dat - meestal telefonisch - bemiddelt tussen klanten en prostituees. De prostituee bezoekt de klant, of gaat met de klant naar een andere plaats. Een escortbedrijf is geen inrichting. Het kan een kantoortje zijn, maar ook een telefooncentrale, of zelfs een website op Internet. De plaats van de bedrijfsruimte is bepalend voor de vergunningplicht. Een escortbedrijf biedt de services actief aan door middel van advertenties en andere reclame-uitingen. Uiteraard kan er ook sprake zijn van een combinatie van een seksinrichting en een escorts-service.

#### *Sekswinkel (onder e)*

De omschrijving van het begrip 'sekswinkel' is ontleend aan de Winkeltijdenwet. Ook in deze begripsomschrijving is bepaald dat *hoofdzakelijk* van verkoop van goederen in casu van erotisch-pornografische aard sprake moet zijn. Zonder die aanduiding zouden immers vele tijdschriftenwinkels als sekswinkel moeten worden aangemerkt. Op de openingstijden van sekswinkels is het regime van de Winkeltijdenwet van toepassing. Een sekswinkel is geen 'seksinrichting' als hierboven omschreven; de exploitatie ervan is niet onderworpen aan de vergunningplicht van artikel 3.2.1, eerste lid. De vestiging van sekswinkels zal doorgaans afdoende kunnen worden gereguleerd langs de weg van het bestemmingsplan. Indien dat in aanvulling daarop (in het belang van de openbare

orde of de woon- en leefomgeving) raadzaam wordt geacht, kan worden overwogen de exploitatie van sekswinkels te verbieden in aangewezen gebieden of delen van de gemeente en daartoe artikel 3.2.7 op te nemen. Indien wordt afgezien van het opnemen van artikel 3.2.7 kan onderdeel e in artikel 3.1.1 achterwege worden gelaten en komt de titel van afdeling 2 'Seksinrichtingen, straatprostitutie en dergelijke' te luiden.

#### *Bezoeker (onder h)*

Het behoeft geen betoog dat, tegen de achtergrond van de bij of krachtens de artikelen 3.2.3 of 3.2.4 vastgestelde sluitingsuren, niet alle in de inrichting aanwezige personen als 'bezoeker' moeten worden aangemerkt.

Van het begrip 'bezoeker' zijn behalve de exploitant(en), de beheerder(s), de prostituees en de personeelsleden van de exploitant, tevens toezichthouders en opsporingsambtenaren uitgezonderd, alsmede andere personen wier aanwezigheid in de inrichting wegens dringende redenen noodzakelijk is (hierbij valt te denken aan personen die de inrichting moeten kunnen betreden voor het leveren van goederen, of voor het uitvoeren van reparatie- of onderhoudswerkzaamheden).

#### **Artikel 3.1.2 Bevoegd bestuursorgaan**

In dit hoofdstuk wordt verstaan onder *bevoegd bestuursorgaan*: het college van burgemeester en wethouders of, voorzover het betreft voor het publiek openstaande gebouwen en daarbij behorende erven als bedoeld in artikel 174 van de Gemeentewet, de burgemeester.

De artikelen 162 en 174 van de Gemeentewet maken deze bevoegdheidsafbakening noodzakelijk. Volgens artikel 162 is het college van burgemeester en wethouders belast met de uitvoering van raadsbesluiten (waaronder autonome verordeningen als deze) tenzij bij of krachtens de wet de burgemeester daarmee is belast. Dit laatste doet zich hier voor: artikel 174 belast de burgemeester namelijk met 'het toezicht op de openbare samenkomsten en gemakkelikheden, alsmede op de voor het publiek openstaande gebouwen en daarbij behorende erven' (eerste lid) en met 'de uitvoering van verordeningen voor zover deze betrekking hebben op het in het eerste lid bedoelde toezicht' (derde lid).

In veruit de meeste gevallen dient de burgemeester derhalve te worden aangemerkt als het bevoegde bestuursorgaan. Zijn bevoegdheid betreft namelijk de voor het publiek openstaande *gebouwen* en de openbare samenkomsten en gemakkelikheden. In de definitie van seksinrichtingen is echter het ruimere begrip 'ruimte' opgenomen. Dat betekent dat het college bevoegd is als het gaat om met name de vaar- en voertuigen. Ook is het college bevoegd als het gaat om escortbedrijven. Het gebruik van de openbare weg, waarbij in dit verband met name gedacht moet worden aan de aanwijzing van tippelzones, is een bevoegdheid van het college. Om deze afbakening - waar aan de orde - niet steeds opnieuw volledig te moeten weergeven, is in hoofdstuk 3 het begrip 'bevoegd bestuursorgaan' gehanteerd en is dat in artikel 3.1.2 eenmalig gedefinieerd.

Van de specifieke aard van de seksinrichting is afhankelijk wie in een concreet geval bevoegd is: het college of de burgemeester. Aangezien van onbevoegd genomen besluiten vernietiging in de rede ligt, moet deze vraag met zorgvuldigheid worden beantwoord.

Op grond van artikel 168, eerste lid, van de Gemeentewet kan het college één of meer van zijn bevoegdheden opdragen aan één of meer van zijn leden. Het gaat hierbij om mandaat: de opgedragen bevoegdheid wordt uitgeoefend uit naam en onder verantwoordelijkheid van het college (tweede lid), dat daarover bovendien aanwijzingen kan geven (derde lid). Om de uitvoering van het gemeentelijk prostitutiebeleid zoveel mogelijk te stroomlijnen, zou het college zijn bevoegdheid terzake kunnen mandateren aan de burgemeester. Dit doet er niet aan af dat goed moet worden bezien, of een concreet te nemen besluit een besluit van de burgemeester zelf of van het college is.

#### *Jurisprudentie*

Bij artikel 221 van de gemeentewet (oud), de 'voorganger' van artikel 174, was nog de vraag: is ten aanzien van voor publiek openstaande gebouwen de burgemeester exclusief bevoegd, of kan - bij verordening - ook het college van burgemeester en wethouders bevoegd worden verklaard? In het derde lid van artikel 174 is deze vraag beantwoord ten gunste van de burgemeester, hetgeen sinds ARRS 2 februari 1989 (Gst. 1989, 4) eensluidende Kroon-, HR- en ArRs-jurisprudentie is.

Blijkens ARRS 27 augustus 1993 (NJB 1993, 40, p. 493-494; JG 94.0053) moet een raamprostitutiebedrijf worden beschouwd als een voor publiek openstaand gebouw als bedoeld in artikel 174, eerste lid, van de Gemeentewet, ten aanzien waarvan mitsdien de burgemeester exclusief bevoegdheid is.

### **Artikel 3.1.3 Nadere regels**

Met het oog op de in artikel 3.3.2 genoemde belangen, kan het college van burgemeester en wethouders over de uitoefening de bevoegdheden in dit hoofdstuk nadere regels vaststellen.

Vergunningvoorschriften die voor de exploitatie van alle (of bepaalde categorieën van) seksinrichtingen zouden moeten gelden, kunnen krachtens dit artikel door het college worden vastgesteld als algemeen verbindende voorschriften. Artikel 3.1.3 ziet dus op delegatie van regelgevende bevoegdheid als bedoeld in artikel 156, eerste lid, van de Gemeentewet. Vanzelfsprekend zijn de regels over de bekendmaking van algemeen verbindende voorschriften hierbij van overeenkomstige toepassing.

Ook kan het bevoegde bestuursorgaan zelf (nogmaals: meestal de burgemeester) over zijn bevoegdheid beleidsregels vaststellen als bedoeld in artikel 4:81 van de Awb. Evenals algemeen verbindende voorschriften nopen beleidsregels het bevoegd bestuursorgaan eveneens tot het volgen van een vaste gedragslijn bij het toepassen van de desbetreffende bevoegdheid, zij het niet onder alle omstandigheden: gelet op artikel 4:84 van de Awb moet het bevoegd bestuursorgaan namelijk handelen overeenkomstig de beleidsregel 'tenzij dat voor een of meer belanghebbenden gevolgen zou hebben die wegens bijzondere omstandigheden onevenredig zijn in verhouding tot de met de beleidsregel te dienen doelen'. Indien het wenselijk wordt geacht om een bevoegdheid als regel op een bepaalde wijze toe te passen, maar in bijzondere gevallen anders te kunnen besluiten, ligt het dus in de rede daarover geen 'nadere regel' maar een beleidsregel vast te stellen.

## **Paragraaf 2 Seksinrichtingen, straatprostitutie, sekswinkels en dergelijke**

### **Artikel 3.2.1 Seksinrichtingen**

1. Het is verboden een seksinrichting of escortbedrijf te exploiteren of te wijzigen zonder vergunning van het bevoegd bestuursorgaan.
2. In de aanvraag om vergunning en in de vergunning wordt in ieder geval vermeld:
  - a) de persoonsgegevens van de exploitant;
  - b) de persoonsgegevens van de beheerder;
  - c) de aard van de seksinrichting of het escortbedrijf;
  - d) de plaatselijke en kadastrale ligging van de inrichting door middel van een situatietekening met een schaal van tenminste 1:1000;
  - e) bewijs van inschrijving in het handelsregister van de Kamer van Koophandel en
  - f) bewijs waaruit blijkt dat de exploitant gerechtigd is tot het gebruik van de ruimte bestemd voor de seksinrichting of het escortbedrijf.

#### **Eerste lid**

Zoals uiteengezet in de algemene toelichting onder 2, is er hier voor gekozen de exploitatie van seksinrichtingen en escortbedrijven te reguleren door middel van de vergunningfiguur. Uit het eerste lid vloeit een voor de hele gemeente geldende vergunningplicht voort. Het wijzigen van de seksinrichting valt eveneens onder de vergunningplicht. Met het wijzigen wordt bedoeld een wijziging van welke aard dan ook. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan verandering van bouwkundige aard, het aantal exploitanten, de wijze van exploitatie en de naam van één of meerdere exploitanten. Dit is om te voorkomen dat de vergunning uit de pas loopt met de feitelijke situatie.

Het is ook mogelijk om een gedifferentieerd vergunningstelsel vast te stellen, indien de lokale omstandigheden het wenselijk maken dat seksinrichtingen (alle, of bepaalde soorten) geografisch worden geconcentreerd. De mogelijkheid om - met vergunning - een seksinrichting te exploiteren, bestaat dan uitsluitend in daartoe aangewezen gebieden of delen van de gemeente en is voor het overige verboden. Zo'n beleid wordt veelal ingegeven door het belang van de openbare orde of van de



woon- en leefomgeving: het concentreren van seksinrichtingen in bepaalde gebieden kan bijvoorbeeld gewenst zijn, om daarop met voldoende intensiteit toezicht te kunnen uitoefenen of om deze inrichtingen te weren uit woonwijken of andere gebieden die vanuit een oogpunt van woon- en leefomgeving 'gevoelig' zijn. Behalve ten aanzien van seksinrichtingen in het algemeen, kan een dergelijk beleid vanzelfsprekend ook worden gevoerd ten aanzien van een of meer vormen daarvan.

#### *Tweede lid*

De ruime strekking van de in het eerste lid genoemde vergunningplicht laat vanzelfsprekend onverlet, dat het bevoegd bestuursorgaan zich aan de hand van een ingediende vergunningaanvraag een oordeel moet (kunnen) vormen over alle rechtstreeks bij het te nemen besluit betrokken belangen (artikel 3:4 van de Awb). Indiening en inontvangstname van een aanvraag staan dus nadrukkelijk in het teken van het vergaren van alle kennis over relevante feiten en betrokken belangen, die nodig is om tot een zorgvuldige afweging te kunnen komen.

In het tweede lid is bepaald dat in de aanvraag ten minste moet zijn vermeld wat de aard van de seksinrichting of het escortbedrijf is en wie de exploitant en de beheerder zijn. Voor de beoordeling van de vergunningaanvraag en voor de ingevolge artikel 1.4 op te leggen vergunningsvoorschriften of beperkingen is de aard van de seksinrichting relevant. Het is van belang te weten of het om bijvoorbeeld een prostitutiebedrijf of een sekstheater gaat, of een combinatie. Denkbaar is dat het bevoegd bestuursorgaan op een bepaalde locatie een prostitutiebedrijf toelaatbaar acht maar, ter bescherming van de woon- en leefomgeving of ter voorkoming van (verkeers)overlast, een raamprostitutiebedrijf niet of slechts in beperkte mate. In dat geval moet het bevoegd bestuursorgaan zich er bij beoordeling van de aanvraag van bewust (kunnen) zijn dat aan een te verlenen vergunning het voorschrift dient te worden verbonden dat het ter plaatse te exploiteren prostitutiebedrijf niet van zogenaamde vitrines of ramen respectievelijk slechts van een bepaald aantal vitrines mag zijn voorzien. Door wie de inrichting zal worden geëxploiteerd en beheerd is relevant, omdat deze personen niet van slecht levensgedrag mogen zijn en dienen te voldoen aan de eisen van zedelijk gedrag, zoals gesteld in artikel 3.2.2. De vergunningverlening is bovendien persoonsgebonden en niet overdraagbaar.

Blijkens artikel 4:5, eerste lid, van de Awb kan het niet overleggen van de in het tweede lid genoemde gegevens voor het bevoegd bestuursorgaan aanleiding zijn om - mits gelegenheid tot aanvulling is geboden - de aanvraag niet te behandelen. Het kan van meer gegevens wenselijk zijn om ze te kunnen hanteren als behandelingsvereiste als hier bedoeld; daartoe is het derde lid uitgebreid. Tevens dient namelijk bij de aanvraag een situatietekening te worden overlegd van de kadastrale en plaatselijke ligging van de inrichting, een bewijs van inschrijving in het handelsregister bij de Kamer van Koophandel en een bewijs waaruit blijkt dat de exploitant gerechtigd is tot het gebruik van de ruimte bestemd voor de seksinrichting. De situatietekening wordt gevraagd om inzicht te krijgen in de situering van de inrichting ten opzichte van omliggende percelen. Met het bewijs van inschrijving kan worden aangetoond dat sprake is van een onderneming. Tenslotte voorkomt het bewijs van gerechtigheid tot gebruik dat een inrichting wordt gebruikt als seksinrichting, waar de eigenaar van het pand niet op hoogte is. De situatie zou hiermee kunnen ontstaan dat een vergunning is verleend, maar civielrechtelijk acties worden ondernomen om de seksinrichting verwijderd te krijgen.

#### **Artikel 3.2.2 Gedragseisen exploitant en beheerder**

1. De exploitant en de beheerder:
  - a) staan niet onder curatele en zijn niet ontzet uit de ouderlijke macht of de voogdij;
  - b) zijn niet in enig opzicht van slecht levensgedrag; en
  - c) heeft de leeftijd van ééneentwintig jaar bereikt.
2. Naast de gestelde eisen in het eerste lid, is de exploitant en de beheerder niet:
  - a) met toepassing van de artikel 37 van het Wetboek van Strafrecht in een psychiatrisch ziekenhuis geplaatst of met toepassing van artikel 37a van het Wetboek van Strafrecht ter beschikking gesteld;
  - b) binnen de laatste vijf jaar onherroepelijk veroordeeld tot een onvoorwaardelijke vrijheidsstraf van zes maanden of meer door de rechter in Nederland, de Nederlandse Antillen of Aruba, dan wel door een andere rechter wegens een misdrijf waarvoor naar Nederlands recht een bevel tot voorlopige hechtenis ingevolge artikel 67, eerste lid van het Wetboek van Strafvordering is toegelaten;

- c) binnen de laatste vijf jaar bij tenminste twee rechterlijke uitspraken onherroepelijk veroordeeld tot een onvoorwaardelijke geldboete van duizend gulden of meer of tot een andere hoofdstraf als bedoeld in artikel 9, eerste lid, onder a van het Wetboek van Strafrecht, wegens dan wel mede wegens overtreding van:
1. bepalingen gesteld bij of krachtens de Drank- en Horecawet, de Opiumwet, de Vreemdelingenwet en de Wet arbeid vreemdelingen;
  2. de artikelen 137c tot en met 137g, 140, 240b, 242 tot en met 249, 250a, 252, 300 tot en met 303, 416, 417, 417bis, 426, 429quater en 453 van het Wetboek van Strafrecht;
  3. de artikelen 8 en 162, derde lid, alsmede artikel 6 j° artikel 8 of j° artikel 163 van de Wegenverkeerswet 1994;
  4. artikelen 1, onder a, b en d, 13, 14,27 en 30b van de Wet op de kansspelen;
  5. de artikelen 2 en van de Wet particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus;
  6. de artikelen 54 en 55 van de Wet wapens en munitie.
- 3 Met een veroordeling als bedoeld in het tweede lid wordt gelijk gesteld:
- a) vrijwillige betaling van een geldsom als bedoeld in artikel 74, tweede lid onder a van het Wetboek van Strafrecht of artikel 76, derde lid onder a van de Algemene wet inzake rijksbelastingen, tenzij de geldsom minder dan zevenhonderd vijftig gulden bedraagt;
  - b) een bevel tot tenuitvoerlegging van een voorwaardelijke straf.
3. De periode van vijf jaar, genoemd in het tweede lid, wordt:
- a) bij de weigering van een vergunning teruggerekend vanaf de datum van beslissing op de aanvraag van de vergunning;
  - b) bij de intrekking van een vergunning teruggerekend vanaf de datum van de intrekking van deze vergunning.
4. De exploitant of de beheerder is binnen de laatste vijf jaar geen exploitant of beheerder geweest van een seksinrichting of escortbedrijf die voor ten minste één maand door het bevoegde bestuursorgaan is gesloten, of waarvan de vergunning bedoeld in artikel 3.2.1, eerste lid, is ingetrokken, tenzij aannemelijk is dat hem terzake geen verwijt treft.

De opheffing van het algemeen bordeelverbod is onder meer gericht op het 'decriminaliseren' van de niet langer strafbare vormen van (exploitatie van) prostitutie. Daarom is het, ook volgens de wetgever, van belang dat bij de besluitvorming over een aanvraag om vergunning voor het exploiteren van een seksinrichting rekening gehouden kan worden met de antecedenten van de daarbij betrokken personen: de exploitant en de beheerder(s).

Daartoe is op 9 augustus 1999 het Besluit inlichtingen justitiële documentatie (Stb. 1999, 353) gewijzigd. Het onderdeel van het gewijzigde besluit dat samenhangt met de opheffing van het algemeen bordeelverbod, treedt op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip in werking. Als gevolg van deze wijziging kunnen aan het orgaan dat bevoegd is (meestal de burgemeester) vergunningen als bedoeld in dit hoofdstuk af te geven, gegevens uit de justitiële documentatieregisters worden verstrekt over personen die als exploitant of beheerder zijn vermeld in een aanvraag.

In artikel 3.2.2. wordt zo veel mogelijk dezelfde terminologie gehanteerd en worden nagenoeg dezelfde eisen gesteld als in artikel 5 van de Drank- en Horecawet en het daarop gebaseerde Besluit eisen zedelijk gedrag Drank- en Horecawet. Dit heeft als voordeel dat voor seksinrichtingen waarvoor tevens een vergunning krachtens de Drank- en Horecawet is vereist één antecedentenonderzoek kan worden verricht. Belangrijker nog dan dit procedurele argument is het feit dat inhoudelijk min of meer dezelfde belangen wegen bij de antecedentenbeoordeling. In aanvulling op het Besluit eisen zedelijk gedrag Drank- en Horeca zijn in deze bepaling zedendelicten en mishandeling uit het Wetboek van Strafrecht en overtredingen van de Vreemdelingenwet en de Wav opgenomen. De toevoeging van bepalingen over misdrijven tegen de zeden en mishandeling dienen ter bescherming van de prostituees. De relevantie van de opname van de Vreemdelingenwet en de Wav is gelegen in de bestrijding van de mensenhandel.

Net als in de Drank- en Horecawet kan de aanduiding 'in enig opzicht slecht levensgedrag' in het eerste lid onder b. méér omvatten dan hetgeen gesteld is in de navolgende leden. Anders gezegd: lid 2 tot en met 5 geven aan wanneer *in elk geval* sprake is van 'in enig opzicht slecht levensgedrag'. Dat het niet als een limitatieve opsomming dient te worden opgevat blijkt uit het gebruik van het woord 'naast' aan het begin van het tweede lid.

Bij de beoordeling van deze zedelijkheidseisen, de verkregen gegevens uit de justitiële documentatie en de toetsing ervan aan het besluit, kan worden aangesloten bij de daarover reeds bestaande jurisprudentie.

### **Artikel 3.2.3 Sluitingsuur**

1. Het is verboden een seksinrichting voor bezoekers geopend te hebben en daarin bezoekers toe te laten of te laten verblijven op andere tijdstippen dan genoemd in de vergunning.
2. Het bevoegd orgaan kan voorschriften en beperkingen verbinden aan een krachtens deze verordening verleende vergunning of ontheffing. Deze voorschriften en beperkingen mogen slechts strekken tot bescherming van het belang of de belangen in verband waarmee de vergunning of ontheffing is vereist.
3. Het is bezoekers van een seksinrichting verboden zich daarin te bevinden gedurende de tijd dat die seksinrichting krachtens het eerste lid of tweede lid, dan wel krachtens artikel 3.2.4, eerste lid, gesloten dient te zijn.
4. Het in het eerste, tweede en derde lid bepaalde geldt niet voorzover de op de Wet milieubeheer gebaseerde voorschriften van toepassing zijn.

#### *Eerste lid*

De in het eerste lid opgenomen sluitingsbepaling is gegrond op artikel 149 van de Gemeentewet. De raad kan verplichte sluitingstijden voor openbare (waaronder seks)inrichtingen vaststellen ter bescherming van de openbare orde of de woon- en leefomgeving, ter voorkoming of beperking van overlast en dergelijke. Omdat de verschillende soort bedrijven werken met zeer uiteenlopende sluitingstijden, waardoor een uniform sluitingstijdstip moeilijk bepaald kan worden, wordt bij de vergunningverlening uitgegaan van de huidige sluitingstijden per inrichting. Deze sluitingstijden hebben tot dusver geen overlast veroorzaakt.

De bevoegdheid van artikel 149 houdt evenzeer in dat een afwijkende sluitingsplicht kan worden vastgesteld voor de zondag. Sommigen concluderen uit artikel 7 van de Zondagswet dat de gemeenteraad niet bevoegd is een speciaal voor de zondag geldende sluitingsregeling vast te stellen. Volgens HR 22 juli 1960 (AB 1961, blz. 15) belet dit artikel de raad echter niet om voor de zondag een afwijkende regeling te treffen voor het sluitingsuur van openbare inrichtingen als deze, mits de grond voor de afwijking van de voor de andere dagen geldende regeling niet is gelegen in het bijzondere karakter van de zondag. Volgens de Hoge Raad beoogt de Zondagswet naar haar strekking niet de gemeentelijke wetgever te beperken in zijn bevoegdheid om ter afwering van verstoring van de openbare orde voorzieningen te treffen.

De in het eerste lid opgenomen sluitingsbepaling maakt onderscheid tussen werkdagen en het weekeinde. Ten aanzien hiervan wordt aansluiting gezocht met het sluitingstijdenregime voor de horeca.

De hier opgenomen sluitingsurenregeling (want van toepassing op het begrip 'seksinrichting') heeft geen betrekking op sekswinkels. Zoals vermeld in de toelichting bij artikel 3.1.1, onder e, is op sekswinkels het regime van de Winkeltijdenwet van toepassing.

#### *Tweede lid*

Het bevoegd orgaan kan door middel van een voorschrift voor één of meer afzonderlijke seksinrichtingen andere sluitingstijden vaststellen. Volgens het tweede lid kan daartoe een voorschrift worden verbonden aan de vergunning die aan de exploitant van de betrokken inrichting(en) zal worden verleend. Zo'n vergunningvoorschrift moet mitsdien strekken ter bescherming van het belang of de belangen in verband waarmee de vergunning vereist is.

Over de uitoefening van deze bevoegdheid kan het bevoegd bestuursorgaan desgewenst beleidsregels vaststellen als bedoeld in artikel 4:81, eerste lid, van de Awb. Daarin kan bijvoorbeeld worden vastgelegd dat, bij het beantwoorden van de vraag of voor een afzonderlijke inrichting bij vergunningvoorschrift afwijkende sluitingstijden zullen worden vastgesteld, per categorie seksinrichting als regel een bepaald beleid wordt gehanteerd. Van het voor die categorie geldende beleid kan het bevoegd bestuursorgaan in een concreet geval (gemotiveerd) afwijken, indien het dat noodzakelijk acht in het belang van bijvoorbeeld de openbare orde, de woon- en leefomgeving en dergelijke.

#### *Derde lid*

Anders dan de sluitingsbepalingen van het eerste en tweede lid, richt het derde lid zich tot de bezoeker van een seksinrichting. Indien een bezoeker met toestemming van de exploitant of beheerder in de inrichting aanwezig is gedurende de tijd dat deze gesloten dient te zijn, handelt hij in strijd met het derde lid. Indien een bezoeker echter zonder toestemming van de exploitant of beheerder in de inrichting aanwezig is en zich niet op diens eerste vordering verwijderd, handelt hij in strijd met artikel 138 van het Wetboek van Strafrecht (lokaalvredebreuk). Laatstgenoemde bepaling staat aan het opnemen van het derde lid niet in de weg: artikel 138 ziet toe op de bescherming van de aan de eigendom verbonden rechten; het derde lid van artikel 3.2.3 strekt tot handhaving van een publiekrechtelijke regeling.

#### *Vierde lid*

Een seksinrichting als bedoeld in artikel 3.1.1 kan vergunningplichtig zijn op grond van de Wet milieubeheer of vallen onder het Besluit horeca-, sport- en recreatie-inrichtingen milieubeheer (Stb. 1998, 322).

Aan een krachtens de Wet milieubeheer te verlenen vergunning kunnen eveneens voorschriften worden verbonden ter voorkoming van de indirecte gevolgen van de inrichting. De sluitingsbepalingen van de APV gelden daarom niet voor zover de op de Wet milieubeheer gebaseerde voorschriften van toepassing zijn. De Wet milieubeheer beoogt een uitputtende regeling te geven ter voorkoming of beperking van gevaar, schade of hinder die voortvloeit uit het in werking zijn van krachtens de Wet milieubeheer aangewezen inrichtingen. De raad is niet bevoegd die regeling bij verordening aan te vullen indien daarmee wordt beoogd dezelfde belangen te beschermen, en kan dus niet via de APV - aanvullend - gevaar, schade of hinder tegengaan die wordt veroorzaakt door een krachtens de Wet milieubeheer vergunningplichtige inrichting.

#### *Jurisprudentie*

Blijkens Vz AgRS 24 januari 1985 (WO RvS 1985, nr. G9) kan aan de Hinderwetvergunning een sluitingsuur worden verbonden ter voorkoming van hinder voor de omgeving, bijvoorbeeld door komende en gaande bezoekers. Hierop is nader ingegaan in AGRS 8 februari 1991 (AB/kort 16 maart 1991, 281), waarin is vermeld dat bij verlening van een hinderwetvergunning aan een inrichting waarbij van de bezoekers hinder te duchten is, een voorschrift betreffende het sluitingsuur ter voorkoming of beperking van die (geluid)hinder niet kan worden gemist, en dat een hinderwetvergunning waarin zo'n voorschrift ontbreekt zich niet verdraagt met artikel 17 van de Hinderwet.

Blijkens de Kroon-jurisprudentie mag daarbij slechts rekening worden gehouden met 'normale' hinder in de nabije omgeving van de inrichting. Alleen die overlast is volgens de Kroon te beschouwen als hinder in de zin van de Hinderwet (thans: de Wet milieubeheer), een van de belangen die deze wet beoogt te beschermen. Excessieve hinder door gedrag van bezoekers en overlast die zich afspeelt een of meer straten van de inrichting vandaan, vallen volgens de Kroon niet onder de wetsterm 'hinder'. Aan een gemeentelijke verordening die een algemene sluitingsuurregeling bevat ter voorkoming of beperking van excessieve en verder verwijderde overlast, ligt dan een ander motief ten grondslag dan aan de Wet milieubeheer. Dit gaat op voor artikel 3.2.3, dat niet is toegepast op de specifieke situatie in en rond seksinrichtingen, maar dat zich richt op de nadelige invloed van de aanwezigheid van zulke inrichtingen als zodanig op de openbare orde en de woon- en leefomgeving ter plaatse (daartoe ARRS 31 december 1986, AB 1987/326).

#### **Artikel 3.2.4 Tijdelijke afwijking sluitingsuur; (tijdelijke) sluiting**

1. Met het oog op de in artikel 3.3.2, tweede lid, genoemde belangen of in geval van strijdigheid met de bepalingen in dit hoofdstuk kan het bevoegd bestuursorgaan:
  - a) tijdelijk andere dan de krachtens artikel 3.2.3, eerste of tweede lid, geldende sluitingsuren vaststellen;
  - b) van een afzonderlijke seksinrichting al dan niet tijdelijk de gedeeltelijke of algehele sluiting bevelen.
2. Onverminderd het bepaalde in artikel 3:41 van de Algemene wet bestuursrecht, maakt het bevoegd bestuursorgaan het in het eerste lid bedoelde besluit openbaar bekend overeenkomstig artikel 3:42 Algemene wet bestuursrecht.

*Eerste lid*

Ten opzichte van artikel 3.2.3 (bij of krachtens welke bepaling kan worden voorgeschreven wat voor seksinrichtingen het 'reguliere' sluitingstijdenregime is) biedt artikel 3.2.4 de mogelijkheid om daarvan al dan niet *tijdelijk* af te wijken. Volgens het eerste lid kan die afwijking inhouden dat:

- voor (een of meer) inrichtingen al dan niet tijdelijk andere sluitingstijden worden vastgesteld dan de bij of krachtens artikel 3.2.3 gestelde; of
- van (een of meer) inrichtingen al dan niet tijdelijk de - algehele of gedeeltelijke sluiting wordt bevolen.

Aan zo'n tijdelijke afwijking moeten een of meer van de in artikel 3.3.2, tweede lid, genoemde belangen ten grondslag liggen, of er moet sprake zijn van strijdigheid met het bepaalde in dit hoofdstuk. Het bevoegd bestuursorgaan kan daartoe overgaan indien het dat noodzakelijk acht in het belang van de openbare orde, de woon- en leefomgeving, de voorkoming of beperking van overlast en dergelijke.

De bevoegdheid tot het tijdelijk vaststellen van andere sluitingsuren (als bedoeld in het eerste lid, onder a) kan zich uitstrekken tot alle in de gemeente gevestigde seksinrichtingen en onderscheidt zich daarin van de bevoegdheid genoemd in artikel 3.2.3, tweede lid, die individueel gericht is. Tijdelijke sluiting (als bedoeld in het eerste lid, onder b) kan daarentegen slechts van afzonderlijke inrichtingen worden bevolen.

In het eerste lid, aanhef en onder b, is het bevoegd bestuursorgaan een expliciete sluitingsbevoegdheid gegeven. Deze bevoegdheid is te onderscheiden van de bevoegdheid tot aanzegging van bestuursdwang als bedoeld in artikel 5:21 van de Awb die door artikel 3.2.4 onverlet wordt gelaten. Met toepassing van bestuursdwang wordt kort gezegd beoogd een onrechtmatige situatie weer in overeenstemming te (doen) brengen met het recht. De in het eerste lid, onder b, opgenomen sluitingsbevoegdheid moet daarentegen veel meer worden gezien als een (bestuursrechtelijke) sanctie op inbreuken op het in dit hoofdstuk bepaalde.

Indien nodig kan de naleving van een krachtens het eerste lid, onder b, gegeven sluitingsbevel worden afgedwongen door toepassing van bestuursdwang. Om een opeenstapeling van bestuursrechtelijke procedures te voorkomen, verdient het aanbeveling te bezien of met het sluitingsbevel tevens (preventief) bestuursdwang kan worden aangezegd. Daarvoor is wel vereist dat er een klaarblijkelijke dreiging bestaat dat de desbetreffende overtreding daadwerkelijk zal plaatsvinden en dat er schade dreigt.

De sluitingsbevoegdheid is in de praktijk meermalen toegepast in gevallen waarin openbare inrichtingen het decor vormden voor allerlei vormen van criminaliteit. Ook prostitutiebedrijven zijn daarvoor in het verleden een aantrekkelijke plaats gebleken. Het betrof daarbij doorgaans delicten als het bezitten of verhandelen van verdovende middelen of vuurwapens, het tewerkstellen van jongeren of van illegalen, heling en dergelijke. Feiten als deze zijn strafbaar gesteld in het Wetboek van Strafrecht, de Opiumwet en de Wet wapens en munitie. Het naar aanleiding daarvan toepassen van de sluitingsbevoegdheid als hier bedoeld, is niet in strijd met deze formeel-wettelijke regelingen omdat daaraan een afwijkend oogmerk ten grondslag ligt. Veel van de gedragingen als hier bedoeld spelen zich weliswaar af in de inrichting, maar hebben tevens een uitstraling op de openbare orde en de woon- en leefomgeving buiten de inrichting. Voor toepassing van de sluitingsbevoegdheid is wel vereist, dat de hier bedoelde overtredingen een meer dan incidenteel karakter hebben.

*Tweede lid*

Een besluit op grond van het eerste lid (zowel onder a als b), richt zich doorgaans tot een of meer belanghebbenden - de betrokken exploitant(en) - en moet aan hen worden bekendgemaakt overeenkomstig artikel 3:41 van de Awb.

Nu het bezoekers verboden is in een seksinrichting te verblijven gedurende de tijd dat deze gesloten dient te zijn (artikel 3.2.3, derde lid), is in het tweede lid bepaald dat een krachtens het eerste lid genomen besluit, behalve aan de betrokken exploitant(en), ook openbaar wordt bekendgemaakt. Dat kan op de door 3:42 Awb voorgeschreven wijze geschieden. Het zichtbaar aanplakken van de geslotenverklaring op de inrichting zelf verdient aanbeveling.

### *Jurisprudentie*

Op zichzelf ontleent de burgemeester reeds een sluitingsbevoegdheid aan artikel 174 van de Gemeentewet. De noot bij ARRS 15 juni 1984 (AB 1985/96) maakt duidelijk, waarom het gewenst kan zijn toch een sluitingsbepaling in de APV op te nemen: 'De beschikking laat voorts zien dat de rechtstreeks uit artikel 221 gemeentewet (oud) voortvloeiende taak tot daadwerkelijke handhaving van de openbare orde de actuele situatie tot onderwerp heeft en dat hier alleen het nemen van concrete maatregelen op korte tijd aan de orde is. Wil een verder vooruitziend besturen meteen op langere termijn concreet gestalte krijgen, dan dient de burgemeester te beschikken over de bevoegdheid tot uitvoering van gemeentelijke verordeningen of van andere wettelijke voorschriften. Bij het gebruik van zijn sluitingsbevoegdheid bezit de burgemeester een ruime beoordelings- en beslissingsvrijheid. Voor rechterlijke toetsing van het gebruik van die bevoegdheid bestaat derhalve slechts een beperkte marge'.

In een sluitingsbevel rechtstreeks gebaseerd op artikel 174 van de Gemeentewet dient altijd de termijn van de sluiting te zijn opgenomen. Blijkens Vz ARRS 26 augustus 1992 (AB 1993/104; JG 93.0116) en ABRS 5 juli 1996 (JG 96.0266) voldoet een sluitingsbevel zonder tijdsbepaling niet aan de aard en het doel van artikel 221 gemeentewet (oud). Indien gesloten wordt op basis van dit artikel in de APV kan de sluiting niet alleen van langere duur zijn dan wanneer gesloten wordt op basis van artikel 174 Gemeentewet, maar lijkt in analogie met uitspraken ten aanzien van de sluiting van coffeeshops - onder omstandigheden - ook sluiting voor onbepaalde tijd mogelijk. Daarvan kan met name sprake zijn als de vestiging van de seksinrichting zonder meer in strijd is - en zal zijn - met het lokaal beleid. Zie ter vergelijking: ABRS 29 april 1997 (R03.93.4839; niet gepubliceerd) waarin de sluiting van een coffeeshop voor onbepaalde tijd in verband met de aanwezigheid van harddrugs geoorloofd wordt geacht, omdat het beleid inhoudt dat coffeeshops die zich daaraan schuldig maken definitief van de gedooglijst worden geschrapt. Een ander en beter voorbeeld is een seksinrichting die het in het lokaal beleid vastgestelde maximum aantal inrichtingen overschrijdt en daarom niet voor vergunningverlening in aanmerking komt. Zo'n inrichting kan voor onbepaalde tijd worden gesloten. Zie ter vergelijking: Vz ABRS 5 september 1997; Gst. 7069, 4, waarin een coffeeshop voor onbepaalde tijd wordt gesloten wegens strijdigheid met het geldende nulbeleid. Een sluiting voor onbepaalde tijd staat de opheffing ervan op een later tijdstip niet in de weg.

### **Artikel 3.2.5 Aanwezigheid van en toezicht door exploitant en beheerder**

1. Het is verboden een seksinrichting voor bezoekers geopend te hebben, zonder dat de ingevolge artikel 3.2.1 op de vergunning vernielde exploitant of beheerder in de seksinrichting aanwezig is.
2. De exploitant en de beheerder zien er voortdurend op toe te zien dat in de seksinrichting:
  - a) geen strafbare feiten plaatsvinden, waaronder in ieder geval de feiten genoemd in de titels XIV (misdrijven tegen de zeden), XX (mishandeling), XXII (diefstal) en XXX (heling) van het Tweede Boek van het Wetboek van Strafrecht, in de Opiumwet en in de Wet wapens en munitie;
  - b) geen prostitutie wordt uitgeoefend door personen in strijd met het bij of krachtens de Wet arbeid vreemdelingen of de Vreemdelingenwet bepaalde.

### *Eerste lid*

Om effectiever te kunnen op treden tegen schijnbeheer, is in het eerste lid niet slechts een gebod (een verplichting tot aanwezigheid), maar een verbod opgenomen. De aanwezigheid van de exploitant of beheerder is van belang in verband met het door hem uit te oefenen toezicht, zoals verwoord in het tweede lid.

### *Tweede lid*

Dit artikel schept voor de exploitant(en) en de beheerder(s) een algemene verplichting tot het uitoefenen van toezicht ter handhaving van de orde in de inrichting. Daarbij zullen zij zich in ieder geval, maar niet uitsluitend, moeten richten op het voorkomen en tegengaan van onvrijwillige prostitutie, prostitutie door minderjarigen of illegalen, drugs- of wapenhandel, heling, geweldsdelicten en dergelijke.

In de jurisprudentie is al eerder uitgemaakt dat de exploitant - uiteraard binnen redelijke grenzen - verantwoordelijk is voor de gang van zaken in de inrichting. Dat wordt door deze toezichtverplichting, die ook geldt voor de beheerder(s), nog eens onderstreept.

Indien zich in de inrichting strafbare feiten voordoen, biedt dit artikel aanknopingspunten om daar in bestuursrechtelijke zin tegen op te treden. Afhankelijk van de omstandigheden en het gestelde in het handhavingsbeleid kan tot een tijdelijke beperking van de openingstijden, een tijdelijke sluiting of een (tijdelijke) intrekking van de vergunning worden besloten. Om in deze zin bestuursrechtelijk te kunnen optreden is niet vereist dat daaraan strafrechtelijke vervolging en/of veroordeling is voorafgegaan: vaststaan moet slechts dat geen of onvoldoende toezicht is uitgeoefend.

Aan het toezicht dat van de exploitant of beheerder mag worden verwacht op de meerderjarigheid of legaliteit van in de inrichting werkzame prostituees zal gestalte kunnen worden gegeven door inzage te verlangen in hun identiteitspapieren. Waar het de onvrijwillige prostitutie en andere strafbare feiten betreft, zullen de exploitant of beheerder regelmatig toezicht moeten houden en zo nodig handelend moeten treden. Naarmate de exploitant aantoonbaar en actief huisregels toepast en een nauwkeurige registratie bijhoudt van de leeftijd en nationaliteit van de prostituees, vergemakkelijkt hij niet alleen het toezicht, maar zal hij ook beter in staat zijn om aannemelijk te maken dat door hem voldoende toezicht is uitgeoefend.

In de vergunning kan de toezichtsverplichting als doelvoorschrift worden opgenomen, waarbij de exploitant zelf bepaalt hoe hij en de beheerder(s) er inhoud aan geven. Ook kunnen aan de vergunning middelvoorschriften worden verbonden, waardoor (gedeeltelijk) wordt voorgeschreven hoe de toezichtsplicht dient te worden ingevuld. Zo kan bijvoorbeeld worden bepaald dat verplicht bepaalde huisregels moeten worden gehanteerd; dat de exploitant of beheerder verplicht is om na te gaan of de prostituee over voor de verrichten van arbeid geldige verblijfspapieren beschikt en dat hiervan een interne registratie wordt bijgehouden.

Een andere zinvol vergunningvoorschrift in dit verband, dat met name het toezicht door de toezichthouders kan vergemakkelijken, is bijvoorbeeld het expliciet in de vergunning opnemen van de verplichting van (vooral) de exploitant en beheerder(s) om alle medewerking te verlenen aan de toezichthouder, waaronder in elk geval de onmiddellijke en onbelemmerde toegang moet worden verstaan (artikel 5:20 Awb). Dit schept geen bevoegdheden of verplichtingen, maar duidelijkheid voor de vergunninghouder. Ook kan het nuttig zijn om in een vergunningvoorschrift op te nemen dat het verplicht is om een (afschrift van) de vergunning altijd in de inrichting aanwezig te hebben.

#### *Jurisprudentie*

Bepaalde strafbare feiten in de inrichting vormen een (ernstige) verstoring van de openbare orde. Als niet de overtreding van dit artikel, maar de ordeverstoring de grondslag vormt om bijvoorbeeld tot sluiting over te gaan, speelt de persoonlijke verwijtbaarheid van de exploitant in de beoordeling van de vraag of zich een situatie voordoet die tot sluiting noopt, in het geheel geen rol. Ook de omstandigheid dat de exploitant is vrijgesproken door de strafrechter doet dan niet ter zake (ABRS 30 juli 1996, AB 1996, 471).

Tegen de sluiting van een seksclub wegens prostitutie door minderjarigen verweerde de exploitant zich door te wijzen op de inmiddels doorgevoerde gewijzigde bedrijfsvoering om te voorkomen dat minderjarigen in zijn inrichting werkzaam zouden zijn. Op basis van de verplichting over te leggen legitimatiebewijzen van de medewerkers werd door hem sindsdien een volledige lijst bijgehouden. De gemeente gaf ter zitting aan dat de sluiting zou worden opgeheven als er een bevredigende controle-regeling werd getroffen. Naar het oordeel van de Afdeling heeft de gemeente het door de exploitant ingevoerde systeem terecht niet als een sluitende en betrouwbare controle-regeling aangemerkt (ARRS 28 januari 1992, S03.92.0095).

#### **Artikel 3.2.6 Straatprostitutie**

- 1) Het is verboden, door handelingen, houding, woord, gebaar of op andere wijze, passanten tot prostitutie te bewegen, uit te nodigen dan wel aan te lokken.
- 2) Met het oog op de naleving van het in het eerste lid gestelde verbod, kan door politieambtenaren het bevel worden gegeven zich onmiddellijk (in een bepaalde richting) te verwijderen

### *Eerste lid*

De wetswijziging tot opheffing van het bordeelverbod heeft geen gevolgen voor de straatprostitutie. Het is echter bij uitstek een vorm van prostitutie die nadere regulering behoeft. Dat is de laatste jaren gebleken, doordat in verschillende gemeenten - vanuit een oogpunt van handhaving met wisselend succes - zogenaamde gedoogzones zijn aangewezen. Aan de belangen die behoren tot hun 'huishouding' (genoemd in artikel 3.3.2) ontnemen gemeenten de bevoegdheid tot regulering, ook ten aanzien van straatprostitutie.

Volgens het Landelijk Overleg Tippelprostitutie (die zich bezighoudt met de hulpverleningsprojecten voor straatprostituees) komt straatprostitutie in acht gemeenten in Nederland voor (Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht, Groningen, Arnhem, Nijmegen en Heerlen) en gaat het in totaal om vijf procent van de prostituees. Volgens het eerste lid is straatprostitutie *verboden*.

### *Jurisprudentie*

Uit HR 9 januari 1973 (Nj 1973/134), alsmede uit de conclusie van advocaat-generaal Remmelink voor HR 8 mei 1979 (Nj 1979/554) kan worden opgemaakt dat artikel 3.2.6 niet in strijd komt met artikel 239 van het Wetboek van Strafrecht (dat toeziet op de schennis van de eerbaarheid).

Voor wat betreft de bevoegdheid om in de APV tippelverboden op te nemen en tippelzones aan te wijzen (en in te richten), kan worden gewezen op HR 23 oktober 1990 (Nj 1991/542; Gst. 6926, 4): de APV bepaling van de gemeente Groningen waarin het personen van wie redelijkerwijs kan worden aangenomen dat die zich aan prostitutie overgeven wordt verboden om post te vatten of zich heen en weer te bewegen op door burgemeester en wethouders aangewezen wegen of openbare plaatsen, werd door de HR niet in strijd geacht met artikel 12 IVBPR (vrijheid van beweging). Over een vergelijkbare APV bepaling in Heerlen, waar burgemeester en wethouder de gehele gemeente hadden aangewezen voor de gelding van dit verbod, werd door de HR op 6 november 1990 (Nj 1991/218; Gst. 6918, 8) geoordeeld dat van strijdigheid met artikel 1 van de Grondwet evenmin sprake was. Het verbod treft weliswaar uitsluitend prostituees; dit gebeurt echter niet in verband met persoonskenmerken, maar vanwege hun activiteiten.

Vz ARRS 27 september 1991 (BR 1992, p. 203): met betrekking tot de inrichting van een tippelzone hebben burgemeester en wethouders van Arnhem terecht besloten dat geen vrijstellingen ex artikel 17 en 19 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening vereist zijn. Tippelen is niet in strijd met bestemming verkeersdoeleinden, de 'afwerkschotten', die uitsluitend 's avonds worden geplaatst, zijn dat evenmin. Het plaatsen van een zogeheten huiskamerbus is een vorm van parkeren.

Pres. Rb Maastricht 25 augustus 1995 (KG 1996/46): de aanwijzing van een tippellocatie is een besluit van algemene strekking waartegen beroep bij de rechtbank mogelijk is. De president ziet geen aanleiding het besluit te schorsen.

Pres. Rb Maastricht 3 juli 1997 (JB 1997, 206) en later ook de Rechtbank Maastricht 2 juni 1999 (reg.nrs. 98/387-389; niet gepubliceerd): de intrekking van de aanwijzing van de enige tippellocatie door burgemeester en wethouders van Heerlen is in strijd met het recht op bewegingsvrijheid (in casu is niet komen vast te staan dat er sprake is van 'pressing social need') en in strijd met het recht op vrije arbeidskeuze (artikel 19, derde lid van de Grondwet). Grondwettelijke rechten kunnen anders dan verdragsrechtelijke - slechts worden beperkt bij of krachtens de wet in formele zin. Daar is in dit geval geen sprake van. Het bestreden besluit mist derhalve een rechtmatige grond. De annotator merkt op dat het tippelverbod slechts bepaalde handelingen verbiedt en dat het recht om te gaan en te staan onverlet laat, zodat van strijdigheid met het recht op vrijheid van beweging geen sprake kan zijn. Voor wat betreft het recht van vrije arbeidskeuze volgt hij de president.

ARRS 10 februari 1981 (AB 1981/446) en HR 7 februari 1984 (AB 1984/274) - indirect vervolgd door HR 1 1 juni 1985 (Nj 1986/41; AB 1986/106) - zien op de vraag wat de reikwijdte van (de bevoegdheid tot) het opleggen van een verblijfsontzegging is. Het vierde lid zoals hier opgenomen is daarmee in overeenstemming. Vz ARRS 31 juli 1989 (AB 1990/315) maakt duidelijk dat de bevoegdheid van de burgemeester niet te ruim kan worden gedelegeerd. Het toekennen van een beschikkingsmandaat is niet toegestaan.

### **Artikel 3.2.7 Sekswinkels**

Het is de rechthebbende op een onroerende zaak verboden daar een sekswinkel te exploiteren in door het college van burgemeester en wethouders in het belang van de openbare orde of de woon- en leefomgeving aangewezen gebieden of delen van de gemeente.



Zoals aangegeven in de toelichting bij artikel 3.1.1, onder e, is ervoor gekozen sekswinkels niet onder het 'seksinrichting' begrip (en daarmee de vergunningplicht) te brengen. Hieraan ligt de gedachte ten grondslag dat de vestiging van sekswinkels doorgaans afdoende zal kunnen worden gereguleerd langs de weg van het bestemmingsplan en dat het - ter bescherming van de openbare orde of de woon- en leefomgeving - niet nodig is deze bedrijven als regel aan voorafgaand toezicht te onderwerpen.

Afhankelijk van de plaatselijke omstandigheden kan het (vanuit deze motieven) echter gewenst zijn wel in zekere mate te kunnen reguleren. In dat geval kan worden overwogen artikel 3.2.7 op te nemen, op grond waarvan gebieden of delen van de gemeente kunnen worden aangewezen waarin het in het belang van de openbare orde of de woon- en leefomgeving niet is toegestaan een sekswinkel te (doen) exploiteren.

#### **Artikel 3.2.8 Tentoonstellen, aanbieden en aanbrengen van erotisch-pornografische goederen, afbeeldingen en dergelijke**

1. Het is de rechthebbende op een onroerende zaak verboden daarin of daarop goederen, opschriften, aankondigingen, gedrukte of geschreven stukken dan wel afbeeldingen van erotisch-pornografische aard openlijk ten toon te stellen, aan te bieden of aan te brengen:
  - a) indien het bevoegd bestuursorgaan aan de rechthebbende heeft bekendgemaakt dat de wijze van tentoonstellen, aanbieden of aanbrengen daarvan, de openbare orde of de woon- en leefomgeving in gevaar brengt;
  - b) anders dan overeenkomstig de door het bevoegd bestuursorgaan in het belang van de openbare orde of de woon- en leefomgeving gestelde regels.
2. Het in het eerste lid gestelde verbod is niet van toepassing op het tentoonstellen, aanbieden of aanbrengen van goederen, opschriften, aankondigingen, gedrukte of geschreven stukken dan wel afbeeldingen, die dienen tot het openbaren van gedachten en gevoelens als bedoeld in artikel 7, eerste lid van de Grondwet.

Dit artikel heeft een repressief karakter: het scheidt niet zonder meer een verbod, maar slechts voor zover het bevoegd bestuursorgaan daaromtrent nader heeft besloten. Hoewel denkbaar is dat deze bepaling in de praktijk vooral zal worden toegepast ten aanzien van sekswinkels, richt zij zich op het tentoonstellen en dergelijke als zodanig; zij kan dus bijvoorbeeld ook betrekking hebben op erotisch-pornografische foto's of afbeeldingen aangebracht aan sekstheaters, bedoeld om de aandacht van het publiek te vestigen op de daarin plaatsvindende voorstellingen.

Zoals in het eerste lid is aangegeven, kan het bevoegd bestuursorgaan de regulering terzake gestalte geven door:

- a) aan de betrokken rechthebbende bekend te maken dat, door de wijze van tentoonstellen, aanbieden of aanbrengen, de openbare orde of de woon- en leefomgeving in gevaar wordt gebracht;
- b) (algemene) regels vast te stellen die in acht moeten worden genomen bij het tentoonstellen, aanbieden of aanbrengen van goederen, opschriften en dergelijke als hier bedoeld.

Zowel 'bekendmaking' als bedoeld onder a, als de vaststelling van 'regels' als bedoeld onder b, vormt een besluit in de zin van artikel 1:3, eerste lid, van de Awb: in beide gevallen is er sprake van een besluit - dat zich richt tot een betrokken rechthebbende respectievelijk van algemene strekking is - met het (rechts)gevolg dat een verbod als genoemd in eerste lid, aanhef, van kracht wordt. Tegen zo'n besluit kan dan ook door belanghebbenden bezwaar worden aangetekend.

#### *Paragraaf 3 Beslissingstermijn; weigeringsgronden*

##### **Artikel 3.3.1 Beslissingstermijn**

1. Het bevoegd bestuursorgaan neemt het besluit op de aanvraag om vergunning bedoeld in artikel 3.2. 1, eerste lid, binnen twaalf weken na de dag waarop de aanvraag ontvangen is.
2. Het bevoegd bestuursorgaan kan zijn besluit voor ten hoogste twaalf weken verdagen.

Volgens artikel 4:13, eerste lid, van de Awb moet een beschikking worden gegeven binnen de termijn die daarvoor bij wettelijk voorschrift is bepaald (of, bij gebreke daarvan, binnen een redelijke

termijn). Ingevolge het tweede lid van dat artikel is die redelijke termijn in ieder geval verstreken, als het bestuursorgaan binnen 8 weken na ontvangst van de aanvraag geen beschikking heeft gegeven, noch een kennisgeving is gedaan dat deze termijn niet kan worden gehaald.

De voorgeschreven beslissingstermijn (van artikel 4:13, tweede lid of artikel 3.3.1) is een termijn van orde. Overschrijding ervan doet niet af aan de bevoegdheid te beslissen over een ingediende aanvraag, maar leidt wel tot een fictieve weigering waartegen door belanghebbenden bezwaar kan worden aangetekend (artikel 6:2, onder b, van de Awb). Opnemning van artikel 3.3.1 ligt daarom in de rede indien moet worden aangenomen dat de in artikel 4:13, tweede lid genoemde beslissingsstermijn niet incidenteel maar als regel te kort zal zijn.

De voorbereiding van een besluit op een aanvraag om vergunning voor het exploiteren van een seksinrichting kan complex van aard zijn. Indien een langere beslissingstermijn dan de in artikel 4:13, tweede lid genoemde wenselijk wordt geacht, kan daartoe artikel 3.3.1 worden opgenomen (vanzelfsprekend is de daarin genoemde termijn van twaalf weken indicatief).

### **Artikel 3.3.2 Weigeringsgronden**

1. De vergunning bedoeld in artikel 3.2.1, eerste lid, wordt geweigerd indien:
  - a) de exploitant of de beheerder niet voldoet aan de in artikel 3.2.2 gestelde eisen;
  - b) de vestiging of de exploitatie van de seksinrichting of het escortbedrijf in strijd is met een geldend bestemmingsplan, stadsvernieuwingsplan of leefmilieuverordening;
  - c) er aanwijzingen zijn dat in de seksinrichting of het escortbedrijf personen werkzaam zijn of zullen zijn in strijd met artikel 250a van het Wetboek van Strafrecht of met het bij of krachtens de Wet arbeid vreemdelingen of de Vreemdelingenwet bepaalde;
  - d) een geschiktheidsverklaring als bedoeld in de door burgemeester en wethouders op grond van artikel 3.1. vastgestelde nadere regels ontbreekt.
2. De vergunning bedoeld in artikel 3.2.1, eerste lid, kan worden geweigerd:
  - a) in het belang van de openbare orde;
  - b) in het belang van het voorkomen of beperken van overlast;
  - c) in het belang van het voorkomen of beperken van aantasting van de woon- en leefklimaat;
  - d) in het belang van de veiligheid van personen of goederen;
  - e) in het belang van de verkeersvrijheid of -veiligheid;
  - f) in het belang van de gezondheid of zedelijkheid;
  - g) in het belang van de arbeidsomstandigheden van de prostituee.

De hier genoemde belangen vormen tezamen de 'huishouding', tot het regelen en besturen waarvan gemeenten bevoegd zijn. Ten onrechte zou de aanduiding 'weigeringsgronden' hierbij de indruk kunnen wekken dat genoemde belangen slechts zouden kunnen worden behartigd door geen vergunning te verlenen. Waar het om gaat is dat deze belangen de grondslag vormen voor de uitoefening van de bevoegdheden die het gemeentebestuur terzake toekomen. Die uitoefening kan inhouden dat met betrekking tot (de exploitatie van) prostitutie op basis van de in dit artikel genoemde belangen:

- bij verordening algemeen verbindende voorschriften kunnen worden vastgesteld (zoals de in dit hoofdstuk opgenomen bepalingen);
- nadere regels kunnen worden vastgesteld (als bedoeld in artikel 3.1.3);
- beleidsregels kunnen worden vastgesteld (als bedoeld in artikel 4:81 van de Awb);
- vergunning kan worden verleend, onder vergunningsvoorschriften en beperkingen (als bedoeld in artikel 1.4);
- de vergunning kan worden gewijzigd of ingetrokken (als bedoeld in artikel 1.6) of
- vergunning kan worden geweigerd.

De hier genoemde belangen moeten dus enerzijds worden beschouwd als de grondslag voor (en begrenzing van) het gemeentelijk beleid en anderzijds als handvatten om de (exploitatie van) prostitutie te reguleren, maximaliseren en beheersen.

*Eerste lid, onder a: levensgedrag*

Zie voor toelichting hierop de toelichting onder artikel 3.2.2.

*Eerste lid, onder b: bestemmingsplan, stadsvernieuwingsplan of leefmilieuverordening*

Het zal regelmatig voor kunnen komen dat er geen sprake is van een weigeringsgrond als bedoeld in het tweede lid, maar dat het geldende bestemmingsplan vestiging van een seksinrichting of escort-bedrijf ter plaatse niet toelaat. Het is in dat geval lastig en onduidelijk als er vergunning wordt verleend, maar tegelijkertijd moet worden uitgelegd dat daar geen gebruik van kan worden gemaakt.

Bij wijze van coördinatie is daarom strijdigheid met het bestemmingsplan, alsmede met een eventueel stadsvernieuwingsplan of leefmilieuverordening als weigeringsgrond opgenomen. Blijkens ABRS 24 maart 1997 (AB 1997/201; JG 97.0165) is zulks aanvaardbaar omdat een dergelijke bepaling geen zelfstandige planologische regeling bevat. Weliswaar brengt het tweede lid met zich mee dat de burgemeester in een beoordeling van het geldende bestemmingsplan treedt, maar dit laat de bevoegdheid van burgemeester en wethouders inzake de toepassing van het geldende bestemmingsplan onverlet. Van een doorkruising van de Woningwet of de Wet op de Ruimtelijke Ordening is geen sprake.

Het lokale prostitutiebeleid zal behalve op basis van dit APV hoofdstuk mede in belangrijke mate worden vormgegeven door gebruikmaking van de instrumenten van de Woningwet en de Wet op de ruimtelijke ordening. In dat kader wordt verwezen naar de VNG ledenbrief d.d. 30 maart 1998 (Lbr. 98/48, AJZ/800989) alsmede het handboek *Lokaal prostitutiebeleid* (VNGuitgeverij, Den Haag, 1999).

*Eerste lid, onder c: minderjarig, onvrijwillig, illegaal*

Deze weigeringsgrond is feitelijk een bijzondere invulling van de vaker voorkomende weigeringsgrond, namelijk vrees voor ernstige verstoring van de openbare orde. Als er aanwijzingen zijn, bijvoorbeeld op basis van politierapportages, dat de voorgenomen exploitatie in strijd is met artikel 250a is vergunningverlening uitgesloten. Voorkomen moet worden dat de exploitant prostituees onder dwang arbeid laat verrichten, of minderjarigen laat werken. Zo dient ter bescherming van de openbare orde ook te worden voorkomen dat de exploitant prostituees zonder een voor het verrichten van arbeid geldige verblijfstitel inzet. Verwezen wordt in dit verband naar de uitspraak van de Rechtbank Rotterdam van 5 september 1997 (JG 97.0209): naar het oordeel van de Rechtbank zijn terecht twee horeca-inrichtingen gesloten en zijn de exploitatievergunningen ingetrokken wegens de smokkel van illegalen. De Rechtbank ziet dit als een aantasting van de openbare orde.

De passage over de Wav en de Vreemdelingenwet zal met name prostituees afkomstig uit landen van buiten de Europese Unie betreffen. Onderdanen van de EU-lidstaten kunnen in Nederland op legale wijze arbeid verrichten, ook in de prostitutie, onder de voorwaarde dat de verworven inkomsten niet marginaal en bijkomstig zijn.

Voor onderdanen van niet-EU-lidstaten geldt dat niet. Zij dienen als zij in Nederland arbeid in loondienst willen verrichten te beschikken over een vergunning tot verblijf die het verrichten van arbeid in loondienst toestaat. Houders van een vergunning tot vestiging, houders van de vluchtelingenstatus, houders van een vergunning tot verblijf om humanitaire redenen en houders van een vergunning tot verblijf bij (huwelijks)partner (indien het deze partner is toegestaan zonder nadere voorwaarden te werken) hebben in principe zo'n vergunning. Zij hebben vrije toegang tot de arbeidsmarkt en mogen *dus* ook in een seksinrichting werkzaam zijn. De werkgever behoeft in die gevallen niet te voldoen aan de verplichting van de Wav om een tewerkstellingsvergunning voor de desbetreffende werknemer aan te vragen. Voor het tewerkstellen van het overgrote deel van vreemdelingen van buiten de EU is een tewerkstellingsvergunning echter wel vereist. De werkgever die vreemdelingen arbeid laat verrichten zonder dat hij beschikt over een tewerkstellingsvergunning is strafbaar op basis van de Wav. De vreemdeling die arbeid verricht terwijl hij of zij in Nederland illegaal verblijft, kan wanneer hij of zij wordt aangetroffen op grond van de Vreemdelingenwet worden verwijderd.

Ook na de opheffing van het bordeelverbod dient ingevolge artikel 3 van het Besluit ter uitvoering van de Wav een tewerkstellingsvergunning geweigerd te worden voor werkzaamheden die geheel of gedeeltelijk bestaan uit het verrichten van seksuele handelingen met of voor derden. Deze bepaling hangt samen met het feit dat het tewerkstellen in de prostitutie strafbaar was. Hoewel deze bepaling in verband met de opheffing van die strafbaarheid aan verandering toe is, zal gedurende een ruime overgangsfase - waarin de prostitutiebranche moet groeien naar een gereguleerde en genormaliseerde bedrijfstak - deze bepaling gehandhaafd blijven. Deze categorale weigeringsgrond kan

immers niet worden gemist als instrument voor het voeren van een zeer terughoudend beleid. De komende tijd zullen er, met andere woorden, geen vergunningen tot verblijf voor arbeid in loondienst in een seksinrichting worden afgegeven aan personen van buiten de EU.

Daarnaast bestaat er een, tot nu toe theoretisch gebleken mogelijkheid dat prostituees van buiten de EU zich als zelfstandig ondernemer in Nederland vestigen. Daartoe moet worden aangetoond dat aan alle voorwaarden voor zelfstandig ondernemerschap is voldaan. Die voorwaarden zijn bijvoorbeeld het inbrengen van specifieke geschoolde kennis en expertise, eigen kapitaal en een ondernemingsplan. Wordt er aan de voorwaarden voldaan en is de openbare orde niet in het geding en wordt er met de aanwezigheid van de prostituee een Nederlands belang gediend, dan behoort een verblijfsvergunning voor arbeid als zelfstandige tot de mogelijkheden. Komt de prostituee uit een van de landen waarmee de EU een Associatie-overeenkomst heeft gesloten (Polen, Tsjechië, Slowakije, Hongarije, Roemenië en Bulgarije) dan geldt een iets gunstiger regime. Wil een prostituee uit een van deze landen zich in Nederland vestigen dan gelden de voorwaarden voor zelfstandig ondernemerschap onverkort, maar zal er niet getoetst worden of er een Nederlands belang is gediend met de vestiging. Aangezien prostitutie ongeschoolde arbeid is, zal het niet vaak voorkomen dat aan de gestelde voorwaarden voor zelfstandig ondernemerschap wordt voldaan. Als in een bordeel illegale prostituees worden aangetroffen en vast komt te staan dat er geen sprake is van een arbeidsverhouding, dan is er dus niet in strijd gehandeld met de Wav, maar wel met de Vreemdelingenwet. Ook daarvoor kan de exploitant of beheerder verantwoordelijk worden gehouden (vergelijk artikel 3.2.5, tweede lid, onder b). De aanwezigheid van illegale prostituees kan aanleiding zijn om tot (tijdelijke) sluiting van de inrichting of tot intrekking van de vergunning over te gaan.

De uitspraak van de Rechtbank Amsterdam van 19 april 1999 (97/11149; niet gepubliceerd) in vervolg op de eerdere uitspraak in voorlopige voorziening (Pres Rb Amsterdam 28 januari 1997, JB 1997/61) geeft op een aantal belangrijke vragen antwoord:

- aan het begrip openbare orde moet blijken de parlementaire geschiedenis een ruime betekenis worden toegekend. Onder openbare orde wordt mede verstaan de algemeen bestuurlijke preventie van criminaliteit;
- gelet op de aan illegale prostitutie inherente misstanden, kan de burgemeester bij het toezicht op de prostitutiebedrijven ter handhaving van de openbare orde de exploitant ertoe verplichten dat de werkzame prostituee beschikt over een geldige verblijfstitel;
- een dergelijke voorwaarde vormt geen doorkruising van de Vreemdelingenwet, aangezien het niet van invloed is op de beslissing omtrent de verblijfsvergunning van de aanwezige prostituees;
- de voorwaarde dat de exploitant ervoor dient te zorgen dat de prostituee desgevraagd de toezichthouder inzicht verschafft in haar identiteit en verblijfstitel, acht de Rechtbank echter in strijd met de Wet op de identificatieplicht. Daardoor is de controle op de naleving van dit voorschrift aanzienlijk bemoeilijkt en is voorbehouden aan de vreemdelingendienst, of aan opsporingsambtenaren als sprake is van verdenking.

Om te voorkomen dat werkzame prostituees tegen hun wil bepaalde seksuele contacten moeten aangaan, kunnen aan de vergunning voorschriften worden verbonden, zoals: een verbod op het opleggen van een minimum aantal klanten, of het recht van prostituee om klanten of bepaalde seksuele handelingen te weigeren.

*Eerste lid, onder d: geschiktheidsverklaring*

In de nadere regels gebaseerd op artikel 3.1.3 wordt een onderscheid gemaakt tussen technische en gebruiksvoorschriften. Indien voldaan wordt aan de technische voorschriften, wordt een geschiktheidsverklaring afgegeven. Pas zodra men een dergelijke verklaring kan overhandigen, kan men in aanmerking komen voor een vergunning op grond van artikel 3.2.1. Om deze reden is de geschiktheidsverklaring expliciet opgenomen als weigeringsgrond.

*Tweede lid, onder a: openbare orde*

De bescherming van de openbare orde en de woon- en leefomgeving kan onder meer aanleiding zijn om het aantal seksinrichtingen waarvoor vergunning kan worden verleend aan een maximum te binden. Indien het maximumaantal vergunningen is verleend, kan vergunning voor een nieuwe

seksinrichting worden geweigerd om te voorkomen dat de woon- en leefomgeving ter plaatse door de vestiging van een nieuw bedrijf zou worden aangetast.

Onder meer ARRS 18 februari 1999 (JG 99.0168 met noot W.A.G. Hillenaar), 22 mei 1987 (AB 1988, 240) en 8 januari 1988 (AB1988, 417) maken duidelijk dat de rechter op zichzelf aanneemelijk acht dat aantasting van de woon- en leefomgeving wordt veroorzaakt door de cumulatieve effecten van een aantal inrichtingen (in casu bordelen) in de gemeente en dat dit aantal kan worden gemaximeerd.

*Tweede lid, onder c: woon- en leefomgeving*

Het belang van de openbare orde en dat van de woon- en leefomgeving zijn nauw met elkaar verweven. De exploitatie van seksinrichtingen kan worden tegengegaan op plaatsen waar de woon- en leefomgeving daardoor op ontoelaatbare wijze nadelig zou worden beïnvloed. Daarvoor zou bijvoorbeeld specifiek reden kunnen zijn in woonbuurten of in de nabije omgeving van 'gevoelige' gebouwen (scholen, kerkgebouwen en dergelijke). Indien aldus gebiedsaanwijzing heeft plaatsgehad, kan op een aanvraag om vergunning voor het exploiteren van een seksinrichting in een aangewezen gebied afwijzend worden beslist in het belang van de woon- en leefomgeving ter plaatse.

Vanzelfsprekend kan een dergelijk beleid ook worden toegepast ten aanzien van bepaalde categorieën seksinrichtingen. Denkbaar is immers dat de woon- en leefomgeving in een bepaald gebied zich niet verdraagt met de vestiging van raamprostitutiebedrijven, maar bijvoorbeeld wel met de vestiging van clubs, bordelen en dergelijke.

Ook een aspect van bescherming van de woon- en leefomgeving is uiteraard de omvang van de inrichting. In een vergunningvoorschrift, dat overigens tevens betrekking heeft op de hierna te noemen grond veiligheid van personen, kan het maximale aantal werkzame prostituees worden vastgesteld.

*Tweede lid, onder d: veiligheid personen of goederen*

Bij de exploitatie van openbare (en daarmee seks)inrichtingen, is het van groot belang de brandveiligheid te kunnen waarborgen. Voor wat betreft de inrichtingen die zijn aan te merken als bouwwerk in de zin van de Woningwet:

- is het Bouwbesluit daarop van toepassing met het oog op de brandveiligheid van de *inrichting zelf*; en
- biedt de gemeentelijke bouwverordening daarvoor de grondslag voor zover het gaat om het *gebruik* van de inrichting.

Gaat het om inrichtingen die niet zijn aan te merken als bouwwerk in de zin van de Woningwet (bijvoorbeeld vaartuigen), dan wordt het gebruik van de inrichting bestreken door de brandbeveiligingsverordening.

*Tweede lid, onder e: verkeersvrijheid of -veiligheid*

Het belang van de verkeersvrijheid of -veiligheid zal doorgaans vooral aan de orde zijn bij straat- en raamprostitutie. Daarbij vindt de werving van klanten immers plaats op of aan de openbare weg, alwaar sprake is van soms aanzienlijke aantallen voetgangers en motorvoertuigen. Aanwijzing van een tippelzone of vestiging van raamprostitutiebedrijven kan dan bezwaarlijk zijn, indien daardoor bijvoorbeeld de normale bereikbaarheid van het desbetreffende gebied wordt geschaad of bewoners ter plaatse niet of nauwelijks meer kunnen parkeren. Situaties als deze kunnen zich evenwel ook voordoen bij vestiging van een (te) groot aantal bordelen in een bepaald gebied, zodat ook bij andere vormen van prostitutie de verkeersveiligheid of -vrijheid aanleiding kan vormen tot regulering (in de vorm van een maximum- en/of concentratiebeleid).

*Tweede lid, onder f: gezondheid*

Tot de belangen die deel uitmaken van de gemeentelijke huishouding, behoort ook dat van de (volks)gezondheid. Daarnaast hebben de gemeenten, met als uitvoerende instantie de GGD, ook een aantal wettelijke taken met betrekking tot de ontwikkeling en uitvoering van volksgezondheidsbeleid. In dit verband wordt gewezen op de Wet collectieve preventie volksgezondheid (Wcpv; stb. 1990, 300) en meer in het bijzonder op het Besluit collectieve preventie volksgezondheid (Stb. 1992, 569). Dit Besluit verplicht gemeenten namelijk zorg te dragen voor de uitvoering van collectieve preventie van onder meer seksueel overdraagbare aandoeningen (soa) en aids. Bovendien heeft de

wetgever bij de opheffing van het bordeelverbod het verbeteren van de positie van de prostituee, waaronder tevens begrepen de gezondheidssituatie, als een van de hoofddoelstellingen bestempeld.

Doelstelling van beleid kan zijn het (doen) verzorgen van voorlichting over besmettingsrisico's en seksueel veilig gedrag aan prostituees, prostituanten en exploitanten. Bij die partijen rust immers de belangrijkste verantwoordelijkheid voor de daadwerkelijke preventie van soa. Ook kan volgens de VNG het beleid erop gericht zijn zo laagdrempelig mogelijke faciliteiten te (doen) verwezenlijken voor betrokkenen; hierbij kan worden gedacht aan toegankelijke gezondheidszorgvoorzieningen (hiervoor wordt in Apeldoorn niet gekozen), waar prostituees en prostituanten zich tegen een beperkte vergoeding en op professionele wijze kunnen laten onderzoeken op de aanwezigheid van soa. Dit beleid kan ook zijn weerslag vinden in specifieke vergunningvoorschriften. Daarbij valt te denken aan de verplichting voor de exploitant om een 'veilig seks beleid' te voeren (dat wil zeggen dat ze geen onveilige seks mogen aanbieden en veilige seks moeten faciliteren) en prostituees in de gelegenheid moeten stellen zich regelmatig op soa te laten onderzoeken. Ook kan het voorschrift worden opgenomen dat de exploitant verplicht is om de GGD toe gang te verlenen tot de inrichting ten behoeve van de voorlichting van prostituees. Als GGD-artsen of verpleegkundigen zijn aangevoerd als toezichthouders is een dergelijk voorschrift niet nodig. Van verschillende zijde is echter opgemerkt dat de rol van de GGD als vertrouwenspersoon zich moeilijk verhoudt met die van toezichthouder. Een ander vergunningvoorschrift waar in het kader van de gezondheidspositie van de prostituee aan gedacht kan worden, is het verbod op verplichte alcoholconsumptie.

Waar het gaat om de preventie van soa's wordt wel eens gedacht over het verplicht stellen van een periodieke medische controle van prostituees. Daargelaten of en hoe het verplicht stellen van een dergelijke controle mogelijk is, kan zulks ertoe leiden dat het illegale prostitutiecircuit zich uitbreidt en dat een toenemende groep, met name seropositieve en/of drugsgebruikende, prostituees onbereikbaar wordt voor voorlichting en medische zorg.

*Tweede lid, onder f: zedelijkheid*

Voor wat betreft de bescherming van de zedelijkheid wordt wel eens gesteld dat gemeenten hierbij geen verordenende bevoegdheid zou toekomen nu daarover door de formele wetgever strafbepalingen zijn vastgesteld, te weten de artikelen 239, 240, 240a en 240b van het Wetboek van Strafrecht. De (aanvullende) regelgevende bevoegdheid die gemeenten op dit punt reeds toekwam wordt door deze bepalingen echter ongemoeid gelaten. De daarover bestaande jurisprudentie blijft derhalve actueel.

Zo werd de vraag of een APV-bepaling die de exploitatie van een sekswinkel aan een vergunning onderwierp in strijd was met de artikelen 240 en 451 bis van het Wetboek van Strafrecht, in HR 5 juni 1979 (Nj 1979/553) ontkennend beantwoord.

Ook al kunnen ter bescherming van de zedelijkheid dus ook bij gemeentelijke verordening vergunningsvoorschriften worden vastgesteld, het zedelijkheidsmotief zal bij de regulering van de commerciële exploitatie van prostitutie doorgaans niet vooropstaan. Denkbaar is bijvoorbeeld dat op basis van het zedelijkheidsmotief in de vergunningvoorschriften een minimumleeftijdsgrens voor bezoekers wordt gesteld van bijvoorbeeld 16 of 18 jaar.

*Tweede lid onder g: arbeidsomstandigheden*

Volgens de MvT betreft de bescherming en verbetering van de positie van de prostituee, die als gezegd één van de hoofddoelstellingen van de wetswijziging is, onder meer de arbeidsomstandigheden in prostitutiebedrijven. Door opheffing van het algemeen bordeelverbod is de Arbeidsomstandighedenwet (Stb. 1990, 94) van toepassing op delen van de prostitutiebranche, te weten waar sprake is van een arbeidsverhouding als bedoeld in de wet.

Blijkens haar aanhef ziet deze Arbowet op 'de arbeidsomstandigheden in het algemeen, en op de veiligheid, de gezondheid en het welzijn in verband met de arbeid in het bijzonder'. De wet geeft daarover, ten aanzien van zowel werkgevers als werknemers, voorschriften. In artikel 24 van de Arbowet zijn tal van onderwerpen vermeld, waarover bij of krachtens een algemene maatregel van bestuur (AMVB) nadere regels kunnen worden gesteld. Nadat op grond van dit artikel aanvankelijk voor tal van vormen van arbeid, een groot aantal AMVB's was vastgesteld, is in plaats daarvan op 1 juli 1997 het Arbeidsomstandighedenbesluit (Stb. 1997, 60) in werking getreden. Het arbeidsomstandighedenbeleid in de onderneming begint met het in kaart brengen van de risico's. Een hulp-

middel hiervoor is de risico-inventarisatie en -evaluatie (RIE). Elke werkgever is verplicht de arbeidsrisico's in zijn of haar bedrijf te inventariseren en op papier te zetten. De werkgever vraagt - in overleg met de ondernemingsraad- advies over deze RIE aan een gecertificeerde Arbodienst. Op basis hiervan wordt een plan van aanpak gemaakt waarin concrete maatregelen worden aangegeven. Uitgangspunt is preventie: het voorkómen van risico's. Een gecertificeerde Arbodienst moet dit plan van aanpak beoordelen en goedkeuren.

Zoals gezegd is het uitgangspunt voor de toepasselijkheid van de Arbowet en het Arbobesluit het bestaan van een (gezags)relatie tussen werkgever en werknemer(s). Deze begrippen zijn omschreven in artikel 1, eerste en tweede lid, van de wet. Als werkgever moet onder meer worden beschouwd a) degene jegens wie een ander krachtens arbeidsovereenkomst gehouden is tot het verrichten van arbeid en b) degene die, zonder werkgever of werknemer te zijn als bedoeld onder a, een ander onder zijn gezag arbeid doet verrichten. Als werknemer moet worden beschouwd 'de ander' als hierboven bedoeld.

Tussen exploitant en prostituee bestaat een gezagsrelatie indien eerstgenoemde bevoegd is toezicht uit te oefenen op de werkzaamheden van laatstgenoemde en deze leiding dan wel aanwijzingen of instructies te geven. Of de prostituee arbeid verricht 'onder gezag' van de exploitant, zal moeten worden beoordeeld aan de hand van de feiten en omstandigheden van het voorliggende geval. In theorie denkbaar maar in de praktijk weinig aannemelijk (vooral waar het de besloten prostitutie betreft), is dat tussen exploitant en prostituee zodanige afspraken zouden bestaan dat iedere verplichting tot het verrichten van arbeid ontbreekt. Dit laat onverlet dat, zoals aangegeven in de algemene toelichting onder 4, er vormen van exploitatie van prostitutie bestaan waarin de prostituee in hoge mate zelfstandig werkzaam is. Bij bijvoorbeeld raamprostitutie zal de relatie tussen exploitant en prostituee zich mogelijk veelal beperken tot een overeenkomst tot (ver)huur van een ruimte waarin de prostituee niet onder gezag van een derde arbeid verricht.

Tijdens de behandeling van het wetsvoorstel tot opheffing van het bordeelverbod is de vraag of de Arbo-wet ook van toepassing kan zijn op zelfstandige prostituees, de zogeheten freelancers, expliciet aan de orde geweest. In een brief aan de Tweede Kamer (TK 25 437, nr. 19) antwoordt de minister dat de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid thans geen aanleiding ziet om de werkingssfeer van de Arbo-wet tot deze groep zelfstandige prostituees uit te breiden. Artikel 27 van de Arbo-wet biedt weliswaar de mogelijkheid om delen van de wet bij AMVB ook voor zelfstandigen te laten gelden, maar de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid zal daartoe pas overgaan als de uitkomsten van het evaluatieonderzoek daartoe aanleiding.

De Arbo-regelgeving is met andere woorden - ook in de prostitutiebranche - alleen van toepassing voor zover er sprake is van een gezagsrelatie. Ook gemeenten kunnen inzake arbo-aangelegenheden, zo staat in de brief aan de Tweede Kamer, geen eisen stellen aan de zelfstandige prostituee. Enige nuancering is hier echter op zijn plaats: in het kader van de hiervoor genoemde belangen, zoals gezondheid en veiligheid, kunnen gemeenten uiteraard wel eisen stellen aan de seksinrichting die in meer of mindere mate van invloed zijn op de arbeidsomstandigheden. Bovendien is de vraag gerechtvaardigd of gemeente niet op grond van het nieuwe artikel 151a van de Gemeentewet bevoegd zijn om regels te stellen met betrekking tot de arbeidsomstandigheden. In de (summiere) toelichting van dit bij amendement ingevoerde artikel staat arbeidsomstandigheden immers expliciet vermeld als onderwerp waarover in de gemeentelijke verordening regels kunnen worden gesteld.

Ondanks het feit dat de Arbo-regelgeving niet van toepassing is op zelfstandigen, wordt groot belang geacht aan de arbeidsomstandigheden van de prostituee. Om die reden is dit belang ook in dit artikel opgenomen. Hierdoor kunnen overtredingen van de Arbo-regelgeving gevolgen hebben voor de vergunningverlening (weigering, wijziging, intrekking van de vergunning of sluiting van de inrichting) en kunnen (overeenkomstig de Arbo-wet en het Arbo-besluit) voorschriften of beperkingen aan de vergunning worden verbonden. Het voordeel hiervan is dat hierdoor de naleving van de Arbo-regelgeving beter kan worden gehandhaafd.

Artikel 58 van de Arbo-wet (artikel 45 Arbo-wet 1998, die per 1 november 1999 in werking is getreden) biedt gemeenten de ruimte om, indien bijzondere omstandigheden van plaatselijke aard dit nodig maken, om in de gemeenteraad nadere voorschriften betreffende arbeidsomstandigheden vast

te stellen. Deze voorschriften - die geen betrekking kunnen hebben op zelfstandige prostituees - moeten voor goedkeuring eerst aan de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid worden voorgelegd. Uit het oogpunt van doelmatigheid wordt gemeenten van rijkszijde echter geadviseerd zo min mogelijk gebruik te maken van deze bevoegdheid.

Het toezicht op de naleving van de bij of krachtens de Arbo-wet vastgestelde voorschriften wordt uitgeoefend door de Arbeidsinspectie. Voor zover de gemeente daarentegen haar regelgevende bevoegdheid echter (autonoom) ontleent aan de Gemeentewet, is niet de Arbeidsinspectie toezichthouder maar de daarmee door de gemeente belaste personen (artikel 6. 1a). Het verdient vanzelfsprekend aanbeveling om, waar nodig, de werkzaamheden van de Arbeidsinspectie en de 'eigen' toezichthouders zo veel mogelijk op elkaar af te stemmen.

Tot slot nog een enkele opmerking over de arbeidsovereenkomst en de arbeidsvoorwaarden. Al onder artikel 250bis van het Wetboek van Strafrecht kwam het voor dat er sprake was van een arbeidsovereenkomst tussen prostituee en exploitant. In de literatuur werd betwijfeld of een dergelijke overeenkomst in strijd met de openbare orde of de goede zeden kwam of, nu artikel 250bis zich richtte tot de exploitant, in strijd met de wet kon worden geacht. Met de opheffing van het algemeen bordeelverbod heeft deze discussie aan belang verloren.

Van verordeningsbepalingen over arbeidsvoorwaarden van prostituees moet worden aangenomen dat die te zeer treden in het particuliere belang van de prostituee en de exploitant, en de grenzen van de huishouding (de regelgevende bevoegdheid) van de gemeente te buiten gaan. Blijkens de MvT stelt ook de wetgever zich op het standpunt dat 'de centrale noch de lokale overheid het tot haar taak dient te rekenen om binnen de grenzen van vrijheid en zelfbepaling nadere regels te stellen over de rechtsverhouding tussen exploitant en prostituee.

#### *Paragraaf 4 Beëindiging exploitatie; wijziging beheer*

##### **Artikel 3.4.1 Beëindiging exploitatie**

1. De vergunning vervalt zodra de ingevolge artikel 3.2.1 op de vergunning vermelde exploitant, de exploitatie van de seksinrichting of het escortbedrijf feitelijk heeft beëindigd.
2. Binnen een week na de feitelijke beëindiging van de exploitatie, geeft de exploitant daarvan schriftelijk kennis aan het bevoegd bestuursorgaan.

##### *Eerste en tweede lid*

Dit artikel voorziet in de omstandigheid dat de exploitant zijn bedrijf heeft beëindigd en/of heeft overgedaan aan een rechtsopvolger. Onder beëindiging wordt tevens verstaan wijziging van de naam van de exploitant of van één of meerdere namen van de exploitanten. Een nieuwe vergunning moet dan worden aangevraagd. In het eerste lid is bepaald dat de vergunning bij feitelijke beëindiging van de exploitatie van rechtswege komt te vervallen. Het bevoegd bestuursorgaan heeft er belang bij een actueel overzicht te kunnen hebben van de in de gemeente actieve exploitanten; in verband daarmee is in het tweede lid bepaald, dat binnen een week na de feitelijke beëindiging van de exploitatie daarvan moet worden kennisgegeven.

##### **Artikel 3.4.2 Wijziging beheer**

1. Indien een beheerder als bedoeld in artikel 3.2. 1, tweede lid, onder b, het beheer in de seksinrichting of het escortbedrijf feitelijk heeft beëindigd, geeft de exploitant daarvan binnen een week na de feitelijke beëindiging van het beheer schriftelijk kennis aan het bevoegd bestuursorgaan.
2. Het beheer kan worden uitgeoefend door een nieuwe beheerder, indien het bevoegd bestuursorgaan op aanvraag van de exploitant heeft besloten de verleende vergunning overeenkomstig de wijziging in het beheer te wijzigen. Het bepaalde in artikel 3.3.2, eerste lid, aanhef en onder a, is van overeenkomstige toepassing.
3. In afwachting van het besluit bedoeld in het tweede lid, kan het beheer worden uitgeoefend door een nieuwe beheerder zodra de exploitant een aanvraag als bedoeld in het tweede lid heeft ingediend, totdat over de aanvraag is besloten.



*Eerste lid*

Het bevoegd bestuursorgaan heeft er belang bij eveneens een actueel overzicht te kunnen hebben van de in de gemeente actieve beheerders; in verband daarmee is in het eerste lid bepaald dat, indien een of meer beheerders van een inrichting hun werkzaamheden feitelijk hebben beëindigd, de exploitant daarvan binnen een week na die feitelijke beëindiging moet kennisgeven. Anders dan bij beëindiging van de exploitatie, leidt het vertrek van een beheerder niet tot het van rechtswege vervallen van de vergunning: denkbaar is immers dat het beheer in de inrichting in handen is van meer personen of dat het beheer in handen komt van de exploitant zelf.

*Tweede lid*

Denkbaar is ook dat de exploitant de plaats van de vertrokken beheerder(s) wenst te laten innemen door een of meer andere personen. Het tweede lid verlangt in dat geval dat de exploitant het bevoegd bestuursorgaan verzoekt om, zoals is voorgeschreven in artikel 3.2.1, tweede lid, onder b, de nieuwe beheerder(s) te vermelden in de aan hem verleende vergunning. Daarbij dient ten aanzien van de nieuwe beheerder(s) een antecedentenonderzoek plaats te vinden.

*Derde lid*

In dit lid is bepaald dat de nieuwe beheerder al aan de slag kan vanaf het moment dat de aanvraag is ingediend. Hierdoor is enerzijds gewaarborgd dat er voor die tijd geen nieuwe beheerders werkzaam kunnen zijn. Dit zou immers het aantonen van schijnbeheer aanzienlijk bemoeilijken. Anderzijds wordt hiermee tegemoet gekomen aan in de praktijk noodzakelijke flexibiliteit. Wijziging van beheer zal immers nog vaker aan de orde zijn dan de wijziging van de exploitatie.

*Paragraaf 5 Overgangsbepaling*

**Artikel 3.5.1 Overgangsbepaling**

1. Burgemeester en wethouders stellen een lijst vast van bestaande seksinrichtingen. Deze lijst vermeldt de seksinrichtingen die aantoonbaar hebben kunnen maken dat zij op 1 april 2000 als seksinrichting in de gemeente Apeldoorn gevestigd waren, of zoveel minder als het aantal bedrijven dat binnen de gestelde overgangstermijn conform artikel 3.5.1, lid 2 niet kan voldoen aan de gestelde regels en dus geen vergunning verkrijgt voor het exploiteren van een seksinrichting.
2. Op het exploiteren van een bestaande seksinrichting of escortbedrijf is het gestelde in artikel 3.2.1, eerste lid, niet van toepassing:
  - a) gedurende maximaal 1 jaar na het in werking treden daarvan;
  - b) na afloop van de onder a gestelde termijn, indien de exploitant binnen deze termijn een aanvraag om vergunning als bedoeld in artikel 3.2.1, eerste lid, heeft ingediend, totdat op die aanvraag door het bevoegd bestuursorgaan een besluit is genomen.
3. Artikel 3.3.2, eerste lid onder b blijft buiten toepassing tot de procedure rond de herziening van het betreffende bestemmingsplan is voltooid.
4. Gedurende de periode bedoeld in het eerste lid, kan het bevoegd bestuursorgaan met het oog op de in artikel 3.3.2, tweede lid, genoemde belangen de exploitant aanschrijven tot het treffen van in die aanschrijving vermelde voorzieningen.
5. Het tweede lid is niet van toepassing, indien bij de vergunningaanvraag blijkt dat na een jaar na inwerktreding van artikel 3.2.1 niet voldaan kan worden aan de eisen zoals genoemd in artikel 3.2.2, lid 1 onder a en b of lid 2 dan wel een weigeringsgrond aanwezig is op grond van artikel 3.3.2 lid 1 onder c.

*Eerste lid*

Aangezien gekozen is voor het opnemen van een maximumstelsel, is het van belang een lijst te hanteren waarop de seksinrichtingen vermeld staan die mee worden geteld bij het vast te stellen maximum. Omdat er geen duidelijkheid bestaat over het aantal seksinrichtingen dat uiteindelijk aan de gestelde voorwaarden kan voldoen, bestaat de kans dat een groter aantal inrichtingen een melding hebben gedaan dan uiteindelijk gelegaliseerd kan worden. Om die reden is er voor gekozen om het mogelijk te ontstane gat te dichten door het aantal inrichtingen dat zich wel gemeld heeft, maar

niet binnen de gestelde overgangstermijn van een jaar aan de voorwaarden kan voldoen, in mindering te brengen op het aantal meldingen. Uiteindelijk blijft het aantal inrichtingen over dat zowel binnen de termijn gemeld was, per 1 april 2000 gevestigd was en kan voldoen aan de voorschriften na afloop van de overgangstermijn.

Onder seksinrichtingen worden ook de thuiswerkers meegeteld, die een uitstraling hebben naar buiten. Thuiswerkers die absoluut geen uitstraling hebben naar buiten, vallen buiten het maximumstelsel en worden dus niet in de lijst opgenomen. De escortbedrijven zijn van deze lijst uitgesloten, omdat zij vanwege het gebrek aan uitstraling op de omgeving (vaak is het slechts een telefoonnummer of een internetsite) niet worden meegeteld voor het maximum, ondanks dat zij wel vergunningplichtig zijn. Om te voorkomen dat tijdens de inspraakprocedure vele exploitanten zich melden met de mededeling dat zij reeds lang gevestigd waren en dus onderdeel willen uitmaken van het maximum, is gekozen voor een peildatum van 1 april 2000. De exploitanten moeten aan kunnen tonen, middels bijvoorbeeld een bewijs van inschrijving bij de Kamer van Koophandel, een eigendomsbewijs van het pand of vormen van reclamemateriaal (hoewel dit laatste geen hard bewijs is), dat zij op de peildatum reeds gevestigd waren als seksinrichting. Hiermee wordt voorkomen dat op het laatste moment zich nog inrichtingen gaan vestigen.

#### *Tweede lid*

Met het in hoofdstuk 3 opgenomen vergunningstelsel wordt een nieuw rechtsregime van toepassing, onder meer op bestaande inrichtingen. Vanuit een oogpunt van behoorlijk bestuur dient exploitanten van deze inrichtingen een redelijke termijn te worden gegund om de benodigde vergunning aan te vragen. In het eerste lid, onder a, moet worden vermeld wat daarvoor, mede gelet op de plaatselijke omstandigheden, als redelijke termijn moet worden beschouwd. Indien de exploitant de vergunningaanvraag binnen deze termijn heeft ingediend, mag hij de inrichting zonder vergunning exploiteren zolang op zijn aanvraag niet is beslist (eerste lid, onder b). Er kunnen diverse aanpassingen noodzakelijk zijn om aan de vergunningseisen te kunnen voldoen. De ene aanpassing vergt meer tijd dan de andere. Afhankelijk van de inrichting en de aanpassingen die zullen moeten worden gedaan, zal de termijn langer of korter zijn. Daarom is een maximum termijn van 1 jaar opgenomen. Afhankelijk van de situatie zal deze termijn of korter worden gehanteerd

#### *Derde lid*

Aangezien het exploiteren van een seksinrichting in het verleden altijd verboden is geweest, was er ruimtelijk gezien nooit een aanleiding het begrip "seksinrichting" in bestemmingsplannen op te nemen. Recent is - met het oog op de komende wetswijziging - slechts in een aantal nieuwe c.q. aangepaste bestemmingsplannen de bestemming seksinrichting voor het eerst opgenomen, als zijnde een bestemming die is uitgesloten. De situatie omtrent de bestemmingsplannen is aldus dat of de bestemming "seksinrichting" niet bestaat of dat de bestemming "seksinrichting" is uitgesloten.

Op grond van bovenstaande is het reëel om aan te nemen dat een seksinrichting gevestigd kan zijn op een locatie die in strijd is met het vigerende bestemmingsplan. Echter, in artikel 3.3.2 eerste lid onder b is aangegeven dat de vestiging of exploitatie van de seksinrichting of het escortbedrijf niet in strijd mag zijn met een geldend bestemmingsplan, stadsvernieuwingsplan of leefmilieuverordening. Dit zou betekenen dat het college van burgemeester en wethouders in de volgende gevallen geen vergunning "exploitatie seksinrichting" zou kunnen verlenen:

- het bestemmingsplan heeft de bestemming "seksinrichting" op de betreffende locatie uitgesloten;
- het bestemmingsplan kent geen bestemming "seksinrichting", echter het bestemmingsplan is reeds vóór de vestiging van de seksinrichting van kracht geworden.

Om in dergelijke situaties toch vergunning te kunnen verlenen, is dit artikel opgenomen. Het regelt namelijk dat eerst de kans wordt geboden het bestemmingsplan aan te passen. Mocht bestemmingsplanwijziging niet leiden tot aanpassing van de gewenste bestemming, dan kan inderdaad geen vergunning worden verleend en zal tegen de seksinrichting moeten worden opgetreden.

Naast de twee genoemde situaties, is nog één situatie mogelijk. Het kan namelijk zijn dat een seksinrichting al vóór het van kracht worden van het bestemmingsplan gevestigd was op een loca-

tie. In dat geval is het overgangsrecht van toepassing en kan de vergunning verleend worden, aangezien daarmee de strijd met het bestemmingsplan is opgeheven. In deze situaties is de overgangsbepaling in dit artikel dus niet noodzakelijk.

*Vierde lid*

Het is echter onwenselijk dat de exploitant gedurende deze termijn zijn bedrijfsvoering geheel naar eigen inzicht gestalte zou kunnen geven. Denkbaar is namelijk dat, hangende het besluit over de vergunningaanvraag, het bevoegd bestuursorgaan kennis krijgt van excesomstandigheden in de inrichting die met het oog op een verantwoorde exploitatie onmiddellijk zouden moeten worden beëindigd; een dergelijke omstandigheid kan bijvoorbeeld zijn dat nooduitgangen geblokkeerd of onbruikbaar zijn, waardoor de veiligheid van in de inrichting aanwezige personen acuut in het geding is. Met het oog op het tegengaan van dergelijke situaties is in het tweede lid bepaald, dat het bevoegd bestuursorgaan de exploitant kan aanschrijven tot het treffen van in de aanschrijving te noemen voorzieningen.

*Vijfde lid*

De situatie kan zich voordoen dat al bij het indienen van de aanvraag duidelijk is dat ook na de termijn van 1 jaar, niet zal worden voldaan aan de vergunningseisen en dus ook dan geen vergunning zal kunnen worden verleend. Dit kan zich voordoen indien men onder curatele staat of uit de ouderlijke macht c.q. voogdij is geplaatst of sprake is van slecht levensgedrag, zoals in artikel 3.2.2, lid 1. Als de exploitant verder is veroordeeld tot een van de delicten die genoemd zijn in artikel 3.2.2, lid 2 is tevens sprake van het niet voldoen aan de gedragseisen, waar niet binnen een jaar wel aan voldaan kan worden, evenals het delict genoemd in artikel 3.3.2, lid 1 onder c (artikel 250a Wetboek van Strafrecht, Wet arbeid vreemdelingen of de Vreemdelingenwet). Indien van een van deze omstandigheden sprake is, zal de vergunning dus direct worden geweigerd.



## **Bijlage 2**

### **Nadere regels**



Burgemeester en wethouders van Apeldoorn;

overwegende, dat het in het belang van de openbare orde, het voorkomen of beperken van overlast, het voorkomen of beperken van aantasting van het woon- en leefklimaat, de veiligheid van personen of goederen, de verkeersvrijheid of -veiligheid, de gezondheid of zedelijkheid en de arbeidsomstandigheden van de prostituee geboden is de exploitatie van seksinrichtingen en escortbedrijven aan nadere regels te binden,

gelet op Hoofdstuk IV, Afdeling III, artikel 3.1.3 van de Algemene Plaatselijke Verordening;

**BESLUITEN:**

vast te stellen de volgende nadere regels:

## **NADERE REGELS SEKSINRICHTINGEN EN ESCORTBEDRIJVEN**

### *Paragraaf 1      Algemeen*

#### **Artikel 1.1      Begripsomschrijvingen**

In deze nadere regels wordt verstaan onder:

- a) seksinrichting: een seksinrichting als bedoeld in artikel 3.1.1 sub c Algemene Plaatselijke Verordening;
- b) escortbedrijf: een escortbedrijf als bedoeld in artikel 3.1.1 sub d Algemene Plaatselijke Verordening;
- c) verblijfsruimte: een verblijfsruimte als bedoeld in artikel 45 Bouwbesluit ;
- d) werkruimte: een verblijfsruimte waar de feitelijke seksuele dienstverlening plaatsvindt.

#### **Artikel 1.2      Termijn vergunning**

1. De vergunning als bedoeld in artikel 3.2.1, eerste lid van de Algemene Plaatselijke Verordening wordt verleend voor de periode van 5 jaar, met ingang van de dag na die waarop de vergunning is toegezonden aan de exploitant.
2. De eerste vergunning na inwerkingtreding van het beleid heeft een looptijd van één jaar.

#### **Artikel 1.3      Verhouding met andere regelgeving**

1. De voorschriften als bedoeld in hoofdstuk VII, titel 2 van het Bouwbesluit (nadere technische voorschriften omtrent het bouwen van niet tot bewoning bestemde gebouwen) zijn van overeenkomstige toepassing als bedoeld in deze nadere regels.
2. Voor de toepassing van deze nadere regels worden de gebouwen waarin seksinrichtingen gevestigd zijn aangemerkt als logiesgebouwen en werkruimten en keukenruimten als verblijfsruimten.
3. De voorschriften als bedoeld in hoofdstuk 6a van de Bouwverordening Apeldoorn zijn van overeenkomstige toepassing op seksinrichtingen als bedoeld in deze nadere regels.
4. De voorschriften als bedoeld in de Brandbeveiligingsverordening Apeldoorn zijn van overeenkomstige toepassing op seksinrichtingen als bedoeld in deze nadere regels.
5. In afwijking van lid 1 en 3 kunnen burgemeester en wethouders ontheffing verlenen van het bepaalde in artikel 6a.1.1 van de Bouwverordening, mits voldoende brandveiligheid gewaarborgd blijft.

### *Paragraaf 2      Technische voorschriften seksinrichtingen*

#### **Artikel 2.1      Reikwijdte**

Het gestelde in deze paragraaf is niet van toepassing op een seksbioscoop, een sekstheater en een seksautomatenhal.

## **Artikel 2.2 Verblifruimten**

1. De werkruimte moet overeenkomstig artikel 215 van het Bouwbesluit een oppervlakte hebben van tenminste 5 m<sup>2</sup>, een breedte van tenminste 1,80 m en een hoogte van 2,40 m.
2. In iedere werkruimte dient een bed of rustbank aanwezig te zijn.
3. In een seksinrichting moet, hetzij een afzonderlijke kleedruimte voor de prostituees, hetzij voor iedere prostituee afsluitbare hang-/legkast in de werkruimte aanwezig zijn.
4. In de kleedruimte moet voor iedere prostituee een afsluitbare hang-/legkast aanwezig zijn. De kleedruimte moet naast de oppervlakte van het aantal geplaatste hang-/legkasten een oppervlakte hebben van tenminste 5 m<sup>2</sup>, een breedte van tenminste 1,80 m en een hoogte van 2,40 m.
5. Burgemeester en wethouders kunnen ontheffing verlenen van de in lid 4 bedoelde hoogte tot een hoogte van minimaal 2,10 m.

## **Artikel 2.3 Dagverblijf en keuken**

1. In een seksinrichting waar vijf of meer werkruimten zijn, moet een dagverblijf voor de prostituees aanwezig zijn. Het dagverblijf moet een oppervlakte hebben van ten minste 16 m<sup>2</sup>, een breedte van ten minste 3,35 m en een hoogte van 2,40 m.
2. In een seksinrichting waar vijf of meer werkruimten zijn, moet een keuken ten behoeve van het bereiden van maaltijden aanwezig zijn. De keuken moet een oppervlakte hebben van ten minste 5 m<sup>2</sup> en een breedte van ten minste 1,80 meter en een hoogte van 2,40 m.
3. Burgemeester en wethouders kunnen ontheffing verlenen van de in lid 1 en 2 bedoelde hoogte tot een hoogte van minimaal 2,10 m.

## **Artikel 2.4 Temperatuur en luchtverversing (technische voorschriften)**

1. In de seksinrichting moet ten behoeve van de in het gebouw aanwezige verblifruimten en - indien aanwezig- vitrines tenminste een opstelplaats voor een stooktoestel in een afsluitbare stookruimte aanwezig zijn welke is afgestemd op de daarin aanwezige verwarmingsapparatuur.
2. De voorziening voor toevoer van verse lucht en de afvoer van binnenlucht dient te voldoen aan het bepaalde in artikel 271 van het Bouwbesluit. Artikel 30, lid 13 en 14 (doorspuikbaarheid) van het Bouwbesluit is van overeenkomstige toepassing.

## **Artikel 2.5 Verlichting ruimten**

1. De daglichttoetreding van de seksinrichting dient te voldoen aan artikel 277 van het Bouwbesluit.
2. Burgemeester en wethouders kunnen voor ruimten welke op het moment van inwerkingtreding van deze nadere regels voor prostitutiedoeleinden werden gebruikt ontheffing verlenen.

## **Artikel 2.6 Wasbakken badruimte**

1. In de werkruimte dient een wasbak met warm en koud stromend water aanwezig te zijn. De wasbakken moeten doelmatig zijn geplaatst.
2. In een seksinrichting dient per vijf werkruimten tenminste één badruimte, waaronder mede wordt verstaan een doucheruimte en één toilet of een combinatie van een badruimte met toilet, aanwezig te zijn.
3. Indien in de seksinrichting meer dan vijf werkruimten aanwezig zijn, moet het aantal badruimten met vijf werkruimten worden vermeerderd met één. Voor de berekening van het aantal badruimten dien het aantal werkruimten naar boven te worden afgerond op een veelvoud van vijf.
4. De badruimten moeten een vloeroppervlakte hebben van tenminste 1,2 m<sup>2</sup>, en een breedte van tenminste 0,8 meter en een hoogte van minimaal 2,10 m. Indien de badruimte is samengevoegd met een toiletruimte dien te oppervlakte van deze samengevoegde ruimte minimaal 2,2 m<sup>2</sup> te bedragen.
5. De badruimten moeten doelmatig zijn ingericht en beschikken over warm en koud stromend water.



### **Artikel 2.7 Toiletten**

1. In een seksinrichting moet tenminste één toilet aanwezig zijn.
2. In een seksinrichting met vijf of meer werkruimten moeten tenminste twee toiletten naar sekse gescheiden aanwezig zijn en van een duidelijk opschrift, aanduidende de sekse, waarvoor zij bestemd zijn, voorzien zijn.
3. Indien in de seksinrichting meer dan vijf werkruimten aanwezig zijn, moet het aantal toiletten per werkruimte een worden vermeerderd met één. Voor de berekening van het aantal toiletten dient het aantal werkruimten naar boven te worden afgerond op een veelvoud van vijf.
4. De toiletten moeten een vloeroppervlakte hebben van tenminste 1 m<sup>2</sup>, een breedte van minimaal 0,80 meter en een minimale hoogte van 2,10 meter.
5. De toiletten moeten doelmatig zijn ingericht, voldoende zijn geventileerd en van het benodigde zijn voorzien. Een toilet moet overdekt zijn en zodanig afgesloten dat het bij gebruik behoorlijke afzondering waarborgt. Een toilet moet zijn voorzien van een goed werkende doorspoelinrichting met een stankafsluiting.
6. In of in de onmiddellijke nabijheid van de toiletten moet een voldoende aantal wasbakken aanwezig zijn. De wasbakken moeten zindelijk worden gehouden en doelmatig zijn geplaatst. De wasbakken moeten beschikken over stromend water en van het benodigde zijn voorzien.

### **Artikel 2.8 Ontvluchtings- en alarmeringsgelegenheid**

1. Ruimten in de seksinrichting waarin zich één of meer prostituees plegen te bevinden, moeten zijn voorzien van duidelijk kenbare gelegenheden tot ontvluchting indien de normale uitgangen daartoe voldoende zijn. Deze moeten, mede gelet op het aantal andere personen dat zich in die ruimten pleegt te bevinden, in aantal, ligging en grootte toereikend zijn om de prostituees op een zo veilig mogelijke wijze een zo veilig mogelijke plaats te doen bereiken. Vorenbedoelde gelegenheden tot ontvluchting moeten worden vrijgehouden van obstakels.
2. De toegangsdeur(en) van een werkruimte dienen van binnenuit te allen tijde te openen te zijn zonder gebruikmaking van losse voorwerpen.
3. Het bedoelde in het tweede lid is niet van toepassing indien een toegangsdeur van een werkruimte is gelegen aan de weg.
4. Een werkruimte waarvan de toegangsdeur is gelegen aan de weg moet in open verbinding staan met andere ruimten.
5. Indien het voldoen aan het bepaalde in het vierde lid niet mogelijk is of niet kan worden gevergd, dienen maatregelen te worden getroffen waardoor de veiligheid van de prostituees anderszins wordt gewaarborgd.

### **Paragraaf 3 Geschiktheidsverklaring seksinrichting**

#### **Artikel 3.1 Verklaring staat seksinrichting**

Het is verboden om zonder of in afwijking van een geschiktheidsverklaring van burgemeester en wethouders een gebouw als seksinrichting in gebruik te nemen, te hebben of te houden.

#### **Artikel 3.2 Verkrijgen geschiktheidsverklaring**

Een geschiktheidsverklaring wordt afgegeven indien wordt voldaan aan de eisen zoals gesteld in paragraaf 2.

#### **Artikel 3.3 Termijn van beslissing**

1. Burgemeester en wethouders beslissen op een aanvraag om een geschiktheidsverklaring binnen dertien weken na de dag waarop de aanvraag is ontvangen.
2. Burgemeester en wethouders kunnen hun beslissing eenmaal voor ten hoogste dertien weken verdagen. Van het besluit tot verdaging wordt voor de afloop van de in het eerste lid bedoelde termijn schriftelijk mededeling gedaan aan de aanvrager.
3. In afwijking van het bepaalde in het eerste en het tweede lid houden burgemeester en wethouders de beslissing op de aanvraag aan indien op de seksinrichting een aanschrijving rust wegens strijd met de voorschriften van het Bouwbesluit of de Bouwverordening en aan die aanschrijving (nog) niet is voldaan.

#### **Artikel 3.4 Intrekken of wijzigen geschiktheidsverklaring**

Burgemeester en wethouders kunnen een geschiktheidsverklaring intrekken of wijzigen indien:

- a) blijkt dat zij de verklaring ten gevolge van onjuiste of onvolledige gegevens hebben afgegeven;
- b) blijkt dat de houder van de verklaring niet of niet binnen de gestelde termijn heeft voldaan aan een aan deze verklaring verbonden voorwaarde;
- c) het belang op grond waarvan de verklaring is afgegeven dit vereist op grond van een verandering van de inzichten met betrekking tot de bescherming van de prostitué(e)s en de verbetering van hun positie, opgetreden na het afgeven van de verklaring.

#### *Paragraaf 4 Gebruiksvoorschriften seksinrichtingen*

##### **Artikel 4.1 Het gebruik van de ruimten**

1. Prostitutie is verboden in andere ruimten dan de werkruimten. Het bed of de rustbank welke in iedere werkruimte aanwezig dient te zijn, moet in een goede, veilige en zindelijke staat verkeren. De werkruimten moeten voldoen zijn verwarmd.
2. De ruimten in de seksinrichting alsmede het daarin aanwezige meubilair moet zindelijk en zoveel mogelijk vrij van stof worden gehouden.
3. Besloten ruimten in het prostitutiebedrijf die regelmatig door de prostituee worden gebruikt, moeten gedurende de aanwezigheid van de prostituee voldoende en op een veilige wijze zijn verwarmd.
4. Het gebruik van verplaatsbare ruimteverwarmingstoestellen is toegestaan, mits deze door een erkende keuringsinstantie zijn goedgekeurd.

##### **Artikel 4.2 Bed- en handlinnen**

1. Het bedlinnen in de werkruimten moet dagelijks worden verschoond.
2. Het handlinnen moet na gebruik door schoon handlinnen worden vervangen.

##### **Artikel 4.3 Hulp bij ongevallen**

1. Voor het verlenen van eerste hulp bij ongevallen moeten voldoende en doelmatige middelen beschikbaar zijn en direct voor gebruik bereikbaar zijn.
2. Op de trommels, kisten of kasten waarin de middelen zijn verpakt, moet duidelijk door een opschrift of door een gebruikelijk kenteken aangegeven zijn, dat zij middelen voor eerste hulp bij ongevallen bevatten.

##### **Artikel 4.4 Gezondheid**

1. De exploitant van een seksinrichting verleent medewerking aan voorlichtingsactiviteiten van de GGD Regio Stedendriehoek en van andere hulpverleningsinstellingen gericht op verbetering van de gezondheidssituatie van de bij hem werkzame prostituees.
2. De exploitant draagt zorg voor de verspreiding onder de bij hem werkzame prostituees van voor hen toegankelijk voorlichtings- en informatiemateriaal, over de gezondheidsrisico's van hun werk en voer de aanwezigheid en bereikbaarheid van de gezondheidszorg- en hulpverleningsinstellingen.
3. De exploitant draagt zorg voor dat in de werkruimten te allen tijde wettelijk goedgekeurde condooms voor gebruik beschikbaar zijn.
4. Het is verboden door middel van handelsreclame kenbaar te maken dat de in de seksinrichting werkzame prostituees niet geïnfecteerd zijn met een seksueel overdraagbare aandoening.
5. In geval van besmetting van de seksinrichting met ongedierte moet de exploitant terstond alle noodzakelijke maatregelen treffen ter beëindiging van die besmetting.

#### **Artikel 4.5 Geneeskundig onderzoek**

1. De exploitant stelt de bij hem werkzame prostituees in de gelegenheid zich geregeld geneeskundig op seksueel overdraagbare aandoeningen en overige aan het beroep gerelateerde klachten door een arts te laten onderzoeken.
2. Indien een arts vast verbonden is aan een seksinrichting, geeft de exploitant schriftelijk naam en adres van die arts door aan de GGD.
3. De prostituee is vrij in haar keuze welke arts zij bezoekt.
4. Burgemeester en wethouders kunnen nadere regels stellen voor de wijze waarop de arts bedoeld in het derde lid het geneeskundig onderzoek op seksueel overdraagbare aandoeningen bij een prostituee met verrichten.

#### **Artikel 4.6 Vrijheid van de prostituee**

1. De exploitant is verplicht een bedrijfsbeleid te voeren waarin toepassing van veilige sekstechnieken en het zelfbeschikkingsrecht van de prostituee centraal staan.
2. Het bedrijfsbeleid wordt in ieder geval geacht niet aan deze uitgangspunten te voldoen, indien de prostituee geen klanten en (seksuele) handelingen mag weigeren, verplicht met klanten mee te drinken en verplicht is om, indien daarom wordt verzocht, zonder condoom te werken.

### *Paragraaf 5 Eisen ten aanzien van de bedrijfsvoering*

#### **Artikel 5.1 Algemeen**

1. Het is verboden vanuit een seksinrichting klanten te werven die zich op of aan de weg bevinden.
2. De exploitant en beheerder van een seksinrichting of escortbedrijf zijn verplicht te doen en na te laten hetgeen redelijkerwijs gevegd kan worden om hinder en overlast van bezoekers voor de omgeving te voorkomen of te beperken.
3. Het is de exploitant en beheerder van een seksinrichting verboden bezoekers beneden de leeftijd van 18 jaar toegang te verlenen tot de seksinrichting.

#### **Artikel 5.2 Register**

1. De exploitant en beheerder van een seksinrichting of escortbedrijf zijn verplicht een actueel register bij te houden met daarin opgenomen naam, adres en geboortedatum van alle in het bedrijf werkzame personen.
2. De exploitant en beheerder van een seksinrichting of escortbedrijf zijn verplicht het register als bedoeld in het eerste lid op eerste vordering ter inzage te geven aan de ambtenaar van politie.

#### **Artikel 5.3 Toegang ambtenaren van politie**

De exploitant en beheerder van een seksinrichting zijn verplicht ervoor te zorgen dat ambtenaren van politie onmiddellijk en onbelemmerd toegang hebben tot de seksinrichting:

- a) gedurende de tijd dat de seksinrichting voor bezoekers geopend is; dan wel
- b) gedurende de tijd dat het bedrijf gesloten dient te zijn en indien ambtenaren van politie hun vermoeden uiten dat daarin overtredingen plaatsvinden van wet- of regelgeving.

### *Paragraaf 6 Slotbepalingen*

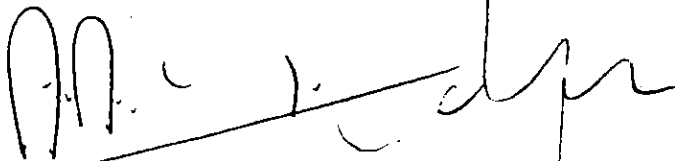
#### **Artikel 6.1 Vrijstelling**

Burgemeester en wethouders kunnen voor andere seksinrichtingen dan prostitutiebedrijven geheel of gedeeltelijk vrijstelling verlenen van deze nadere regels.

**Artikel 6.2 Slotbepaling**

De nadere regels kunnen worden aangehaald als "nadere regels seksinrichtingen" en treden in werking op 7 oktober 2000.

Burgemeester en wethouders van Apeldoorn,  
de secretaris, de burgemeester,

Handwritten signatures of A.A.G. Oskamp and mr. G.J. de Graaf. The signature of A.A.G. Oskamp is on the left, and the signature of mr. G.J. de Graaf is on the right. Both signatures are written in black ink and are positioned above a horizontal line that spans across the page.

**A.A.G. Oskamp**

**mr. G.J. de Graaf**

### **Artikel 1.3 Verhouding met andere regelgeving**

In het Bouwbesluit zijn alle bouwkundige eisen opgenomen waaraan gebouwen en bouwwerken in Nederland dienen te voldoen. Voor specifieke gebouwgroepen zijn specifieke eisen opgenomen, zoals bijvoorbeeld ten aanzien van logiesgebouwen. Seksinrichtingen kunnen voor de bepaling van het niveau van bouwtechnische voorschriften worden gerekend tot deze categorie. Aan de hier gestelde eisen van het bouwbesluit zullen seksinrichtingen dus minimaal dienen te voldoen. Deze nadere regels vormen deels een herhaling van de in het bouwbesluit gestelde regels (dit is gedaan ten behoeve van een betere leesbaarheid) en zijn deels een aanvulling.

Sexsinrichtingen waarin meer dan 15 personen zullen kunnen verblijven zijn tevens gebruiksvergunningplichtig in de zin van de bouwverordening, maar ook kleinere seksinrichtingen kunnen - om andere redenen, bijvoorbeeld indien tevens sprake is van horeca-activiteiten - gebruiksvergunningplichtig zijn. Alsdan zijn zwaardere gebruikseisen van toepassing.

### **Artikel 2.2 Afmeting en inrichting verblijfsruimten**

De inrichting van de werkruimte moet bestaan uit een in goede staat verkerend bed of rustbank en een hang-/legkast. De kast kan ook een plaats krijgen in een afzonderlijk in te richten kleedruimte, die aan een minimale afmeting moet voldoen.

### **Artikel 2.3 Dagverblijf en keuken**

De aanwezigheid van een dagverblijf en een keuken betreft en de omstandigheden, waaronder de werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd. Het is een voorschrift dat is terug te voeren op de voorschriften over schaftgelegenheden in het Veiligheidsbesluit restgroepen (VBR).

### **Artikel 2.4 Temperatuur en luchtverversing**

In hoofdstuk II, paragraaf 3, van het Veiligheidsbesluit restgroepen staan de voorschriften over temperatuur en luchtverversing.

### **Artikel 2.5 Verlichting ruimten**

Deze bepaling vloeit voort uit hoofdstuk II, paragraaf 1, van het VBR. Artikelen 6, 7, 8 en 9 Wasbakken en badruimte. Toiletten en bed- en handlinnen. De voorschriften voor de toiletten en de bijbehorende wasbakken zijn gebaseerd op hoofdstuk I, paragraaf 14, Toiletten en urinoirs van het VBR. De badruimten komen voort uit hoofdstuk II, paragraaf 2, Zindelijkheid van het VBR. Bij de verhouding tussen het aantal werkruimte en bouwlogen en het aantal badruimten en toiletten is het voorstelbaar dat andere verhoudingsgetallen worden gekozen. De opgenomen getallen waarborgen een redelijkerwijs te verlangen voorzieningenniveau. Het voorschrift van het benodigde voorzien, duidt op de aanwezigheid van handdoeken en zeep. De bepaling over het bed- en handlinnen is van meer intentionele aard, die alleen door toezicht en controle enige betekenis kan krijgen.

### **Artikel 2.8 Ontvluchtings- en alarmeringsgelegenheid**

De basis voor het artikel is hoofdstuk II, paragraaf 7; het verschaffen van gelegenheid tot ontvluchting van het VBR. De werkruimten dienen van buitenaf bereikbaar te zijn. Behalve is het voorschrift opgenomen dat toegangsdeuren van een werkruimte niet (van binnenuit) afsluitbaar zijn. Voor aan de weg gelegen toegangsdeuren is uiteraard een uitzondering nodig. De werkruimte moet dan wel in open verbinding staan met een andere ruimte of over voorzieningen beschikken die de veiligheid waarborgen, zoals bijvoorbeeld een alarmeringsinstallatie.

### **Artikel 3.2 Geschiktheidsverklaring**

De nadere regels zijn onderverdeeld in technische voorschriften en gebruiksvoorschriften. Indien voldaan wordt aan de technische eisen wordt een geschiktheidsverklaring afgegeven. Pas indien men deze verklaring kan overleggen, kan men in aanmerking komen voor een APV vergunning. Bouw- en woningtoezicht en de brandweer toetsen de technische regels. De gebruiksvoorschriften moeten bij de exploitatie in acht genomen worden. Het overtreden van deze regels kan leiden tot het intrekken van de APV vergunning.

**Artikel 4.3 Hulp bij ongevallen**

Dit artikel vertoont overeenkomstig met het bepaalde in hoofdstuk 11, paragraaf 5, Het verschaffen van hulp bij ongevallen, uit het VBR.

**Artikel 4.4/4.5 Gezondheid en geneeskundig onderzoek**

Deze bepalingen kennen geen vergelijkbaar voorschrift in het VBR. Gelet op de doelstelling van de verordeningsbepalingen in dit hoofdstuk kan een bepaling die gezondheidsaspecten regelt niet ontbreken. Uit onderzoek is gebleken dat een derde van de prostituees niet erg te spreken is over de contacten met de vaste arts. De bezwaren betreffen de kosten en slechte toerusting van de artsen voor geslachtsziektecontrole. Wellicht kan de GGD Regio Stedendriehoek t.z.t. als alternatief voor de clubarts gaan fungeren, indien en zodra men een zorg kan aanbieden welke zich niet beperkt tot de controle op SOA's (inclusief Aids), maar zich eveneens uitstrekt tot de signalering van andere klachten die kunnen samenhangen met het beroep (als klachten van het houdings- en bewegingsapparaat, alcohol- en druggebruik, geweld).

**Artikel 4.6 Vrijheid van de prostituee**

De exploitant heeft de verplichting de vrijheid van de prostituee te waarborgen. De bepaling somt daartoe een aantal voorwaarden op die het de prostituee mogelijk maakt over enige essentiële humane waarden en gezondheidsregels zelfstandig beslissingen te nemen.

**Artikel 6.1 Vrijstelling**

In beginsel zijn deze regels van toepassing op alle seksinrichtingen in de zin van de APV maar het gaat daarbij uiteraard vooral om de categorie prostitutiebedrijven. Daarom kunnen B&W in individuele gevallen vrijstelling verlenen van het van toepassing zijn van deze regels voor andere seksinrichtingen dan prostitutiebedrijven, althans indien in zo'n seksinrichting inderdaad geen prostitutie plaatsvindt.

**Ontheffingenbeleid**

De in deze nadere regels genoemde ontheffingsmogelijkheden komen in beginsel uitsluitend voor toepassing in aanmerking ingeval sprake is van - op het moment van de inwerkingtreding van deze nadere regels - reeds bestaande situaties en bovendien het voldoen aan de nieuwbouwvoorschriften in redelijkheid niet gevegd kan worden. Bij nieuwbouw, dan wel bij verbouwingen welke ertoe strekken om ruimten welke voorheen niet voor prostitutiedoeleinden werden gebruikt voor prostitutiedoeleinden geschikt te maken, dient van deze vrijstellingsmogelijkheden in beginsel geen gebruik te worden gemaakt.

## **Bijlage 3**

# **Handhavingsarrangement**





## Handhavingsarrangement Politieregio Noord- en Oost-Gelderland

### I Exploitatie zonder vergunning

Overtreding	Politie/Toezichth.	Gemeente	Openbaar Ministerie	Anderen
Exploitatie past niet binnen het prostitutiebeleid  <u>art. 3.2.1 APV</u>	Rapport opmaken t.b.v. gemeente; bij herhaling tevens PV t.b.v. O.M.	(tijdelijke) sluiting (conform art. 3.2.4 Awb)	Vervolging o.g.v. APV	Afhankelijk van situatie, evt. inschakelen van derden, bijv. belastingdienst, arbeidsinspectie, GGD
Exploitatie past binnen het prostitutiebeleid  <u>art. 3.2.1 APV</u>	Rapport opmaken t.b.v. gemeente; bij herhaling tevens PV t.b.v. O.M.	Schriftelijke aanzegging dat vergunning moet worden aangevraagd en tevens sluiting voor onbepaalde tijd (tot vergunning verleend is)	Vervolging o.g.v. APV	Zie boven

### II Exploitatie in strijd met vergunning

Overtreding	Politie/Toezichth.	Gemeente	Openbaar Ministerie	Anderen
Gebruik van de inrichting in strijd met de vergunningsvoorwaarden  <u>Art. 3.1.3 APV</u>	Rapport t.b.v. gemeente en PV t.b.v. O.M. bij recidive	1 <sup>o</sup> keer: schriftelijke waarschuwing 2 <sup>o</sup> keer: tijdelijke sluiting 3 <sup>o</sup> keer: intrekking vergunning en sluiting pand */**/**	Vervolging bij recidive	zie onder I
Handelen in strijd met gedragseisen  <u>art. 3.2.2 APV</u>	Rapport t.b.v. gemeente	Na mogelijkheid tot herstel intrekking vergunning en sluiting pand *	-	-
Handelen in strijd met sluitingsuur  <u>art. 3.2.3 APV</u>	Rapport t.b.v. gemeente en PV t.b.v. O.M. bij recidive (kan worden voorafgegaan door een transactie)	1 <sup>o</sup> keer: schriftelijke waarschuwing 2 <sup>o</sup> keer: tijdelijke sluiting 3 <sup>o</sup> keer: intrekking vergunning en sluiting pand *	Vervolging bij recidive	Zie onder I
Afwezigheid van exploitant en beheerder  <u>art. 3.2.5 lid 1 APV</u>	Rapport t.b.v. gemeente en PV t.b.v. O.M. bij recidive	1 <sup>o</sup> keer: schriftelijke waarschuwing 2 <sup>o</sup> keer: tijdelijke sluiting 3 <sup>o</sup> keer: intrekking vergunning en sluiting pand *	Vervolging bij recidive	-
Schijnbeheer  <u>art. 3.2.5 lid 1 APV</u>	Rapport t.b.v. gemeente	Na mogelijkheid tot herstel intrekking vergunning en sluiting pand *	-	-
Ontbreken van toezicht door exploitant  <u>art. 3.2.5 lid 2a APV</u>	Rapport t.b.v. gemeente en PV t.b.v. O.M.	Afhankelijk van ernst gepleegde strafbare feiten waarschuwen, sluiten of intrekken *	Afhankelijk van gepleegde strafbare feiten vervolging	Zie onder I

Ontbreken van toezicht door exploitant <u>Art. 3.2.5 lid 2b APV</u>	Rapport t.b.v. gemeente en PV t.b.v. O.M.	1° keer: schriftelijke waarschuwing 2° keer: tijdelijke sluiting 3° keer: intrekking vergunning *	Vervolging	zie onder I
In strijd met planologische voorschriften <u>Art 3.3.2 lid 1b APV</u>		1. Mogelijkheid van vrijstelling bekijken 2. Sluiting pand **		
Overlast voor de omgeving <u>Art. 3.3.2 lid 2b APV</u>	Rapport t.b.v. gemeente en PV t.b.v. O.M. bij recidive	1° keer: schriftelijke waarschuwing 2° keer: tijdelijke sluiting 3° keer: intrekking vergunning en sluiting pand	Vervolging bij recidive	-

### III Exploitatie in strijd met artikel 250 A Wetboek van Strafrecht

Overtreding	Politie/Toezichth.	Gemeente	Openbaar Ministerie	Anderen
Overtreding artikel 250 a Wetboek van Strafrecht	Rapport opmaken t.b.v. gemeente en PV t.b.v. O.M.	Intrekking vergunning en sluiting pand	Vervolging	Zie onder I

#### Opmerkingen:

- Gemeenten dienen bij aanschrijvingen van exploitanten/beheerders de in de Awb gestelde regels toe te passen.
- De termijn van tijdelijke sluiting is afhankelijk van ernst en omvang van de overtreding.
- \* = afdeling Veiligheid en Recht
- \*\* = afdeling Bouwtoezicht en Monumenten
- \*\*\* = brandweer

## **Bijlage 4**

### **Artikel 96a APV Toezichthouders**



De raad van de gemeente Apeldoorn;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Apeldoorn,

datum: 1 september 2000

nr.: 119-2000

gelet op artikel 147 Gemeentewet,

overwegende dat gelet op de legalisering van de bedrijfsmatige exploitatie van prostitutie in seksinrichtingen het aangepaste hoofdstuk 3 van de model APV afdeling III van de APV dient te worden opgenomen in de APV, in hoofdstuk IV, Afdeling III,

overwegende dat in hoofdstuk IV, Afdeling III van de APV verwezen wordt naar artikel 96a van de APV, welk artikel niet in de APV van Apeldoorn is opgenomen,

**BESLUIT:**

Vast te stellen de volgende wijziging van de Algemene Plaatselijke Verordening 1998:

**Artikel 96a toezichthouders**

Met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze verordening zijn belast de bij besluit van burgemeester en wethouders of de burgemeester aangewezen personen.

Dit artikel treedt in werking op 7 oktober 2000.

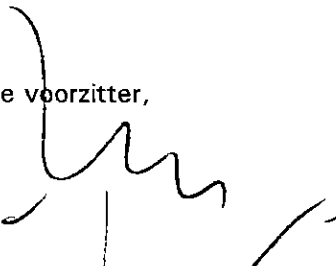
Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Apeldoorn in zijn openbare vergadering van 21 september 2000.

De secretaris,

De voorzitter,



A.A.G. Oskamp



mr G.J. de Graaf



## **Bijlage 5**

### **Hoofdstuk 6a Bouwverordening**





De raad van de gemeente Apeldoorn;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Apeldoorn,

datum: 1 september 2000

nr.: 119-2000

gelet op artikel 147 van de Gemeentewet,

gelet op artikel 8 van de Woningwet 1992,

overwegende dat gelet op de legalisering van de bedrijfsmatige exploitatie van prostitutie in seksinrichtingen een aanpassing van de bouwverordening 1996 noodzakelijk is,

**BESLUIT:**

het volgende aanvullende hoofdstuk in de bouwverordening 1996 vast te stellen

## **BOUWVERORDENING**

### Hoofdstuk 6a                    **GEBRUIKSBEPALINGEN SEKSINRICHTINGEN**

#### **Artikel 6a.1.1**                    Brandveiligheidsvoorschriften

1. Voor een seksinrichting, bedoeld in artikel 3.1.1. onder c van de Algemene Plaatselijke verordening, zijn hoofdstuk 7, titel 2 van het Bouwbesluit, artikel 2.6.1 lid 2 en artikel 2.6.4. respectievelijk 5.2.1 lid 2 en artikel 5.2.4 en de algemene gebruikseisen van hoofdstuk 6 (bijlage 3 en 4) van de bouwverordening 1996 van overeenkomstige toepassing.
2. De in artikel 6.1.1 lid a t/m f genoemde vergunningsplicht voor het gebruik van een bouwwerk, is van overeenkomstige toepassing.

#### **Toelichting**

Volgens het Handboek lokaal prostitutiebeleid moeten seksinrichtingen voldoen aan zogenoemde objectgebonden eisen inzake bouw- en brandveiligheid. Dergelijke eisen zijn opgenomen in het Bouwbesluit. Seksinrichtingen kunnen voor de bepaling van het niveau van bouwtechnische voorschriften worden gerekend tot de in het Bouwbesluit opgenomen categorie "logiesgebouwen". Aan de hier gestelde eisen zullen dergelijke seksinrichtingen dus minimaal dienen te voldoen.

Grotere seksinrichtingen en seksinrichtingen met slechts één vluchtmogelijkheid dienen te worden voorzien van een ontruimingsinstallatie en een brandmeldinstallatie.

Door het besloten karakter, de vaak afgesloten kleine kamers waarin zich personen bevinden en de beperkte beroepbaarheid alsmede het gevaar voor het blokkeren van de enige vluchtmogelijkheid, is het van belang dat de aanwezige personen bij een brand in een beginstadium worden gealarmeerd. De rookdetectie dient ervoor de ontruimingsalarmering automatisch in werking te stellen. Om deze reden, en gelet op de privacy, is er geen verwijzing naar artikel 2.6.1 lid 1, met betrekking tot de directe doormelding naar de alarmcentrale van de brandweer. Wel zal de brandmeldinstallatie moeten voldoen aan het gestelde in NEN 2535, uitgave 1996.

Op basis van de bouwverordening 1996 kunnen zodanig specifieke gebruiksvoorschriften opgenomen worden, de in artikel 6.2.1. genoemde bijlage 3 en 4, waarin de gebruikseisen per onderwerp zijn vermeld, hebben een directe werking en zijn dus altijd van toepassing.

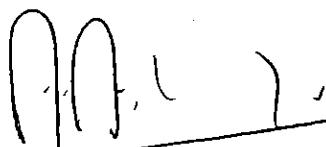
De geschiktheidverklaring, als genoemd in de Algemene Plaatselijke Verordening, heeft tot doel vast te stellen of een gebouw of een gedeelte daarvan geschikt is voor een seksinrichting. De geschiktheidverklaring mag niet beschouwd worden als een gebruiksvergunning. De gebruiksvergunning regelt namelijk het brandveilig gebruik van bouwwerken. Daarom wordt hier verwezen naar hoofdstuk 6, brandveilig gebruik, van de bouwverordening 1996.

Deze verordening treedt in werking op 7 oktober 2000.

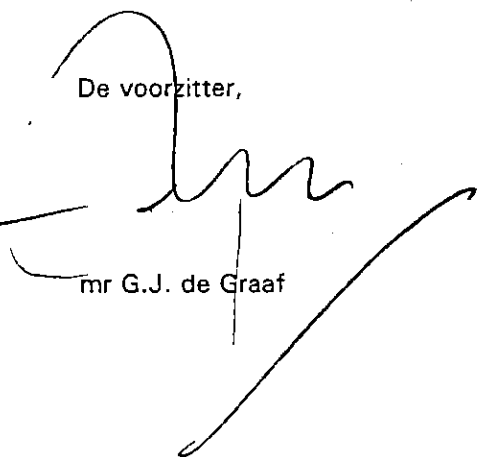
Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Apeldoorn in zijn openbare vergadering van 21 september 2000.

De secretaris,

De voorzitter,



A.A.G. Oskamp



mr G.J. de Graaf

# **Bijlage 6**

## **Artikel 2a APV** (Conform artikel 1.6 model APV)



De raad van de gemeente Apeldoorn;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Apeldoorn,

datum: 1 september 2000

nr.: 119-2000

gelet op artikel 147 Gemeentewet,

overwegende dat voortvloeiend uit het vastgestelde handhavingsarrangement vergunningen kunnen worden gewijzigd of ingetrokken,

overwegende dat de huidige APV ten behoeve van intrekking of wijziging van een vergunning of ontheffing geen bepaling bevat,

**BESLUIT:**

Vast te stellen de volgende wijziging van de Algemene Plaatselijke Verordening 1998, conform artikel 1.6 model APV:

**Artikel 2a Intrekking of wijziging van een vergunning of ontheffing**

De vergunning of ontheffing kan worden ingetrokken of gewijzigd:

- a) Indien ter verkrijging daarvan onjuiste dan wel onvolledige gegevens zijn verstrekt;
- b) Indien op grond van een verandering van de omstandigheden of inzichten opgetreden na het verlenen van de vergunning of ontheffing, moet worden aangenomen dat intrekking of wijziging wordt gevorderd door het belang of de belangen ter bescherming waarvan de vergunning of ontheffing is vereist;
- c) Indien de aan de vergunning of ontheffing verbonden voorschriften en beperkingen niet zijn of worden nagekomen;
- d) Indien van de vergunning of ontheffing geen gebruik wordt gemaakt binnen een daarin gestelde termijn dan wel, bij gebreke van een dergelijke termijn, binnen een redelijke termijn;
- e) Indien de houder of zijn rechtsverkrijgende dit verzoekt.

**Toelichting**

De in het eerste lid genoemde intrekking- en wijzigingsgronden hebben een facultatief karakter ("kan"). Het hangt van de omstandigheden af of tot intrekking c.q. wijziging wordt overgegaan. Zo zal niet iedere niet nakoming van vergunningvoorschriften nopen tot toepassing van de administratieve sanctie van intrekking van de vergunning. Met name het rechtszekerheids- en het vertrouwensbeginsel beperken nog al eens de bevoegdheid tot wijziging en intrekking.

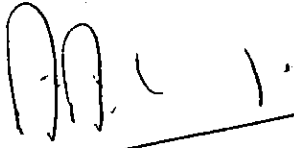
Indien het bestuursorgaan overweegt om de vergunning of ontheffing in te trekken of te wijzigen, dient het de belanghebbenden in de gelegenheid te stellen hun bedenkingen in te dienen als wordt voldaan aan artikel 4:8 Awb.

Ook indien er niet exact sprake is van een situatie als bedoeld in artikel 4:8 Awb doet het bestuursorgaan gelet op een zorgvuldige besluitvorming er goed aan de vergunninghouder te horen voordat tot intrekking of wijziging van de vergunning wordt overgegaan. In geval van een wijziging of intrekking die een gevolg is van een algemene beleidsbeslissingen van een bestuursorgaan is het echter vaak niet doenlijk alle betrokkenen te horen. Wel is het dan gewenst om met vertegenwoordigers van belanghebbenden te overleggen.

Dit artikel treedt in werking op 7 oktober 2000.

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Apeldoorn in zijn openbare vergadering van 21 september 2000.

De secretaris,



A.A.G. Oskamp

De voorzitter,



mr G.J. de Graaf

**Bijlage 7**

**Artikel 99 APV**





De raad van de gemeente Apeldoorn;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Apeldoorn,

datum: 1 september 2000

nr.: 119-2000

gelet op artikel 147 van de Gemeentewet,

overwegende dat in verband met de inwerkingtreding van het lokaal prostitutiebeleid de Algemene Plaatselijke Verordening 1998 op diverse punten is gewijzigd,

**BESLUIT:**

Vast te stellen de volgende wijziging van de Algemene Plaatselijke Verordening 1998:

**Artikel 99 Naam en datum inwerkingtreding**

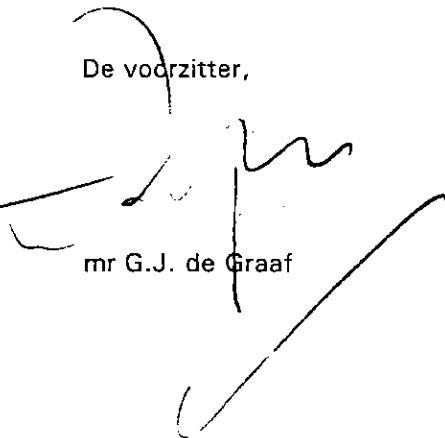
Deze verordening treedt in werking met ingang van 7 oktober 2000 en kan worden aangehaald onder de titel: "Algemene Plaatselijke Verordening 2000".

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Apeldoorn in zijn openbare vergadering van 21 september 2000.

De secretaris,

De voorzitter,

  
A.A.G. Oskamp

  
mr G.J. de Graaf





# Collegevoorstel

# Apeldoorn

Auteur  
R. de Bie

Verantwoordelijke  
A. v.d. Zedde

Tel  
1294

Tel  
1952

E-mail  
r.debie@apeldoorn.nl

Registratie nr  
*426912*

Datum  
13-01-2005

**13 JAN 2005**

Datum  
13/01/05

Paraaf  
*[Handwritten Signature]*

Verantwoordelijke directeur  
J. Hoekstra

In MT  
nee

Portefeuillehouder  
G.J. de Graaf

Projectwethouder

Gebiedswethouder  
n.v.t.

Raadsbesluit  
nee

Raadspresidium  
nee

Paraaf dep. ....

Voorstel/besluit  
openbaar

Reden bij niet openbaar

Toelichting  
openbaar

Reden bij niet openbaar

Bijgevoegde stukken  
openbaar

Reden bij niet openbaar

Voor b. en w.-besluit  
afdruk aan

Communicatietraject **ja, Actief bekendmaking Weekend totaal**

(voor)inspraak dorps- en wijkraden **nee**

Inspraak volgens inspraakverordening **nee**

Referendum mogelijk **nee**

Na b. en w.-besluit ter kennisgeving aan  
W. Post (BTZM), A. Verstoep (brandweer)

Bezwaar/beroep mogelijk **nee**

O.G.V. art. **van**

Datum binnen **bij**

Voorgesteld besluit Akkoord	Beslissing burgemeester en wethouders	<i>[Handwritten Signature]</i>
	Akkoord	<i>[Handwritten Signature]</i>
	Bespreken	<i>[Handwritten Signature]</i>

Aantekeningen/vragen

## Definitieve vaststelling nieuwe nadere regels prostitutiebeleid

### Voorafgaande besluitvorming

In het BenW besluit van d.d. 3 december 2004 heeft u ingestemd met de nieuwe nadere regels van het prostitutiebeleid en de ter inzagelegging daarvan.

### Bijlage

BenW besluit 3 december 2004

### Voorstel dienst VRB:

De nieuwe nadere regels van het prostitutiebeleid definitief vaststellen

**Besl. B.&W.d.d. 28 JAN. 2005**

### Toelichting:

Bij besluit van d.d. 3 december heeft u onder andere ingestemd met het voor inspraak ter inzage leggen van de nadere regels van het prostitutiebeleid.

Deze regels hebben van 10 december 2004 tot 7 januari 2005 ter inzage gelegen ten behoeve van de inspraak. Daarnaast zijn alle vergunninghouders van seksinrichtingen en escortbedrijven schriftelijk geïnformeerd over de wijziging.

Naar aanleiding van het vorenstaande zijn geen zienswijzen ingediend.

Een en ander houdt in dat de nadere regels zoals aan u voorgesteld in het bovengenoemde voorstel ongewijzigd zijn gebleven.



Gelet op het vorenstaande stel ik u voor om in te stemmen met de definitieve vaststelling van de nadere regels prostitutiebeleid.

**Wijziging Apv.**

In het besluit van d.d. 3 december 2004 is ook een wijziging meegenomen om artikel 3.3.2, lid 1, onder d, van de Apv 2001 te schrappen. Deze wijziging is meegenomen in de algehele periodiek wijziging van de Apv en wordt 27 januari as. in de raad behandeld.



## **Nadere regels seksinrichtingen en escortbedrijven.**

Burgemeester en wethouders van Apeldoorn,  
Overwegende, dat het belang van de openbare orde, het voorkomen of beperken van overlast, het voorkomen of beperken van aantasting van het woon- en leefklimaat, de veiligheid van personen of goederen, de verkeersvrijheid of -veiligheid, de gezondheid of zedelijkheid en de arbeidsomstandigheden van de prostituee geboden is de exploitatie van seksinrichtingen en escortbedrijven aan nadere regels te binden;

Gelet op hoofdstuk 3 van de Algemene plaatselijke verordening 2001 (Apv 2001);

### **BESLUITEN:**

Nadere regels seksinrichtingen en escortbedrijven

Paragraaf 1   Algemeen

#### **Artikel 1.1   Termijn vergunning**

1. Een vergunning als bedoeld in artikel 3.2.1, eerste lid van de Apv 2001 wordt verleend voor een periode van ten hoogste één jaar.
2. Een vergunning die na de in het eerste lid genoemde vergunning wordt verleend aan dezelfde exploitant, wordt verleend voor een periode van ten hoogste 5 jaar.

Paragraaf 2   Eisen ten aanzien van de bedrijfsvoering

#### **Artikel 2.1   Algemeen**

1. Het is verboden vanuit een seksinrichting klanten te werven die zich op of aan de weg bevinden.
2. De exploitant en beheerder van een seksinrichting of escortbedrijf zijn verplicht te doen en na te laten hetgeen redelijkerwijs gevegd kan worden om hinder en overlast van bezoekers voor de omgeving te voorkomen of te beperken.
3. De exploitant en beheerder van een seksinrichting mogen uitsluitend bezoekers toelaten waarvan zij op deugdelijke wijze hebben vastgesteld dat zij de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt.

#### **Artikel 2.2   Toegang ambtenaren van politie**

De exploitant en beheerder van een seksinrichting zijn verplicht ervoor te zorgen dat door de gemeente aangewezen ambtenaren onmiddellijk en onbelemmerd toegang hebben tot de seksinrichting;

- a. gedurende de tijd dat de seksinrichting voor bezoekers geopend is; dan wel
- b. gedurende de tijd dat het bedrijf gesloten dient te zijn en indien ambtenaren van politie hun vermoeden uiten dat daarin overtredingen plaatsvinden van wet- of regelgeving.

Paragraaf 3   Slotbepalingen

#### **Artikel 3.1   Vrijstelling**

Burgemeester en wethouder kunnen voor andere seksinrichtingen dan prostitutiebedrijven geheel of gedeeltelijk vrijstelling verlenen van deze nadere regels.

#### **Artikel 3.2   Slotbepaling**

De nadere regels kunnen worden aangehaald als "nadere regels seksinrichtingen en escortbedrijven".





# Gemeentelijke bekendmakingen



Apeldoorn

Vervolg van pagina 18

## Wet milieubeheer

**Beschikking**  
Burgemeester en wethouders hebben op **10 december 2004** vergunningen in gevolge de Wet milieubeheer verleend aan:

J. Mulder, Meester Boelenweg 60, 3888 KC te Uddel, voor een revisievergunning in verband met het veranderen van een vleeskalverhouderij, gelegen achter de Herenwijlenweg 90 (kadastraal nr. sectie A, nr. 5874);

M. Huisnik, Nieuwe Watering 12, 7341 PR te Beemte-Broekland, voor een vergunning voor het oprichten en in werking hebben van een melkruundveebedrijf met melkkoelen, jongvee en schapen, gelegen aan Nieuwe Watering 12 te Beemte-Broekland

M. Schreier, Groen Koorkamp-Straatman, De Nieuwekamp 18, 7345 DB te Wetering, Wierse voor een revisievergunning in verband met het veranderen van een pluimvee- en melkvee-ouderij, gelegen aan De Nieuwekamp 18 te Wetering-Wiesel. Burgemeester en wethouders hebben besloten de vergunning te welgeren voor het houden van 6 kraamzeugen en 37 guste en dragende zeugen en de gevraagde vergunning voor het overige te verlenen.

De beschikkingen worden na **21 januari 2005** van kracht, tenzij voor deze datum beroep is ingesteld en met toepassing van artikel 8:81 van de Algemene wet bestuursrecht een verzoek wordt gedaan tot het treffen van een voorlopige voorziening in dat geval wordt de beschikking pas van kracht zoudra op dat verzoek is beslist. Ook wordt de beschikking nog niet van kracht als tevens een aanvullend verzoek is aangevraagd. In dat geval wordt de beschikking pas van kracht als het aanvullend verzoek is verleend.

De aanvullende aanvragen worden door de aanvrager, de betrokken adviseurs, de adviseur van de milieudienst en de adviseur van de afdeling milieubeheer behandeld. De redelijkerwijs niet kan worden verweten geen bedenkingen hebben ingediend, alsmede door enig andere belanghebbende. Het verzoek wordt niet behandeld als de afdeling milieubeheer geen bedenkingen heeft geconstateerd. Het verzoek wordt niet behandeld als de afdeling milieubeheer geen bedenkingen heeft geconstateerd. Het verzoek wordt niet behandeld als de afdeling milieubeheer geen bedenkingen heeft geconstateerd.

De aanvullende aanvragen worden door de aanvrager, de betrokken adviseurs, de adviseur van de milieudienst en de adviseur van de afdeling milieubeheer behandeld. De redelijkerwijs niet kan worden verweten geen bedenkingen hebben ingediend, alsmede door enig andere belanghebbende. Het verzoek wordt niet behandeld als de afdeling milieubeheer geen bedenkingen heeft geconstateerd. Het verzoek wordt niet behandeld als de afdeling milieubeheer geen bedenkingen heeft geconstateerd.

De aanvullende aanvragen worden door de aanvrager, de betrokken adviseurs, de adviseur van de milieudienst en de adviseur van de afdeling milieubeheer behandeld. De redelijkerwijs niet kan worden verweten geen bedenkingen hebben ingediend, alsmede door enig andere belanghebbende. Het verzoek wordt niet behandeld als de afdeling milieubeheer geen bedenkingen heeft geconstateerd. Het verzoek wordt niet behandeld als de afdeling milieubeheer geen bedenkingen heeft geconstateerd.

redenen ongewenst. Het voorstel is om een beleidsregel vast te stellen om in dergelijke gevallen de ingedijnde milieuvergunningaanvraag niet verder te behandelen. Dit met uitzondering als de gemeente van plan is het bestemmingsplan te wijzigen of een vrijstelling van het bestemmingsplan te verlenen. Deze beleidsregel loopt vooruit op de zogenaamde VROM-vergunning, die naar verwachting vanaf 2007 landelijk wordt ingevoerd.

Ontwerp beleidsregel ter inzage  
Burgemeester en wethouders hebben conform afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht besloten om de voorgenomen beleidsregel te onderwerpen aan een inspraakprocedure.

Daar toe ligt de beleidsregel vanaf maandag 13 december 2004 gedurende vier weken ter inzage bij het Stadsinformatiepunt Apeldoorn, ingang Marktplein 33. U kunt daar van maandag t/m donderdag terecht van 08.30-16.00 uur en vijf dagen van 08.30-12.30 uur. Bovendien kunt u na telefonisch overleg tel.(055) 560 11 75 de stukken ook elke donderdagavond van 18.30-19.30 uur inzien.

Indienen zienswijzen  
Belanghebbenden kunnen hun zienswijze over het ontwerp tot en met maandag 12 januari 2005 naar keuze schriftelijk of mondeling naar voren brengen. De schriftelijke zienswijze dient te worden gericht aan burgemeester en wethouders, ter attentie van het hoofd van de afdeling Milieu, Postbus 9033, 7300 ES Apeldoorn. Indien u de zienswijze mondeling kenbaar wilt maken, wordt u verzocht daartoe tijdig binnen genoemde termijn contact op te nemen met de afdeling Milieu.

## Openbare bekendmaking

### Ambtsharve opnemng van gegevens in de GBA

Het college van burgemeester en wethouders van Apeldoorn maakt bekend dat zij heeft besloten om de bijhouding van de persoonslijst van onderstaand persoon ambtsharve op te schorten met de aanduiding "Irak" omdat geen aangifte van vertrek is gedaan, doch uit een ingesteld onderzoek is gebleken dat Irak zijn huidige verblijfplaats is.

Kamal Ahmed Suleyman 01-01-1972

Indien u het niet eens bent met deze beschikking kunt u ingevolge artikel 6:7 van de Algemene wet bestuursrecht binnen 6 weken na de dag waarop het besluit is bekendgemaakt schriftelijk bezwaar indienen. U kunt uw bezwaar richten aan: Burgemeester en wethouders van de gemeente Apeldoorn, Postbus 9033, 7300 ES Apeldoorn.

## Openbare bekendmaking

Berto Raymond L. 01-08-1963  
Raymond L. 29-11-1968  
Jery B. 17-07-1972

Indien u het niet eens bent met deze beschikking kunt u ingevolge artikel 6:7 van de Algemene wet bestuursrecht binnen 6 weken na de dag waarop het besluit is bekendgemaakt schriftelijk bezwaar indienen. U kunt uw bezwaar richten aan: Burgemeester en wethouders van de gemeente Apeldoorn, Postbus 9033, 7300 ES Apeldoorn.

## Openbare bekendmaking

Burgemeester en wethouders maken bekend dat zij op 3 december 2004 hebben ingestemd met het voor inspraak ter inzage leggen van de nieuwe (concept) nadere regels van het prostitutiebeleid. Kern van de wijziging is dat de huidige nadere regels niet meer in overeenstemming zijn met het nieuwe Bouwbesluit. Verder kunnen een aantal huidige nadere regels worden ge-schrapt omdat deze al voortvloeien uit andere wettelijke regelingen.

Het concept ligt voor een ieder gedurende een termijn van vier weken ter inzage op het Stadsinformatiepunt van het stadhuis te Apeldoorn. De termijn gaat in op de dag waarop dit bericht bekend is gemaakt. Gedurende deze termijn kunnen belanghebbenden hun zienswijzen, bij voorkeur schriftelijk, naar voren brengen. Deze kunnen worden gezonden naar: Gemeente Apeldoorn, afdeling Veiligheid en Recht, Postbus 9033, 7300 ES Apeldoorn.

## Openbare bekendmaking sluitingsstijden horeca oud- en nieuwjaar

De burgemeester maakt bekend dat hij bij besluit van 19 december 2001, op grond van artikel 2.3.1.5 van de Algemene plaatselijke verordening, in navolging van vorige jaren, de sluitingsstijden voor horecabedrijven in de nacht van 31 december 2004 op 1 januari 2005 vrijgeeft.

Dit houdt in dat de van toepassing zijnde sluitingsstijden voor horecabedrijven ingevolge artikel 2.3.1.4 van voornoemde verordening voor die nacht niet van toepassing zijn.

## Aanwijzing parkeervergunningen

In de tarievenabel behorende bij de Verordening Parkeerbelastingen zijn de verschillende soorten vergunningen aangegeven. Teneinde misverstanden te voorkomen hebben Burgemeester en Wethouders van Apeldoorn besloten de onderstaande benamingen te hanteren. Deze komen overeen met de reeds in het tarievenabel gebruikte benamingen.

